

OTI-vuosiraportti

2018

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tutkimat
kuolemaan johtaneet tieliikenneonnettomuudet

www.oti.fi

Onnettomustietoinstituutti

Raportin on laatinut Salla Salenius ja Niina Sihvola.

5.3.2020

Raportin on laatinut Salla Salenius ja Niina Sihvola.

Yhteydenotot

Onnettomuustietoinstituutti
Liikennevakuutuskeskus

Itämerenkatu 11–13
00180 Helsinki

p. 040 450 4666

Tietoja lainattaessa lähde on mainittava.

ISBN 978-952-5834-94-9 (verkkojulkaisu, .pdf)

Esipuhe

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntatyö lähti liikkeelle vuonna 1968, jolloin Uudellemaalle perustettiin ensimmäinen lautakunta. Tästä toiminta laajeni vuoteen 1971 mennessä maan muihin lääneihin ja vuonna 1976 tutkijalautakunta perustettiin myös Helsingin kaupunkiin. Toiminta on jatkunut itseään uudistaen keskeytyksittä jo 50 vuoden ajan ja tuottanut kattavasti tietoa ja parannusehdotuksia vakavimmista onnettomuuksista liikenneturvallisuuksia varten.

Tutkinnassa käytettävä menetelmää on uudistettu vuosien varrella, viimeksi vuonna 2003. Tuolloin liikellepanijana oli vuonna 2001 voimaan tullut laki tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta (n:o 24/2001). Tutkintamenetelmä uudistukseen liittyi välttämättömänä jatkona onnettomuustietorekisterin uudistaminen, mikä valmistui syksyllä 2004. Muutoksessa pyrittiin säilyttämään aineistojen vertailtavuus muutoksen molemmin puolin. Vuodesta 2005 lähtien alettiin julkaista VALT-ennakkoraporttia, joka perustuu tutkijalautakuntien välittömästi onnettomuuspaikkatutkinnan jälkeen toimittamiin ennakkotietoihin.

Vuonna 2007 käynnistyi tiedonkeruulomakkeiden siirtäminen verkossa täytettäväksi, minkä valmistuttua onnettomuustutkijoiden keräämä tieto alkoi siirtyä lomakkeilta suoraan onnettomuustietorekisteriin. Ajoneuvotekniset jäsenet aloittivat uusien lomakkeiden käytön vuoden 2008 alusta ja muut jäsenet vuoden 2009 alusta alkaen. Hankkeella pyritään nopeuttamaan onnettomuustiedon saamista viranomaisten liikenneturvallisuuksien ja liikenneturvallisuuksia edistävään tieteelliseen tutkimukseen.

Vuonna 2016 onnettomuuksien tutkintaa koordinoiva Liikennevakuutuskeskuksen toimielin nimettiin uudelleen, ja Onnettomuustietoinstituutti (OTI) näki päivänvalon. OTIn myötä VALT-nimike jäi historiaan, ja muun muassa raporttien nimet muutettiin OTI-muotoon. Osuvamman nimen myötä tehtiin joitain muitakin muutoksia, mutta pääpiirteittäin Onnettomuustietoinstituutti jatkaa samoja töitä, joita sen edeltäjäorganisaatiolla oli.

Tämä raportti sisältää tietoja liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tutkimista kuolemaan johtaneista tieliikenneonnettomuuksista vuonna 2018. Onnettomuustutkinnan ovat tehneet liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat, joita on yhteensä 20. Vuosiraportti on koottu Onnettomuustietoinstituutissa.

Maaliskuu 2020, Helsinki

Kalle Parkkari
Liikenneonnettomuuksien tutkinnan johtaja

Förord

Undersökningskommissionernas arbete för undersökning av trafikolyckor inleddes år 1968 då den första kommissionen grundades i Nyland. Från detta expanderades verksamheten fram till år 1971 till landets övriga län och år 1976 grundades en undersökningskommission också i Helsingfors stad. Verksamheten har fortgått i redan 50 års tid under ständig utveckling och man har producerat omfattande information och förbättringsförslag angående de allvarligaste olyckorna för trafiksäkerhetsarbetet.

Metoderna som används i undersökningarna har uppdaterats under årens lopp och senast år 2003. Då var den bakomliggande orsaken lagen om undersökning av trafikolyckor på väg och i terräng som trädde i kraft år 2001 (nr 24/2001). Reformen av undersökningsmetoderna hänförde sig som en nödvändig fortsättning på förnyelsen av olycksinformationsregistret som färdigställdes hösten 2004. I förändringen försökte man bevara materialens jämförbarhet både före och efter förändringen. Från år 2005 började man ge ut VALT-förhandsrapporter, som baseras på förhandsuppgifter som undersökningskommissionerna har rapporterat direkt efter olycksplatsundersökningen.

Ett aktuellt utvecklingsprojekt inom olycksundersökningarna är övergången till elektronisk informationsinsamling som inleddes år 2007. När projektet är klart kommer den information som olycksundersökarna samlat in att överföras från blanketterna direkt till olycksdataregistret. Fordonstekniska medlemmar inledde användningen av de nya blanketterna från början av år 2008 och övriga medlemmar ett år senare, från början av år 2009. Projektet syftar till att försnabba tillgången till olycksinformationen för trafiksäkerhetsarbetet och vetenskaplig forskning som främjar trafiksäkerhet.

År 2016 bytte Trafikförsäkringscentralens enhet för samordning av olycksutredning namn och Institutet för Olycksinformation (OTI) föddes. Namnet VALT går till historien och bland annat heter rapporterna OTI-rapporter i fortsättning. I samband med namnbytet gjordes även andra små ändringar i arbetet men i princip fortsätter OTI med samma uppgifter som föregångaren.

Denna rapport innefattar information om de vägtrafikolyckor med dödlig utgång som har utretts av undersökningskommissioner för trafikolyckor år 2018. Olycksundersökningen har genomförts av undersökningskommissionerna för trafikolyckor och dessa finns totalt 20 stycken. Årsrapporten är sammanställd vid OTI.

Mars 2020, Helsingfors

Kalle Parkkari
Ledare för undersökning av trafikolyckor

Preface

The work of road accident investigation teams was launched in 1968 when the first team was established in the province of Uusimaa. From thereon, the operations expanded to the other provinces by 1971, and a separate investigation team was also established in the City of Helsinki in 1976. Uninterrupted operations have continued for 50 years through self-innovation, providing extensive information and improvement proposals on the most serious accidents for the benefit of road safety work.

The method used in the investigation work has been updated over the years, most recently in 2003. At the time, the instigator was the Act on Investigation of Road and Terrain Accidents (24/2001), which entered into force in 2001. A necessary continuation of the reform of the investigation method was the revision of the accident information register, which was completed in autumn 2004. The objective was to retain the comparability of materials before and after the reform. The VALT preliminary report has been published since 2005. The report is based on the preliminary data reported by the investigation teams immediately after investigation at the scene of the accident.

Current development projects include the new electronic data logging forms, launched in 2007. After the completion of the project, the data gathered by the accident investigators will be entered directly from the forms into the accident investigation register. The new forms were taken into use by the vehicle technology members at the beginning of 2008 and by the rest of the staff one year later, at the beginning of 2009. The project aims to speed up the acquisition of accident data for road safety work by the authorities and for the purpose of scientific research in aid of road safety.

In 2016 the body organizing the accident investigation was renamed to Finnish Crash Data Institute OTI. The former name VALT was replaced also in report titles but otherwise the OTI continues the same work as its precursor did. This report includes information on fatal road accidents studied by the road accident investigation teams in 2018. Accident investigation has been carried out by a total of 20 road accident investigation teams. The annual report is compiled at the Finnish Crash Data Institute.

March 2020, Helsinki

Kalle Parkkari
Leader of Road Accident Investigation

Tilastotietoa Suomesta 2018

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tutkimat kuolemaan johtaneet onnettomuudet

Moottoriajoneuvo-onnettomuudet	183
Kevyen liikenteen onnettomuudet	41
Onnettomuudet yhteensä	224

Tutkijalautakuntien tutkimissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa mukana olleet

	Kuolleet	Vammautuneet	Vammautumattomat
Kuljettajat	165	56	58
Matkustajat	40	61	21

Tutkijalautakuntien tutkimissa kevyen liikenteen onnettomuuksissa mukana olleet

	Kuolleet	Vammautuneet	Vammautumattomat
Jalankulkijat tai vastaavat	22	0	1
Polkupyöräilijät ja matkustajat	19	0	0
Moottoriajoneuvon kuljettajat ja matkustajat	0	0	32

	Kuolleet	Vammautuneet	Vammautumattomat
Mukana olleet henkilöt yhteensä	246	117	112

Muita tilastoja

Liikennevakuutuksesta korvatut omaisuus- ja henkilövahingot ⁽¹⁾	102 162
Liikenneonnettomuuksissa kuolleet virallisen tilaston mukaan ⁽²⁾	239
Väkiluku 31.12.2018 ⁽³⁾	5 517 919
Liikennesuorite (milj. autokm) 2018 ⁽⁴⁾	50 436
Liikenteessä olevat ajoneuvot 2018, ei sis. perävaunuja ⁽⁵⁾	3 966 471
Voimassa olevat ajokortit 1.7.2018 ⁽⁵⁾	3 748 650

Suhdelukuja: tutkijalautakuntien tutkimissa onnettomuuksissa kuolleet

Kuolleet 100 000 asukasta kohden	4,46
Kuolleet 100 miljoonaa autokilometriä kohden	0,49
Kuolleet 100 000 liikenteessä olevaa ajoneuvoa kohden	6,20
Kuolleet 100 000 voimassa olevaa ajokorttia kohden	6,56

Lähteet:

⁽¹⁾ Liikennevakuutuskeskus: Liikennevahinkotilasto 2018

⁽²⁾ Tilastokeskus ja Liikenneturva: Tieliikenneonnettomuudet 2018

⁽³⁾ Tilastokeskus: www.tilastokeskus.fi

⁽⁴⁾ Väylävirasto: www.vayla.fi

⁽⁵⁾ Traficom: www.traficom.fi

Sisällysluettelo

1	Johdanto	8
1.1	Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat	8
1.2	Tutkinnan käytäntöä	8
1.3	OTI-vuosiraportin 2018 aineisto.....	9
1.4	Raportin käsitteiden määrittelyä ja taulukoiden lukuohjeita	9
2	Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet	11
2.1	Trendit 1999–2018.....	11
2.2	Moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018.....	16
2.3	Moottoriajoneuvot 2018	22
2.4	Henkilöt moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa 2018	27
3	Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet	35
3.1	Trendit 2006–2018.....	35
3.2	Kevyen liikenteen onnettomuudet 2018.....	37
3.3	Henkilöt kevyen liikenteen onnettomuuksissa 2018.....	42
4	Riskitekijät ja turvallisuuden parannusehdotukset	46
4.1	Moottoriajoneuvo-onnettomuudet	46
4.2	Kevyen liikenteen onnettomuudet.....	54
5	Erityistarkasteluja	58
6	Linkkiluettelo	64

Liitteet

Onnettomuustyyppikuvasto
Riskiasutumamalli tutkijalautakuntien tutkimuksissa
Tutkijalautakunnan tutkimusten eteneminen
Yhteenvetotaulukot

Kuviluettelo

Kuvio 1. Tutkijalautakuntien tutkimat kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo- ja kevyen liikenteen onnettomuudet sekä alkoholitapausten määrä 2014–2018.	2
Kuvio 2 (Figur 2) Av undersökningskommissionerna undersökta olyckor med dödlig utgång i motorfordonstrafik och gc-trafik samt alkoholfallens antal åren 2014–2018.	4
Kuvio 3 (Figure 3) Fatal motor vehicle, pedestrian and cyclist accidents investigated by the road accident investigation teams in 2014–2018, broken down by presence of alcohol.	6
Kuvio 4 Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Onnettomuuksien ja niissä kuolleiden tai vammautuneiden henkilöiden lukumäärä.	12
Kuvio 5. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Onnettomuustyyppi.	12
Kuvio 6. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Pääaiheuttajan laji.	13
Kuvio 7. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Pääaiheuttajana olleiden kuljettajien alkoholin vaikutuksen alaisuus (0,5 % tai enemmän) ja ylinopeus (väh. 10 km/h yli tiekohtaisen rajoituksen).	13
Kuvio 8. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Pääaiheuttajan ikä.	14
Kuvio 9. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Pääaiheuttajina olleiden henkilö- ja pakettiauton kuljettajien kokonaismäärä sekä niiden kuljettajien suhteellinen osuus, jotka A) ajoivat alkoholin (0,5 % tai enemmän) tai huumausainien vaikutuksen alaisina, ajoivat ylinopeutta (10 km/h tai sitä suurempi), eivätkä käyttäneet turvavyötä ja niiden, jotka B) ajoivat selvin päin, sallittua nopeutta ja käyttivät turvavyötä. Palkkien päällä pääaiheuttajana olleiden kuljettajien lukumäärät.	14
Kuvio 10. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Turvavyötä käyttämättömien osuudet henkilö- ja pakettiautoissa mukana olleista.	15
Kuvio 11. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Miesten osuus aiheuttajakuljettajista.	15
Kuvio 12. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2006–2018. Onnettomuuksien lukumäärä. Huomautus: Useimmissa kevyen liikenteen onnettomuuksissa on menehtynyt vain yksi henkilö.	35
Kuvio 13. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2006–2018. Pääaiheuttajana olleiden polkupyöräilijöiden prosenttiosuus polkupyöräonnettomuuksissa ja pääaiheuttajana olleiden jalankulkijoiden prosenttiosuus jalankulkuonnettomuuksissa.	36
Kuvio 14. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2006–2018. Kevyen liikenteen onnettomuuksissa osallisena olleiden alkoholin vaikutuksen alaisuus (raja 0,5 %) prosenttiosuutena ko. ryhmän onnettomuuksien kokonaismäärästä.	36
Kuvio 15. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2014–2018. Inhimillisten, ajoneuvon ja liikenneympäristöön liittyvien välittömien- ja taustariskien jakautuma.	47
Kuvio 16. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2009–2018. Pääaiheuttajina olleiden henkilö- ja pakettiautojen renkaisiin liittyvien taustariskien (n=288) jakauma.	51
Kuvio 17. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2014–2018. Moottoriajoneuvojen yhteenajot osallisen lajin mukaan.	59
Kuvio 18. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Aiheuttajana olleiden kuljettajien ylinopeudella ajaminen ja alkoholin vaikutuksen alaisena ajaminen. Prosenttiosuudet ikäryhmän sisällä tarkasteltuna. Palkkien sisällä havaintojen lukumäärät.	60
Kuvio 19. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Onnettomuustyyppi ikäryhmittäin. Prosenttiosuudet ikäryhmän sisällä tarkasteltuna. Palkkien sisällä havaintojen lukumäärät.	60
Kuvio 20. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Henkilö- ja pakettiautojen käyttöönottovuosi vuoden 2018 onnettomuuksissa (lukumäärä palkin päällä).	61
Kuvio 21. Tutkijalautakuntien tutkimat kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo- ja kevyen liikenteen onnettomuudet sekä alkoholitapausten määrä 2014–2018.	61
Kuvio 22. Tutkijalautakuntien tutkimat kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet jaoteltuna yhteenajoihin ja yksittäisonnettomuuksiin sekä alkoholitapausten määrä 2014–2018.	62
Kuvio 23. Tutkijalautakuntien tutkimat kevyen liikenteen onnettomuudet jaoteltuna jalankulku- ja polkupyöräilijäonnettomuuksiin sekä alkoholitapausten määrä 2014–2018.	62

Taulukkoluettelo

Taulukko 1. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tutkijalautakunta.....	17
Taulukko 2. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuustyyppi.....	17
Taulukko 3. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tien/kadun luokka.....	18
Taulukko 4. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuuspaikan sijainti.....	18
Taulukko 5. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tien kohta.....	18
Taulukko 6. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: ajosuuntien erottelu.....	19
Taulukko 7. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tien nopeusrajoitus.....	19
Taulukko 8. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: nopeusrajoituksen laji.....	19
Taulukko 9. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tapahtumakuukausi.....	20
Taulukko 10. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: viikonpäivä.....	20
Taulukko 11. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tapahtuma-aika.....	20
Taulukko 12. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: säätyyppi.....	21
Taulukko 13. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kelityyppi.....	21
Taulukko 14. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: valoisuus.....	21
Taulukko 15. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: moottoriajoneuvojen lajit.....	23
Taulukko 16. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: ajoneuvon käytön peruste.....	23
Taulukko 17. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: ajoneuvon tekniset viat.....	24
Taulukko 18. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen jarrujen lukkiutumisen esto.....	24
Taulukko 19. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen turvatyyny.....	24
Taulukko 20. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen tyyppi.....	25
Taulukko 21. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen renkaiden tyyppi.....	25
Taulukko 22. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen renkaiden urasyvyys huonoimman renkaan mukaan.....	25
Taulukko 23. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen renkaiden paine ennen onnettomuutta.....	26
Taulukko 24. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen renkaiden nastoitus lumisella tai jäisellä keiillä.....	26
Taulukko 25. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan sukupuoli.....	28
Taulukko 26. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan ikä.....	29
Taulukko 27. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan 1. ajokortin ikä.....	29
Taulukko 28. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: ajokortin voimassaolo.....	29
Taulukko 29. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: matkan tarkoitus.....	30
Taulukko 30. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan alkoholin vaikutuksen alaisuus.....	30
Taulukko 31. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan huumausaineiden vaikutuksen alaisuus.....	30
Taulukko 32. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan ajokykyyn vaikuttaneiden lääkeaineiden vaikutuksen alaisuus.....	31
Taulukko 33. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018 kuljettajan käyttämä ylinopeus suhteessa tien nopeusrajoitukseen.....	31
Taulukko 34. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan aikaisemmat liikenneonnettomuudet viiden viime vuoden ajalta.....	31
Taulukko 35. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan aikaisemmat liikennerikkomukset viiden viime vuoden ajalta.....	32
Taulukko 36. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan alkoholiongelmat.....	32
Taulukko 37. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuksissa mukana olleiden henkilöiden vammautumisen aste ja sukupuoli.....	32
Taulukko 38. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuksissa mukana olleiden henkilöiden vammautumisen aste ja ikä.....	33
Taulukko 39. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuksissa mukana olleiden henkilöiden vammautumisen aste ja ominaisuus.....	33
Taulukko 40. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuksissa mukana olleiden henkilöiden vammautuminen ja vahinkopaikan sijainti.....	33
Taulukko 41. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuksissa mukana olleiden turvavyön käyttö henkilö- ja pakettiautoissa.....	34
Taulukko 42. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: osallisuus onnettomuudessa.....	38
Taulukko 43. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: tutkijalautakunnat.....	38
Taulukko 44. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuustyyppi.....	39
Taulukko 45. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: tien/kadun luokka.....	39
Taulukko 46. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuuspaikan nopeusrajoitus moottoriajoneuvon mukaan*.....	39
Taulukko 47. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: tapahtumakuukausi.....	40
Taulukko 48. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: viikonpäivä.....	40
Taulukko 49. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: tapahtuma-aika.....	40

Taulukko 50. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: valoisuus.....	41
Taulukko 51. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuuksissa mukana olleiden moottoriajoneuvojen laji*.....	41
Taulukko 52. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuuspaikan sijainti (taajama).....	41
Taulukko 53. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuudessa kuolleen ikä ja sukupuoli.....	43
Taulukko 54. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuudessa mukana olleen moottoriajoneuvon kuljettajan ikä ja sukupuoli.....	43
Taulukko 55. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: osallisen alkoholin vaikutuksen alaisuus.....	43
Taulukko 56. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: moottoriajoneuvon kuljettajan käyttämä ylinopeus.....	44
Taulukko 57. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: pyöräilijän/jalankulkijan liikennesääntöjen noudattaminen.....	44
Taulukko 58. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: jalankulkijan heijastimen käyttö hämärässä/pimeässä.....	44
Taulukko 59. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: jalankulkijan pelastuminen, jos heijastinta olisi käytetty.....	44
Taulukko 60. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuudessa kuolleen polkupyöräilijän kypärän käyttö.....	45
Taulukko 61. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuudessa kuolleen polkupyöräilijän pelastuminen, jos kypärää olisi käytetty.....	45
Taulukko 62. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Onnettomuuksien välittömät riskitekijät. (Vain pääaiheuttajina olleet kuljettajat).....	48
Taulukko 63. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Tutkijalautakuntien arvioimat taustalla vaikuttaneet riskitekijät. (Kaikki osalliset).....	49
Taulukko 64. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2009–2018. Pääaiheuttajina olleiden henkilö- ja pakettiautojen renkasiin liittyvät taustariskit eri keleillä.....	50
Taulukko 65. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Tutkijalautakuntien ehdottamat turvallisuuden parannusehdotukset. (Kaikki osalliset).....	52
Taulukko 66. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018. Onnettomuuksien välittömät riskitekijät. (Vain aiheuttajasailliset).....	55
Taulukko 67. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018. Tutkijalautakuntien arvioimat taustalla vaikuttaneet riskitekijät. (Kaikki osalliset).....	56
Taulukko 68. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018. Tutkijalautakuntien ehdottamat turvallisuuden parannusehdotukset. (Kaikki osalliset).....	57
Taulukko 69. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2005–2018. Kuljettajan veren alkoholipitoisuus. (Huom! Taulukko sisältää kaikki osalliset kuljettajat, myös yhteenajojen vastapuolet).....	63

Yhteenveto vuonna 2018 tutkituista kuolemaan johtaneista tieliikenneonnettomuuksista

OTI-vuosiraportin 2018 aineisto

Raportin aineisto koostuu liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien vuonna 2018 tutkimista kuolemaan johtaneista tieliikenneonnettomuuksista. Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntatoiminta käynnistyi Suomessa vuonna 1968. Vuodesta 1997 lähtien lautakunnat ovat tutkineet kaikki kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo- ja kevyen liikenteen onnettomuudet. Vuodesta 2001 lähtien liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien toiminta on ollut lakisääteistä (laki tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta n:o 1512/2016).

Onnettomuus- ja osallismäärät

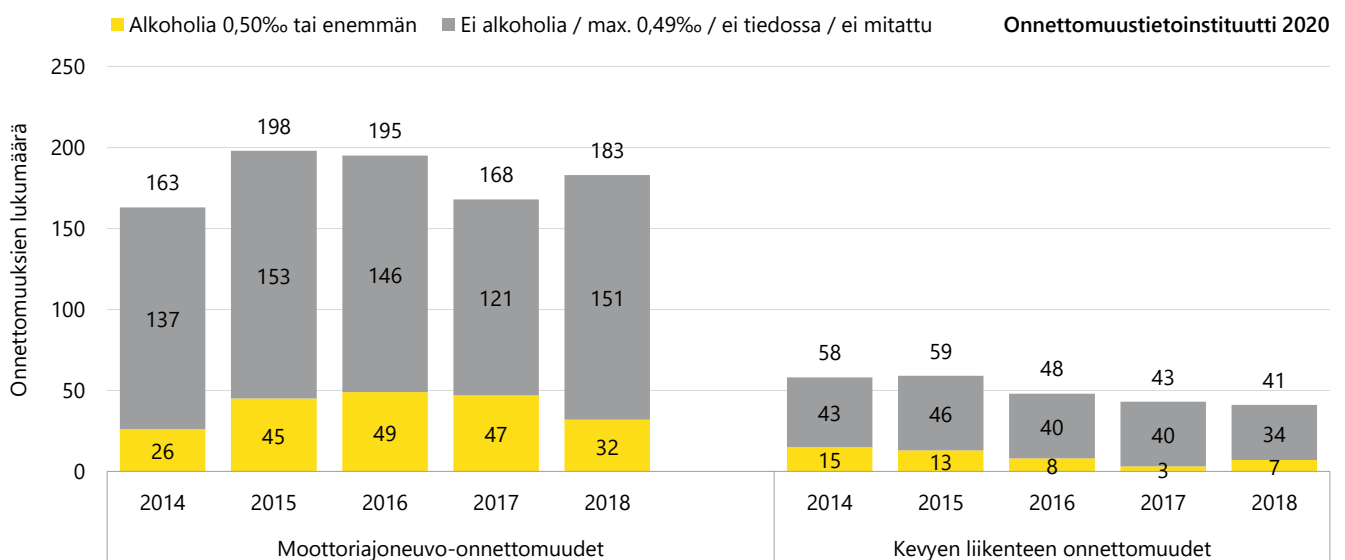
Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat tutkivat vuonna 2018 kaikkiaan 224 kuolemaan johtanutta onnettomuutta, joista 183 oli moottoriajoneuvo-onnettomuuksia ja 41 kevyen liikenteen onnettomuuksia. *Kuvio 1.*

Moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa kuoli 205, vammautui vaikeasti 54 ja vammautui lievästi 63 henkilöä. Lisäksi onnettomuuksissa oli mukana 79 henkilöä, jotka eivät vammautuneet. *Taulukko 37, s. 32.*

Kevyen liikenteen onnettomuuksissa kuoli 41 henkilöä, joista 22 oli jalankulkijoita ja 19 polkupyöräilijöitä. *Taulukko 53, s. 43.* Kevyen liikenteen onnettomuuksissa oli mukana kaikkiaan 32 moottoriajoneuvoa, joiden kuljettajat eivät saaneet onnettomuuksissa vammoja.

Alkoholi

Tutkijalautakuntien vuonna 2018 tutkimissa kuolemaan johtaneissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa pääaiheuttajana olleista kuljettajista rattijuoppoja oli 32 eli 18 %. Vuonna 2018 kevyen liikenteen onnettomuuksista 7 oli alkoholionnettomuuksia (jollakin osallisella oli alkoholia veressään 0,5 ‰ tai enemmän). *Kuvio 1.*

Kuvio 1. Tutkijalautakuntien tutkimat kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo- ja kevyen liikenteen onnettomuudet sekä alkoholitapausten määrä 2014–2018.

Onnettomuustyytit

Moottoriajoneuvo-onnettomuuksista 44 % (n=81) oli tieltä suistumisia, ja vastakkaiseen ajosuuntaan kulkeneiden ajoneuvojen onnettomuuksia (onnettomuustyytit 20–29 ja 30–39) oli 37 % (n=67). Risteysonnettomuuksien (onnettomuustyytit 40–49 ja 50–59) yhteenlaskettu osuus oli 8 % (n=14). *Taulukko 2, s. 17.*

Pyöräilyonnettomuuksista 47 % (n=9) oli yksittäisonnettomuuksia. Jalankulkuonnettomuuksista 64 % (n=14) tapahtui suojatien ulkopuolella ja 27 % (n=6) suojatiellä. *Taulukko 44, s. 39.*

Turvallitteet

Kaikista vuonna 2018 kuolemaan johtaneissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa henkilö- ja pakettiautoissa mukana olleista henkilöistä käytti turvavyötä 64 % (n=171). Onnettomuuksissa kuolleista henkilöistä vyötä käytti 48 % (n=74) ja vammautuneista 85 % (n=70). *Taulukko 41, s. 34.*

Niistä kuolleista, jotka eivät käyttäneet turvavyötä, vyön käyttö olisi pelastanut eri todennäköisyyksillä 40 % (n=23). Vammautuneista turvavyö pelasti eri todennäköisyyksillä kuolemalta 54 % (n=38) ja vammat lieventyivät 42 %:lla (n=30). Niistä vammautuneista, jotka eivät käyttäneet turvavyötä, käyttö olisi estänyt tai lieventänyt vammoja 80 %:lla (n=8) henkilöistä. *Taulukko 41, s. 34.*

Jalankulkuonnettomuuksista 11 tapahtui hämärällä tai pimeällä. Kyseisissä onnettomuuksissa kuolleista jalankulkijoista yksi käytti heijastinta, yhdeksän ei käyttänyt ja yhden heijastimen käyttö ei ole tiedossa. Lautakunnat arvioivat heijastimen käytön vaikutusta kaikkiaan 3 tapauksessa: arvion mukaan heijastimen käyttö ei olisi pelastanut näissä onnettomuuksissa. *Taulukko 58 ja Taulukko 59, s. 44.*

Onnettomuuksissa kuolleista pyöräilijöistä (n=19) kahdella oli kypärä käytössä. Kypärää käyttämättömistä (n=17) kypärä olisi eri todennäköisyyksillä voinut pelastaa 6 hengen. Kolmessa onnettomuudessa kypärän käytön vaikutusta ei arvioitu. *Taulukko 60 ja Taulukko 61, s. 45.*

Riskit

Sairaskohtaus (17 %, n=32), virheellinen ohjausliike (14 %, n=25) ja tietoisesti aiheutettu törmäys (13 %, n=24) olivat moottoriajoneuvo-onnettomuuksien tyypillisimmät yksittäiset välittömät riskitekijät. *Taulukko 62, s. 48.*

Kuljettajan tilaan liittyvä taustariski, kuten alkoholi, sairaus, väsymys tai mielentilaan liittyvä tekijä oli mukana 73 %:ssa onnettomuuksista. Ajonopeuteen liittyviä taustariskejä (esim. ylinopeus, liian suuri nopeus olosuhteisiin, taitoon tai ajoneuvoon nähden) oli läsnä 37 %:ssa onnettomuuksista. *Taulukko 63, s. 49.*

Joka kolmannen (33 %) onnettomuuden taustariskeissä mainittiin kaiteet tai kaiteiden puute (esim. ei keskikaidetta) onnettomuuden seurausten pahentajana. Ajoneuvojärjestelmien puute, esimerkiksi ajonvakautuksen puuttuminen, tunnistettiin taustariskiksi 31 %:ssa onnettomuuksista. *Taulukko 63, s. 49.*

Sammanfattning över undersökta dödsolyckor i vägtrafiken år 2018

Materialet i OTI årsrapport 2018

Rapporten består av de vägtrafikolyckor med dödlig utgång som undersökningskommissioner för trafikolyckor undersökte år 2018. Undersökningskommissionerna för trafikolyckor inledde sin verksamhet år 1968 i Finland. Sedan år 1997 har kommissionerna undersökt samtliga olyckor med dödlig utgång, såväl i motorfordonstrafiken som i den gc-trafiken. Sedan år 2001 har undersökningskommissioner för trafikolyckors verksamhet varit lagstadgad (Lagen om undersökning av trafikolyckor på väg och i terräng, nr 1512/2016).

Antalet olyckor och delaktiga parter

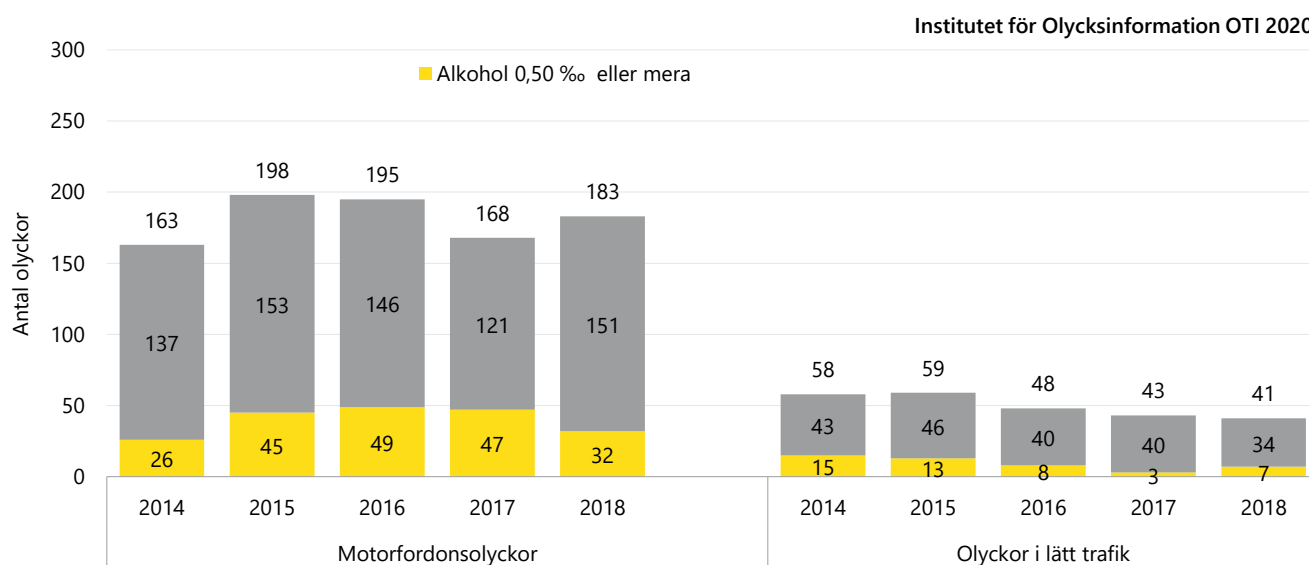
År 2018 utredde undersökningskommissionerna för trafikolyckor totalt 224 olyckor varav 183 motorfordonsolyckor med dödlig utgång och 41 olyckor i gc-trafik. Figur 2.

I motorfordonsolyckorna omkom 205 personer, skadades svårt 54 personer och 63 personer fick lindriga skador. Därtill klarade sig 79 personer oskadda. Tabell 37, sid. 32.

I olyckorna i gc-trafik omkom 41 personer, varav 22 var fotgängare och 19 cyklister. Tabell 53, sid. 43. Olyckorna i gc-trafik involverade totalt 32 motorfordon. Alla motorfordon förare klarade sig oskadda.

Alkohol

I de motorfordonsolyckorna med dödlig utgång som undersökningskommissionerna utredde år 2018 var 32 av de primära vållarna av en olycka rattfull, vilket är 18 procent. Av olyckorna i gc-trafik år 2018 var 7 alkohololyckor (någon delaktig part hade en blodalkoholhalt på 0,5 ‰ eller mera). Figur 2.

Kuvio 2 (Figur 2) Av undersökningskommissionerna undersökta olyckor med dödlig utgång i motorfordonstrafik och gc-trafik samt alkoholfallens antal åren 2014–2018.

Olyckstyper

Av motorfordonsolyckorna år 2018 utgjorde 44 procent (n=81) avkörningar. Kollisioner mellan fordon i motsatt körriktning stod för 37 procent (n=67) av olyckorna. Den totala andelen av korsnings- och svängningsolyckor (olyckstyper 40–49 och 50–59) utgjorde 8 procent (n=14). Tabell 2, sid. 17.

Av cykelolyckorna var 47 procent (n=9) singelolyckor. Av fotgängarolyckorna inträffade 64 procent (n=14) utanför skyddsväg och 27 procent (n=6) på skyddsväg. Tabell 44, sid. 39.

Säkerhetsutrustning

Av alla personer som var part i en motorfordonsolycka med dödlig utgång i personbil och paketbil år 2018 använde 64 procent bilbälte (n=171). Av de som omkom i olyckorna använde 48 procent bilbälte (n=74) och av de skadade 85 procent (n=70). Tabell 41, sid. 34.

Av de omkomna som inte använde bilbälte skulle 40 procent (n=23) ha räddats med olika grad av sannolikhet om bältet hade använts. Bilbältet räddade med olika grad av sannolikhet livet på 54 procent (n=38) av de skadade och hos 42 procent (n=30) blev skadorna lindrigare. Av de skadade som inte använde bilbälte skulle bilbältet ha förhindrat skadorna eller gjort skadorna lindrigare hos 80 procent (n=8) av personerna. Tabell 41, sid. 34.

Av fotgängarolyckorna inträffade 11 i skymningen eller i mörkret. I de av olyckorna där uppgift finns om fotgängarens reflexanvändning, använde 1 av fotgängare reflex, 9 saknade reflex och i en olycka vet man inte om fotgängare använde reflex. Undersökningskommissionerna för trafikolyckor bedömde effekten av reflex i 3 olyckor: i dessa skulle ingen ha räddats om de hade använt reflex. Tabellerna 58 och 59, sid. 44.

Två av de omkomna cyklisterna (n=19) använde cykelhjälm som var korrekt fastsatt. Hjälmet skulle med olika grad av sannolikhet ha räddat livet på 6 av de som inte använde hjälm. Effekten av hjälm var inte bedömd i 3 olyckor. Tabellerna 60 och 61, sid. 45.

Risker

De mest typiska direkta riskfaktorerna för den primära vållaren av en motorfordonsolycka var sjukdomsattack (17 %, n=32), styrningsfel (14 %, n=25) och självmord (13 %, n=24). Tabell 62, sid. 48.

Bakgrundsrisker i anknytning till förarens skick framkom i 73 procent av olyckorna. Bakgrundsrisker i anknytning till körhastigheten (t.ex. fortkörning, för hög hastighet med tanke på omständigheterna, förarens skicklighet eller fordonet) förekom vid 37 procent av motorfordonsolyckorna. Tabell 63, sid. 49.

I 33 procent av olyckorna nämndes räckan eller avsaknaden av räckan (t.ex. inget mitträcke) som en faktor som förvärrat olyckans följder. Någon brist på fordonssystemet (t.ex. ingen elektronisk stabilitetskontroll (ESC)) var nämnd som bakgrundsrisk i 31 procent av olyckorna. Tabell 63, sid. 49.

Summary of fatal road accidents investigated in 2018

Material of the OTI annual report 2018

The data in the report consists of fatal road accidents investigated by the Finnish road accident investigation teams in 2018. Originally launched in Finland in 1968, road accident investigation was extended in 1997 to cover all fatal accidents, whether motor, pedestrian or cyclist accidents. Since 2001, the operations of the road accident investigation teams have been governed by legislation (Act on investigation of road and terrain accidents, 1512/2016).

Total number of accidents

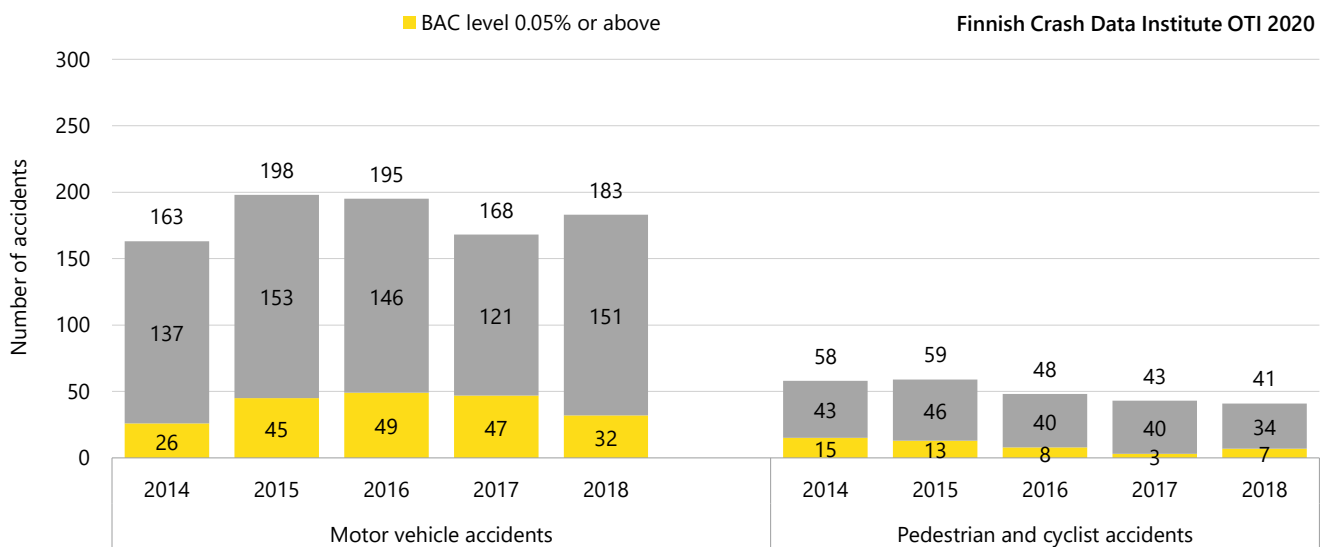
In 2018, the Finnish road accident investigation teams examined 183 fatal motor vehicle accidents and 41 pedestrian and cyclist accidents, a total of 224 accidents. Figure 3.

In the motor vehicle accidents, 205 lives were lost, 54 people were severely injured and 63 were slightly injured. A total of 79 people escaped uninjured. Table 37, p. 32.

Pedestrian and cyclist accidents claimed 41 lives: 22 pedestrians and 19 cyclists. Table 53, p. 43. These accidents involved a total of 32 motor vehicles. All drivers survived unhurt.

Alcohol

In fatal accidents studied by investigation teams in 2018, drink drivers accounted for 32 (18%) of the drivers causing the accident. As to pedestrian and cyclist accidents in 2018, alcohol was present in 7 cases (with the BAC level at or above 0.05%). Figure 3.

Kuvio 3 (Figure 3) Fatal motor vehicle, pedestrian and cyclist accidents investigated by the road accident investigation teams in 2014–2018, broken down by presence of alcohol.

Accident types

A total of 44% (n=81) of all fatal motor vehicle crashes in 2018 were running-off-the-road accidents. Head-on collisions accounted for 37% (n=67), and junction accidents for 8% (n=14) of the total. Table 2, p. 17.

A total of 47% (n=9) of all cyclist accidents were single vehicle accidents. As many as 14, or 64%, of the pedestrian accidents happened at a place other than a pedestrian crossing and 27% (n=6) at a pedestrian crossing. Table 44, p. 39.

Use of safety equipment

In all fatal motor vehicle accidents in 2018, a seat belt was worn by 64% (n=171) of the people who were travelling in a car or van. Moreover, a seat belt was worn by 48% (n=74) of those who died and by 85% (n=70) of those who were injured in the accidents. Table 41, p. 34.

Of those who died not wearing a seat belt, 40% (n=23) would have been saved with varying probabilities had they been wearing a seat belt. Of the injured, 54% (n=38) escaped death with varying probabilities and 42% (n=30) suffered milder injuries as a result of wearing a seat belt. Using a seat belt would have prevented or alleviated injuries in 80% (n=8) of those unbelted persons who were injured. Table 41, p. 34.

A total of 11 pedestrian accidents took place in the dark. Of the pedestrians who were killed in these accidents and whose use or non-use of a safety reflector had been recorded, nine were not wearing a safety reflector. Safety effect of reflector was evaluated in three cases. Based on these evaluations, none of these would have survived if they had worn a reflector. Tables 58 and 59, p. 44.

Two of the cyclists who died in the accidents (n=19) were wearing a cycle helmet. Six of the 17 without helmet would have been saved with varying probabilities if they had worn a cycle helmet. Tables 60 and 61, p. 45.

Risks

The most typical individual immediate risk factors were a sudden attack (17%, n=32), a steering error (14%, n=25) and suicide (13%, n=24). Table 62, p. 48.

A total of 73% of the accidents involved background risks related to the driver's condition. Speed-related background factors, such as speeding or excessive speed with respect to the driving conditions, driver's skills or the vehicle, were present in 37% of all motor vehicle accidents. Table 63, p. 49.

The presence or absence of a crash barrier (eg. the central crash barrier missing) was recorded as a factor contributing to the accident in 33% of the cases. The lack of vehicle safety systems, such as lack of electronic stability control (ESC), was identified as a background risk in 31% of accidents. Table 63, p. 49

1 Johdanto

1.1 Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat asetettiin vuosina 1968–71 maamme jokaiseen läänin ja Ahvenanmaan maakuntaan sekä vuonna 1976 Helsingin kaupunkiin. Vapaaehtois pohjalta tapahtuvan toiminnan tarkoituksena oli eri alojen asiantuntijoiden yhteistyönä liikenneonnettomuuksia tutkimalla saada tietoa liikenneturvallisuustyön pohjaksi.

Toiminta laajeni vuosien varrella siten, että kaikki Suomessa tapahtuneet kuolemaan johtaneet tieliikenneonnettomuudet ovat olleet tutkimusohjelmassa vuodesta 1997 alkaen. Tämän lisäksi tutkijalautakuntien tutkimuksia suunnataan muihinkin liikenneonnettomuuksiin niin sanotuissa erityisprojekteissa.

Vuodesta 2001 lähtien liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien toiminta on ollut lakisääteistä (Laki tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta n:o 24/2001). Liikenne- ja viestintäministeriö nimitti Liikennevakuutuskeskuksen yhteyteen Liikenneonnettomuuksien tutkinnan neuvottelukunnan ohjaamaan toimintaa. Liikenneonnettomuuksien tutkinnan neuvottelukunta asetti lain mukaiset tutkijalautakunnat ja nimitti niiden jäsenet 1.10.2001.

Vuonna 2017 alusta tuli voimaan päivitetty laki tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta (1512/2016). Tässä yhteydessä tutkinnan neuvottelukunta lakkautettiin ja toimintoja sekä päätösvaltaa keskitettiin tutkintaa koordinoivaan Liikennevakuutuskeskuksen yksikköön, niin ikään vuonna 2016 nimettyyn Onnettomuustietoinstituuttiin (OTI). Lain mukaan OTI avustaa yhteistyöryhmä, joka vastaa koostumukseltaan edeltäjäänsä, tutkinnan neuvottelukuntaa. Lisäksi OTI huolehtii alueellisesta verkottumisesta.

Maassamme toimii tällä hetkellä 20 pääosin maakuntajakoa noudattelevaa riippumatonta ja itsenäistä tutkijalautakuntaa, mutta Ahvenanmaa ei kuulu lain piiriin. Jokaisen tutkijalautakunnan toimintaa johtaa puheenjohtaja. Tutkijalautakuntien peruskokoonpanoon kuuluu edustaja seuraavilta ammatti- tai asiantuntija-aloilta: poliisi, ajoneuvotekniikka, liikennetekniikka, lääketiede ja käyttäytymistiede. Rautatieonnettomuuksissa mukana on rautatieasiantuntija ja näiden lisäksi tutkijalautakunnat voivat käyttää tapauskohtaisesti apunaan muita asiantuntijoita ja muuta ulkopuolista apua.

Tutkijalautakuntien käytännön toimista huolehtii Liikennevakuutuskeskus ja sen toimitilana OTI. Tutkintaan liittyvistä tehtävistä Liikennevakuutuskeskuksessa vastaa liikenneonnettomuuksien tutkinnan johtaja ja hän myös nimittää jäsenet. Tutkijalautakuntien suoranaiset toimintakustannukset katetaan valtioneuvoston asetuksen (1207/2016) mukaisesti yleiseen tieliikenteen turvallisuustoimintaan myönnettävästä valtionavustuksesta. Valtionavustuksen myöntämisestä päättää Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi.

1.2 Tutkinnan käytäntöä

Saatuaan ilmoituksen onnettomuudesta liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunta aloittaa tie- tai maastoliikenneonnettomuuden tutkinnan menemällä onnettomuuspaikalle. Tutkijalautakuntien jäsenillä on käytössään standardoidut lomakkeet, jotka he täyttävät tutkinnan edetessä. Tämän lisäksi tutkijalautakunnilla on mahdollisuus tehdä lisätutkimuksia ja hankkia muuta onnettomuuteen liittyvää aineistoa. Kenttätutkinnan jälkeen onnettomuus käsitellään tutkijalautakunnan loppukokouksessa, jossa lautakunta analysoi kertyneen aineiston ja laatii onnettomuudesta tutkintaselostuksen.

Tutkintaselostus ja muu tutkimusaineisto kootaan loppukokouksen jälkeen tutkintakansioksi, joka lähetetään Liikennevakuutuskeskukseen. Siellä aineisto arkistoidaan ja koodataan onnettomuustietorekisteriin. Sekä tutkintakansiot että onnettomuustietorekisterit ovat viranomaisten ja tutkijoiden käytettävissä liikenneturvallisuustarkoituksiin.

1.3 OTI-vuosiraportin 2018 aineisto

Tämän raportin aineisto koostuu vuonna 2018 tapahtuneista kuolemaan johtaneista moottoriajoneuvo- ja kevyen liikenteen onnettomuuksista, joita raportissa tarkastellaan pääsääntöisesti erikseen. Tutkijalautakunnat tutkivat vuonna 2018 tapahtuneet liikenneonnettomuudet, joissa mukana olleen kuolema seurasi 1–3 vuorokauden kuluessa onnettomuusajankohdasta. Lisäksi liikenneonnettomuus voitiin lautakunnan harkinnan mukaan ottaa tutkittavaksi, jos kuolema seurasi 4–30 vuorokauden kuluessa.

Raportissa kuvattu tilanne vastaa onnettomuustietorekisterin tietoja helmikuussa 2020. Osassa onnettomuuksia rekisterin tiedot täydentyvät vielä raportin julkaisemisen jälkeen, joten tarkempaa tietoa vaativissa tutkimus- tai viranomaistöissä kannattaa olla yhteydessä Onnettomuustietoinstituuttiin. Sen kautta saa aina ajantasaisimman tiedon ja apua onnettomuustietojen tulkintaan.

1.4 Raportin käsitteiden määrittelyä ja taulukoiden lukuohjeita

Kuolemaan johtanut moottoriajoneuvo-onnettomuus

Yhteenajo- tai yksittäisonnettomuus, jossa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa (ks. Ajoneuvolaki) mukana ollut henkilö on menehtynyt.

Kuolemaan johtanut kevyen liikenteen onnettomuus

Onnettomuus, jossa kevyen liikenteen osallinen on menehtynyt. Kevyen liikenteen osallisiksi luetaan jalankulkijat ja muut vastaavat (ks. Tieliikennelaki); polkupyöräilijät, ratsastajat ja hevosajoneuvot. Polkupyöräilijöiden onnettomuudet luetaan pyöräilyonnettomuuksiin ja muiden kevyen liikenteen osallisten onnettomuudet jalankulkuonnettomuuksiin. Polkupyöräilijän ja muun kevyen liikenteen osallisen välinen onnettomuus luokitetaan onnettomuudessa menehtyneen mukaan joko pyöräily- tai jalankulkuonnettomuudeksi. Onnettomuuksissa voivat olla mukana seuraavat osalliset:

- yhteenajot: mukana kevyen liikenteen osallinen ja moottoriajoneuvo tai kevyen liikenteen osallinen ja polkupyöräilijä
- yksittäisonnettomuudet: polkupyöräilijät (jalankulkijoiden yksittäisonnettomuudet, esim. liukastumiset, eivät sisälly aineistoon)

Osallinen

Onnettomuudessa mukana ollut tienkäyttäjä (moottoriajoneuvon kuljettaja tai kevyen liikenteen osallinen, esimerkiksi polkupyöräilijä tai jalankulkija).

Pääaiheuttaja

Osallinen, jolla liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunta on arvioinut olleen merkittävämpi vaikutus onnettomuuden syntymiseen (yhteenajon A-osallinen [kuljettaja, jalankulkija] tai yksittäisonnettomuuden kuljettaja). Pääaiheuttajien määrä on sama kuin onnettomuuksien määrä.

Vastapuoli

Osallinen, jonka merkityksen onnettomuuden syntymiseen liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunta on arvioinut olleen vähäisempi kuin pääaiheuttajan (yhteenajon B-osallinen).

Yhteenajo

Onnettomuus, jossa on ollut mukana vähintään kaksi osallista.

Yksittäisonnettomuus

Onnettomuus, jossa on ollut vain yksi osallinen. Myös eläinonnettomuudet luetaan yksittäisonnettomuuksiksi.

Avaintapahtuma

Avaintapahtuma on se välittömästi ennen onnettomuutta syntynyt tapahtuma, muutos tai poikkeama normaalissa liikenteen kulussa, jonka seurauksena onnettomuus mahdollistui, esimerkiksi "ajoneuvon siirtyminen vastaantulevan liikenteen kaistalle".

Välitön riskitekijä

Vaikuttaa aktiivisesti onnettomuuden syntymiseen. Esimerkkejä: tienkäyttäjään liittyviä: nukahtaminen, jarrutusvirhe, virheellinen ajolinja, arviointivirhe. Ajoneuvoon liittyviä: ohjauksen pettäminen, renkaan puhkeaminen. Liikenneympäristöön liittyviä: tien reunan pettäminen, poikkeava, yllättävä liukkaus.

Taustalla vaikuttanut riskitekijä

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakunnat arvioivat onnettomuuksien taustalla vaikuttaneita riskitekijöitä tekemänsä tutkinnan pohjalta. Taustalla vaikuttanut riskitekijä selittää välittömän riskin syntyä mahdollistamalla sen. Taustariskit liittyvät joko tienkäyttäjään (esim. väsymys, päihtymys, piittaamaton asenne, ylinopeus, kiire), ajoneuvoon (esim. virheelliset rengaspaineet, tuuliherkkyys, katvealueet) liikenneympäristöön (esim. ajoradan kunto, risteysrakenteet, törmäyskohteet) tai liikennejärjestelmään (liittyvät esim. rangaistussäädöksiin tai ajoneuvovaatimuksiin).

Taulukoiden lukuohjeita

Moottoriajoneuvo-onnettomuuksia käsittelevissä perustaulukoissa (esimerkiksi *Taulukko 15, s. 23*) kuolemaan johtaneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärä muodostuu yhteenajojen pääaiheuttajista ja yksittäisonnettomuuksista.

Osalliset yhteensä -sarakeeseen lasketaan yhteen yhteenajojen pääaiheuttajat, yhteenajojen vastapuolet ja yksittäisonnettomuudet.

Osassa taulukoita käsitellään kaikkia onnettomuuksissa mukana olleita henkilöitä (esimerkiksi *Taulukko 37, s. 32*) eli kuljettajia ja matkustajia. Tällöin jaottelu on tehty vammautumisen vakavuuden perusteella.

Kevyen liikenteen onnettomuuksia käsittelevissä taulukoissa jaottelu on pääsääntöisesti tehty pyöräily- ja jalankulkuonnettomuuksiin.

Taulukoiden ja kuvioiden prosenttiosuudet on laskettu tiedossa olevista tapauksista, ellei toisin ole mainittu.

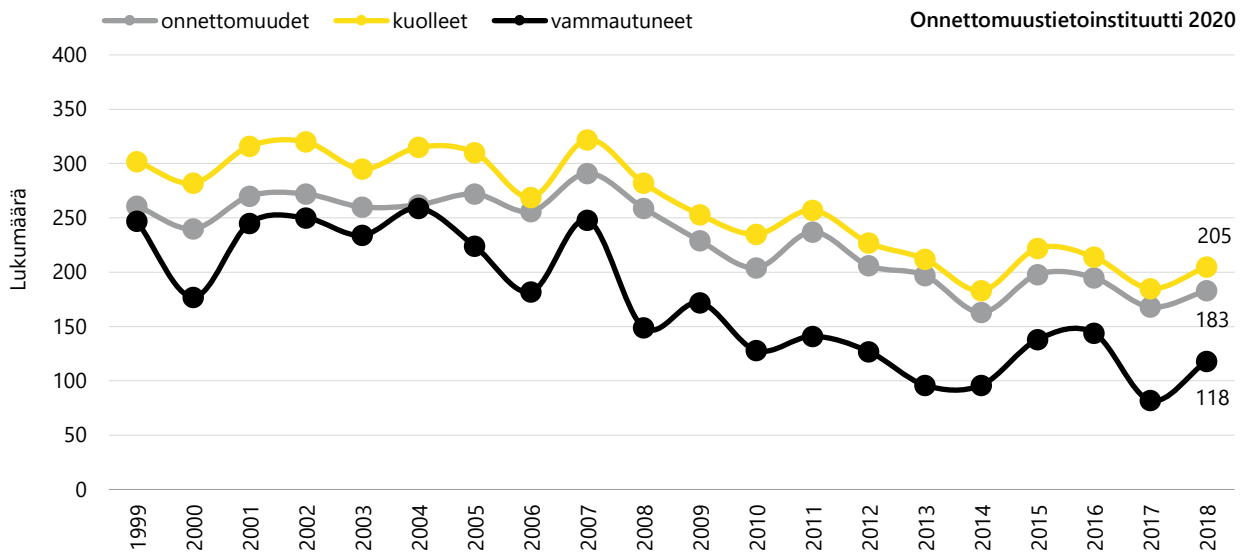
2 Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet

2.1 Trendit 1999–2018

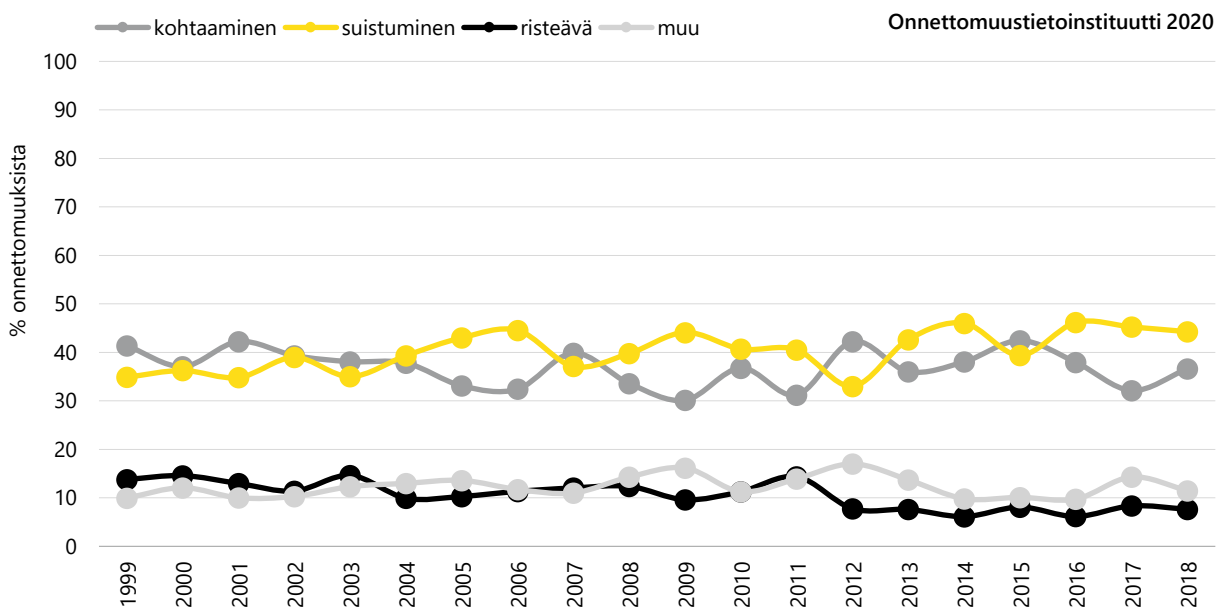
Tämän kappaleen kuvioissa esitetään tilastoja kuolemaan johtaneista moottoriajoneuvo-onnettomuuksista vuosilta 1999–2018. Oheen on koottu yhteenvedona joitakin kuvioiden tuloksia.

- Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tutkimien kuolemaan johtaneiden moottoriajoneuvo-onnettomuuksien sekä niissä kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä pysyi vuodesta 1999 vuoteen 2006 suhteellisen tasaisena, noin 260:ssä.
- 2000-luvulla eniten onnettomuuksia on tapahtunut vuonna 2007 (291 tutkittua onnettomuutta), minkä jälkeen onnettomuusmäärä väheni melko tasaisesti aina vuoteen 2014 asti. Vuonna 2015 myönteinen kehitys taittui ja sen jälkeen vuotuinen onnettomuusmäärä on ollut keskimäärin 186. *Kuvio 4, s. 12.*
- Onnettomuustyypeistä yleisimpiä ovat olleet kohtaamis- ja suistumisonnettomuudet. Ne kattoivat vuonna 2018 yhteensä 81 % onnettomuuksista. Risteysonnettomuuksien osuus on viime vuosina ollut selvästi alle 10 prosenttia. *Kuvio 5, s. 12.*
- Tarkastelujaksolla valtaosa (80 %) onnettomuuksien pääaiheuttajien ajoneuvoista on ollut henkilö- ja pakettiautoja. *Kuvio 6, s. 13.*
- Vuosina 1999–2018 keskimäärin joka neljäs pääaiheuttaja on ollut alkoholin vaikutuksen alaisena ja ylinopeutta on ajanut reilu kolmannes. Vuonna 2018 alkoholarittijuoppojen osuus oli 18 %, mikä on pitkän aikavälin keskiarvoa huomattavasti pienempi osuus. Ylinopeutta ajaneiden osuus oli 38 %. Pääaiheuttajista 11 % oli sekä alkoholin vaikutuksen alaisena että ajoi ylinopeutta. *Kuvio 7, s. 13.*
- Vuonna 2018 onnettomuuksien pääaiheuttajien kahden nuorimman ikäryhmän (alle 25-vuotiaat) osuudet olivat pitkän aikavälin keskiarvoja pienempiä ja vastaavasti kolmen vanhimman keskiarvoja suurempia. *Kuvio 8, s. 14.*
- Niiden pääaiheuttajana olleiden henkilö- ja pakettiautonkuljettajien suhteellinen osuus, jotka rikkoivat samanaikaisesti useaa sääntöä (olivat humalassa tai huumeissa, ajoivat ylinopeutta, eivät käyttäneet turvavyötä), on ollut tarkastelujaksolla keskimäärin 14 %. Vuonna 2018 näiden kuljettajien osuus oli pitkän aikavälin keskiarvoa alhaisempi (8 %). Vastaavasti niiden kuljettajien, jotka eivät rikkoneet yhtäkään mainituista säännöistä, osuuden 20 vuoden keskiarvo on 40 %. Vuonna 2018 heidän osuutensa oli 43 %. *Kuvio 9, s. 14.*
- Vuonna 2018 kuolemaan johtaneisiin moottoriajoneuvo-onnettomuuksiin osallisissa henkilö- ja pakettiautoissa olleista kuljettajista ja matkustajista 27 % ei käyttänyt onnettomuuden sattuessa turvavyötä, mikä on tarkastelujaksolla keskimääräistä parempi tulos. Turvavyötä käyttämättömien osuus on tyypillisesti ollut suurin takamatkustajilla ja pienin etumatkustajilla. Vuonna 2018 turvavyötä käyttäneiden osuus oli erityisen suuri. *Kuvio 10, s. 15.*

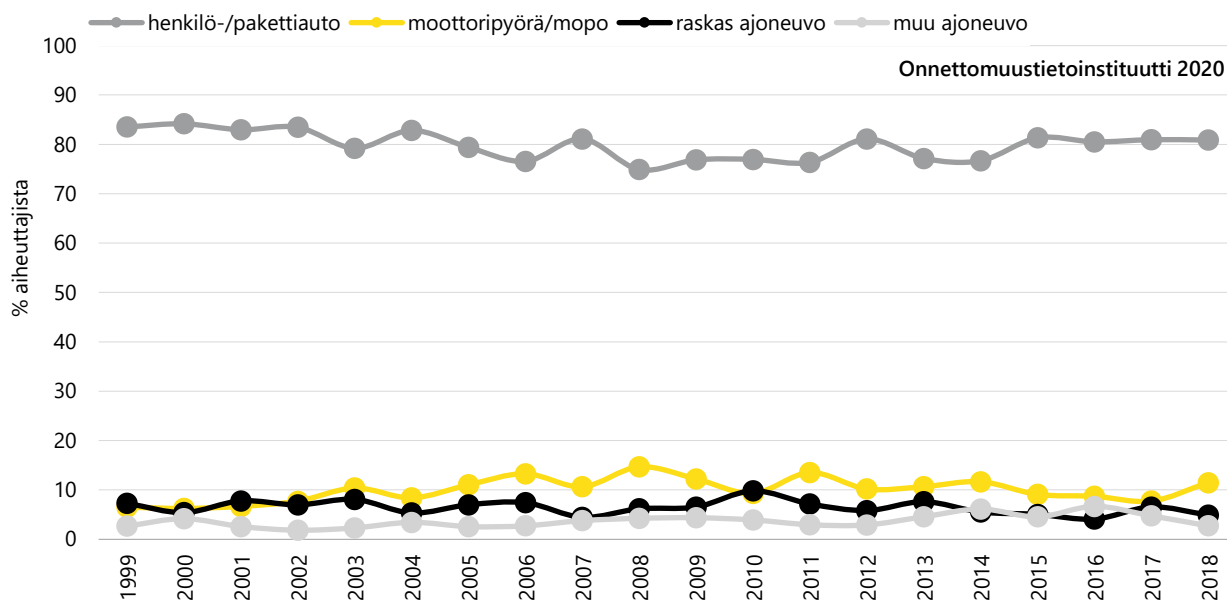
Moottoriajoneuvo-onnettomuudet

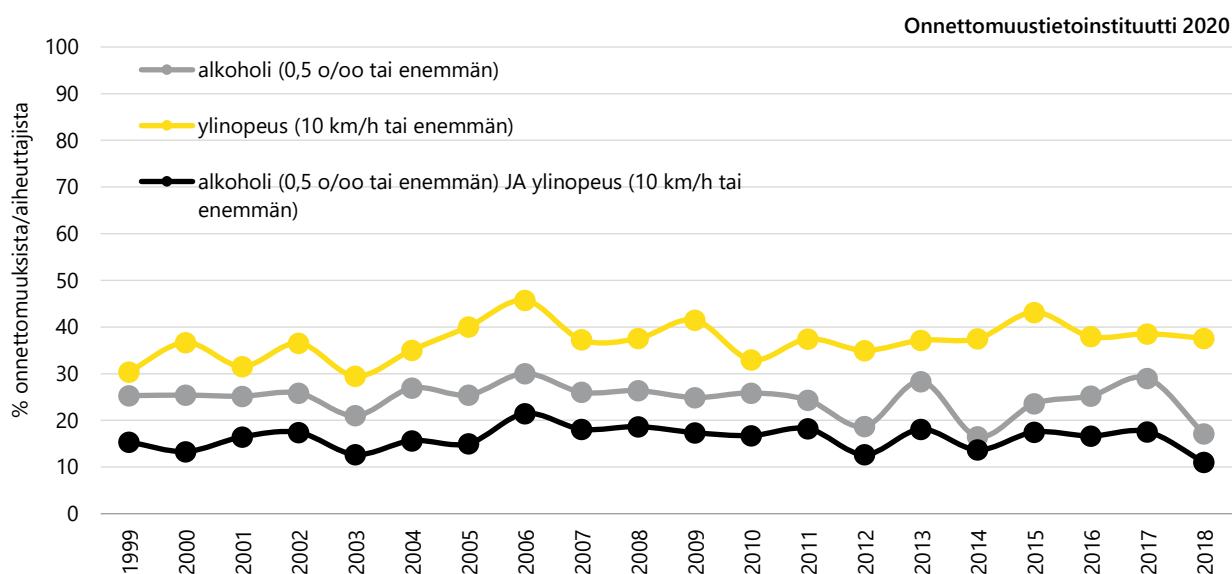
Kuvio 4 Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Onnettomuuksien ja niissä kuolleiden tai vammautuneiden henkilöiden lukumäärä.

Kuvio 5. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Onnettomuustyyppi.

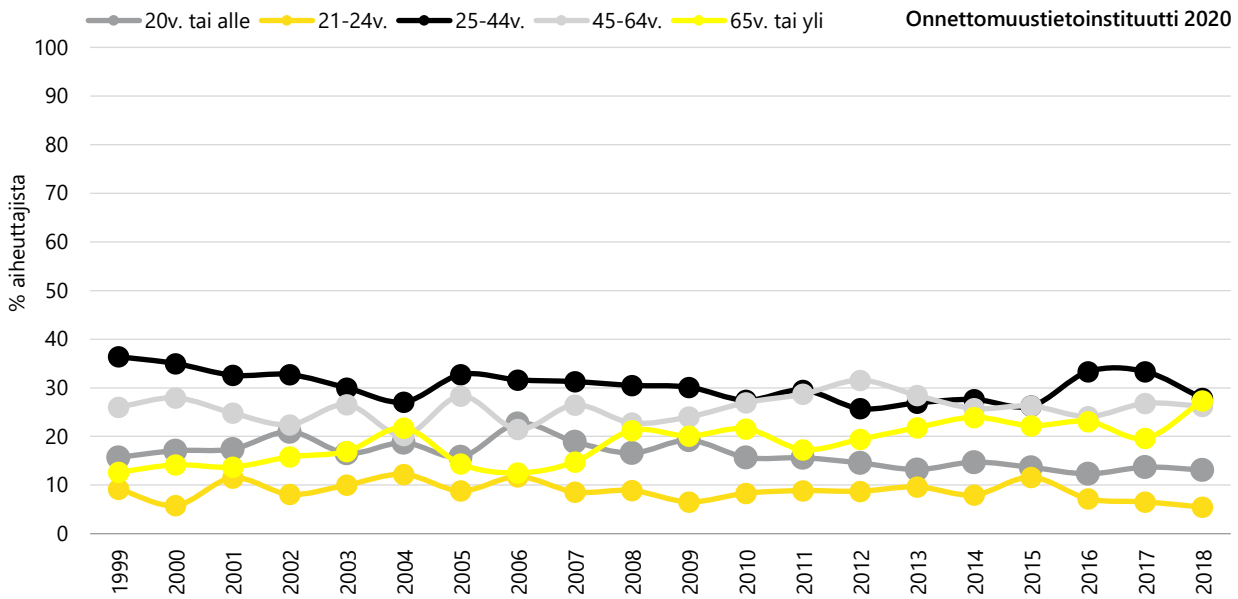

Kuvio 6. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Pääaiheuttajan laji.

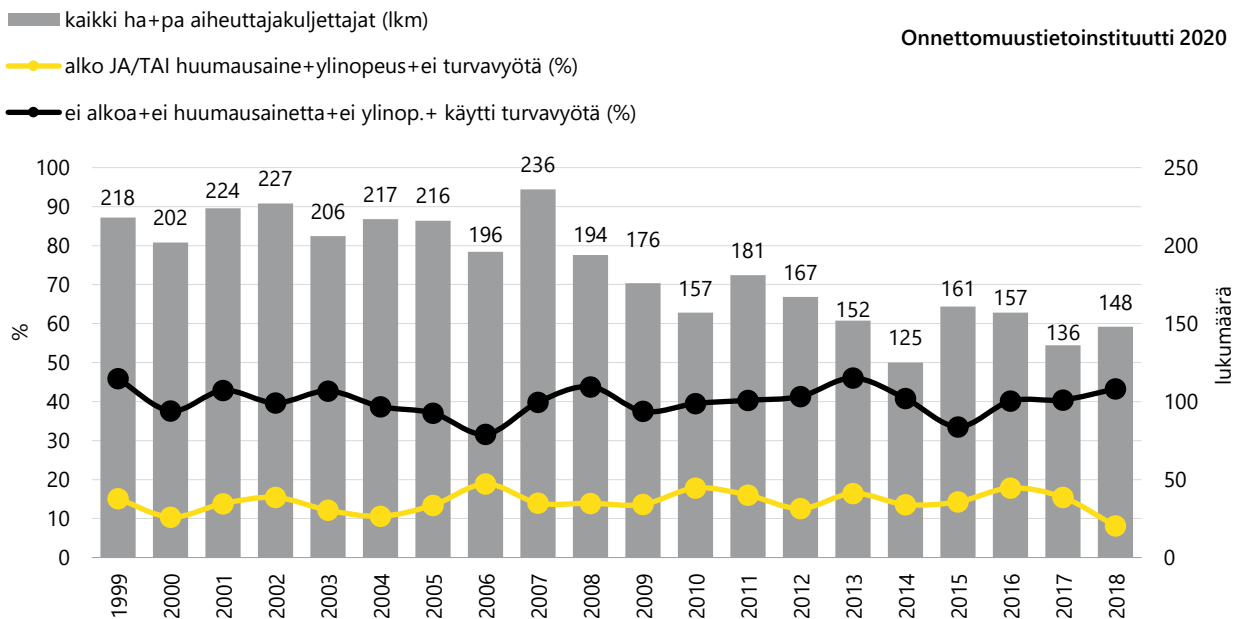

Kuvio 7. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Pääaiheuttajana olleiden kuljettajien alkoholin vaikutuksen alaisuus (0,5 ‰ tai enemmän) ja ylinopeus (väh. 10 km/h yli tiekohtaisen rajoituksen).

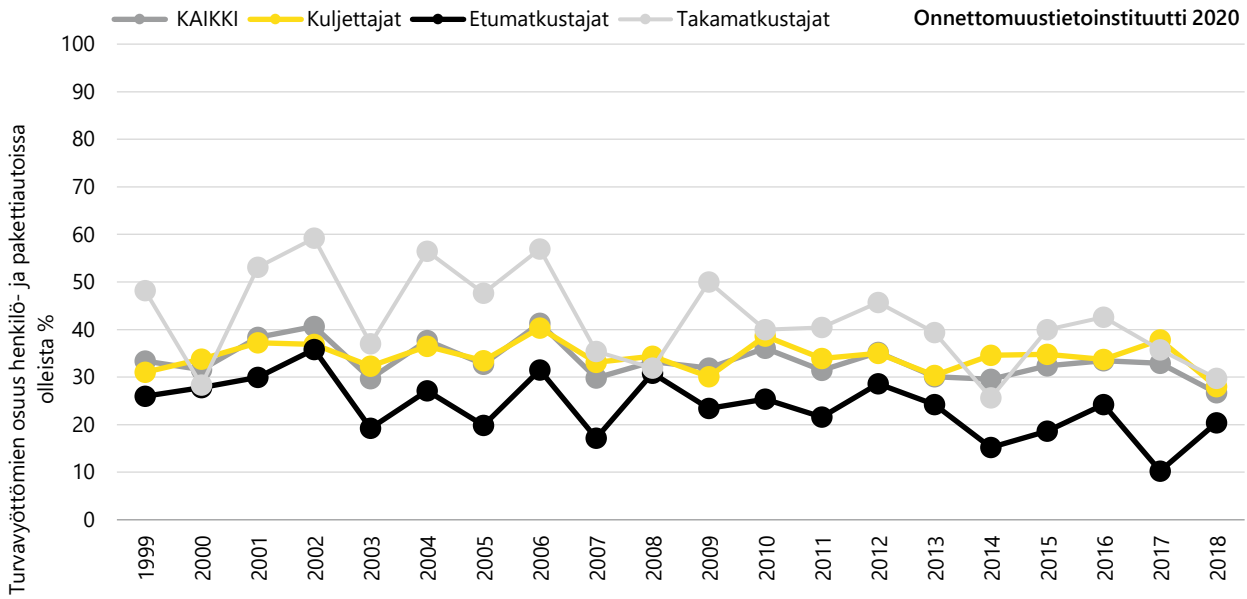
Kuvion kahdessa ylimmässä kuvaajassa on tarkasteltu alkoholia ja ylinopeutta riippumatta muista tekijöistä. Esimerkiksi kuvaajassa 'alkoholi' esiintyvät kaikki rattijuopot kuljettajat riippumatta ylinopeudesta ym. Alimmainen kuvaaja sisältää ne kuljettajat, jotka olivat alkoholin vaikutuksen alaisia ja ajoivat ylinopeutta. Sama kuljettaja voi sisältyä yhteen tai useampaan kuvaajaan, joten kuvaajia ei voi laskea yhteen.

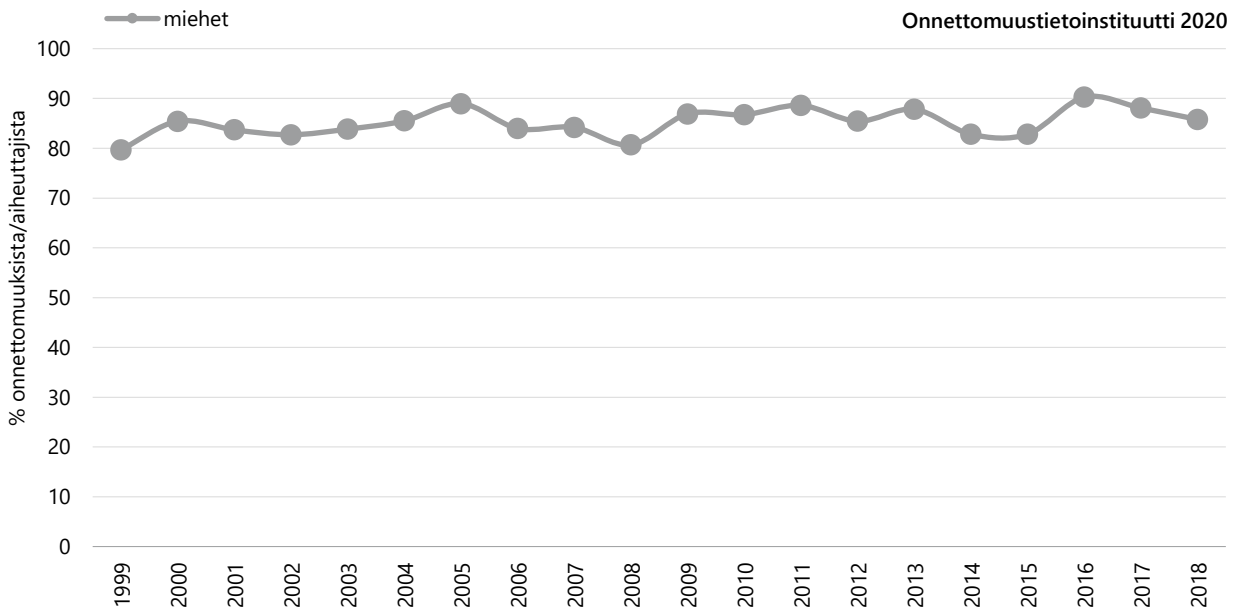
Kuvio 8. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Pääaiheuttajan ikä.

Kuvio 9. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Pääaiheuttajina olleiden henkilö- ja pakettiauton kuljettajien kokonaismäärä sekä niiden kuljettajien suhteellinen osuus, jotka A) ajoivat alkoholin (0,5 % tai enemmän) tai huumaavien aineiden vaikutuksen alaisina, ajoivat ylinopeutta (10 km/h tai sitä suurempi), eivätkä käyttäneet turvavyötä ja niiden, jotka B) ajoivat selvin päin, sallittua nopeutta ja käyttivät turvavyötä. Palkkien päällä pääaiheuttajana olleiden kuljettajien lukumäärät.

Kuvio 10. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Turvavyötä käyttämättömien osuudet henkilö- ja pakettiautoissa mukana olleista.

Kuvio 11. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999–2018. Miesten osuus aiheuttajakuljettajista.

2.2 Moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018

Tämän kappaleen taulukoissa esitetään perustietoja kuolemaan johtaneista moottoriajoneuvo-onnettomuuksista vuodelta 2018. Oheen on koottu yhteenvetona joitakin taulukoiden tuloksia.

Onnettomuuden tyyppi ja paikka (Taulukko 2–Taulukko 6, s. 17–19)

- Moottoriajoneuvo-onnettomuuksista 44 % (n=81) oli tieltä suistumisia, ja vastakkaiseen ajosuuntaan kulkeneiden ajoneuvojen onnettomuuksista (onnettomuustyyppit 20–29 ja 30–39) oli 37 % (n=67). Risteysonnettomuuksien (onnettomuustyyppit 40–49 ja 50–59) yhteenlaskettu osuus oli 8 % (n=14). *Taulukko 2, s. 17.*
- Kaikista moottoriajoneuvo-onnettomuuksista 50 % (n=92) tapahtui valta- ja kantateillä. Yksittäisonnettomuuksista 24 % (n=22) tapahtui valtateillä, kun yhteenajoista vastaava osuus oli 57 % (n=52). Tasoristeysonnettomuuksia tutkittiin vuonna 2018 neljä. *Taulukko 3 ja Taulukko 5, s. 18.*
- Eläinonnettomuuksia tuli tutkittavaksi kaksi. Toinen onnettomuuksista oli törmäys hirveen ja toinen hevoseen. Moottoriajoneuvo-osallisina molemmissa onnettomuuksissa oli henkilöauto. Eläinonnettomuudet näkyvät taulukoissa yksittäisonnettomuuksien kohdalla.

Nopeusrajoitus (Taulukko 7 ja Taulukko 8, s. 19)

- Vähintään 80 km/h -nopeusrajoitusalueella tapahtui kaikista moottoriajoneuvo-onnettomuuksista 68 % (n=125) ja yksistään 80 km/h -nopeusrajoituksen alueella 48 % (n=88). Yhteenajoista 20 % (n=19) ja yksittäisonnettomuuksista 40 % (n=37) tapahtui teillä, joiden nopeusrajoitus oli 60 km/h tai alle.

Ajankohta (Taulukko 9–Taulukko 11, s. 20)

- Vuonna 2018 moottoriajoneuvo-onnettomuuksia tapahtui eniten heinäkuussa (n=23, 13 %) ja joulukuussa (n=22, 12 %). Kesäkuussa onnettomuuksia tapahtui vähiten viiteen vuoteen (n=11, 6 %). Kesällä 2018 hellepäiviä oli paljon erityisesti touko- ja heinäkuussa. Kesän sademäärät jäivät vähäisiksi.
- Torstai ja perjantai olivat vuoden 2018 moottoriajoneuvo-onnettomuuksien yleisimmät viikonpäivät. Arki- ja viikonloppupäivien välillä ei ollut suuria eroja.
- Vuorokaudenajan mukaan tarkasteltuna yksittäisonnettomuuksia tapahtui eniten (25 %, n=23) aamupäivällä. Vajaa kolmannes (30 %, n=27) yksittäisonnettomuuksista tapahtui iltä-/yöaikaan klo 21–06. Yksittäisonnettomuuksiin nähden yhteenajoja tapahtui iltä-/yöaikaan vähemmän (15 %, n=14) suurimman osan yhteenajoista jakautuessa melko tasaisesti klo 09–21 väliselle ajalle.

Olosuhteet (Taulukko 12–Taulukko 14, s. 21)

- Kirkkaalla tai pilvipoutaisella säällä tapahtui kaikista moottoriajoneuvo-onnettomuuksista 86 % (n=157) ja moottoriajoneuvojen yhteenajoista 83 % (n=78).
- Kuivalla kesä- tai talvikelillä tapahtui kaikista onnettomuuksista 64 % (n=117), vetisellä kelillä 17 % (n=31) ja lumisella tai jäisellä kelillä 18 % (n=33).
- Päivänvalossa tapahtui onnettomuuksista 61 % (n=111).

Taulukko 1. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tutkijalautakunta.

Tutkijalautakunta	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
ETELÄ-SUOMI										
Uusimaa	11	12	13	14	20	22	44	16	31	17
Kanta-Häme	1	1	1	1	4	4	6	2	5	3
Päijät-Häme	4	4	4	4	7	8	15	5	11	6
Kymenlaakso	1	1	1	1	4	4	6	2	5	3
Etelä-Karjala	1	1	1	1	.	.	2	1	1	1
Helsinki	1	1	1	1	.	.	2	1	1	1
LÄNSI-SUOMI										
Varsinais-Suomi	5	5	3	3	8	9	16	6	13	7
Satakunta	6	7	6	6	3	3	15	5	9	5
Pirkanmaa	8	9	9	10	4	4	21	8	12	7
Keski-Suomi	9	10	12	13	5	5	26	9	14	8
Etelä-Pohjanmaa	4	4	4	4	1	1	9	3	5	3
Pohjanmaa	4	4	4	4	1	1	9	3	5	3
Keski-Pohjanmaa	1	1	.	.	3	3	4	1	1	1
ITÄ-SUOMI										
Etelä-Savo	8	9	8	9	6	7	22	8	14	8
Pohjois-Savo	4	4	4	4	5	5	13	5	9	5
Pohjois-Karjala	4	4	4	4	1	1	9	3	5	3
POHJOIS-SUOMI										
Pohjois-Pohjanmaa	5	5	5	5	2	2	12	4	7	4
Kainuu	3	3	4	4	4	4	11	4	7	4
Jokilaakso	5	5	5	5	8	9	18	6	13	7
Lappi	7	8	5	5	5	5	17	6	12	7
YHTEENSÄ	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Taulukko 2. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuustyyppi.

Onnettomuustyyppi*	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Samat ajosuunnat 00–09	4	4	5	5	.	.	9	3	4	2
Samat ajosuun./joku kääntyi 10–19	5	5	5	5	.	.	10	4	5	3
Vastakkaiset ajosuunnat 20–29	66	72	72	77	.	.	138	50	66	36
Vastakkaiset ajosuun./joku kääntyi 30–39	1	1	1	1	.	.	2	1	1	1
Risteävät ajosuunnat 40–49	6	7	2	2	1	1	9	3	7	4
Risteäv. ajosuun./joku kääntyi 50–59	7	8	7	7	.	.	14	5	7	4
Tieltä suistuminen 80–89	2	2	1	1	79	87	82	30	81	44
Muu onnettomuus 90–99	1	1	1	1	11	12	13	5	12	7
YHTEENSÄ	92	100	94	99	91	100	277	101	183	100

* Onnettomuustyyppikuvaston mukainen jaottelu, liite 1.

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 3. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tien/kadun luokka.

Tien/kadun luokka	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Valtatie	52	57	57	61	22	24	131	47	74	40
Kantatie	13	14	15	16	5	5	33	12	18	10
Seututie	12	13	12	13	18	20	42	15	30	16
Yhdystie	9	10	8	9	23	25	40	14	32	17
Pääkatu	1	1	.	.	8	9	9	3	9	5
Kokoojakatu	2	2	2	2	2	2	6	2	4	2
Muu katu tai kaavatie	1	1	.	.	3	3	4	1	4	2
Yksityistie tai -alue	2	2	.	.	8	9	10	4	10	5
Muu	.	.	.	.	2	2	2	1	2	1
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 4. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuuspaikan sijainti.

Onnettomuuspaikan sijainti	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Taajama	7	8	6	6	24	26	37	13	31	17
Taajaman lähialue tms.	5	5	5	5	4	4	14	5	9	5
Haja-asutusalue	80	87	83	88	63	69	226	82	143	78
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 5. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tien kohta.

Tien kohta	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Linja/katuosuus	72	78	79	84	79	87	230	83	151	83
Liittymä	14	15	14	15	6	7	34	12	20	11
Joukkoliikennepysäkki	.	.	.	.	1	1	1	0	1	1
Ohituskaista	1	1	.	.	.	.	1	0	1	1
Piha- tai yksityisalue	.	.	.	.	3	3	3	1	3	2
Rautatien/raitiotien risteys	4	4	.	.	.	.	4	1	4	2
Pysäköintialue (merkitty)	.	.	.	.	1	1	1	0	1	1
Muu	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 6. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: ajosuuntien erottelu.

Ajosuuntien erottelu	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei erotettu	22	24	18	19	33	36	73	26	55	30
Keskiviiva tai sulkuviiva	65	71	72	77	47	52	184	66	112	61
Sulkualue	1	1	1	1	2	2	4	1	3	2
Saareke	2	2	1	1	4	4	7	3	6	3
Erotuskaista	.	.	.	.	3	3	3	1	3	2
Kaide, aita	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1
Ei kaistoja (esim. pihalu- alue)	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 7. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tien nopeusrajoitus.

Tien nopeusrajoitus	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
20 km/h	1	1	.	.	.	.	1	0	1	1
30 km/h	.	.	.	.	3	3	3	1	3	2
40 km/h	3	3	3	3	15	16	21	8	18	10
50 km/h	4	4	3	3	9	10	16	6	13	7
60 km/h	11	12	10	11	10	11	31	11	21	11
70 km/h	1	1	1	1	.	.	2	1	1	1
80 km/h	46	50	49	52	42	46	137	49	88	48
100 km/h	26	28	28	30	11	12	65	23	37	20
Ei nopeusrajoitusta	.	.	.	.	1	1	1	0	1	1
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 8. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: nopeusrajoituksen laji.

Nopeusrajoituksen laji	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Yleisrajoitus	9	10	8	9	30	33	47	17	39	21
Tiekohtainen	46	50	47	50	22	24	115	42	68	37
Paikallinen	14	15	14	15	18	20	46	17	32	17
Aluerajoitus	2	2	1	1	12	13	15	5	14	8
Talvirajoitus	18	20	20	21	5	5	43	16	23	13
Ei nopeusrajoitusta	.	.	.	.	1	1	1	0	1	1
Tilapäinen	1	1	2	2	1	1	4	1	2	1
Olosuhteiden mukaan muuttuva	2	2	2	2	.	.	4	1	2	1
Muu	.	.	.	.	2	2	2	1	2	1
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 9. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tapahtumakuukausi.

Tapahtumakuukausi	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Tammikuu	7	8	8	9	4	4	19	7	11	6
Helmikuu	5	5	6	6	3	3	14	5	8	4
Maaliskuu	10	11	9	10	2	2	21	8	12	7
Huhtikuu	9	10	11	12	4	4	24	9	13	7
Toukokuu	11	12	9	10	10	11	30	11	21	11
Kesäkuu	5	5	4	4	6	7	15	5	11	6
Heinäkuu	12	13	14	15	11	12	37	13	23	13
Elokuu	8	9	7	7	11	12	26	9	19	10
Syyskuu	4	4	5	5	7	8	16	6	11	6
Lokakuu	9	10	9	10	9	10	27	10	18	10
Marraskuu	4	4	4	4	10	11	18	6	14	8
Joulukuu	8	9	8	9	14	15	30	11	22	12
YHTEENSÄ	92	100	94	101	91	99	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 10. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: viikonpäivä.

Viikonpäivä	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Maanantai	15	16	16	17	11	12	42	15	26	14
Tiistai	10	11	9	10	14	15	33	12	24	13
Keskiviikko	13	14	12	13	10	11	35	13	23	13
Torstai	19	21	19	20	11	12	49	18	30	16
Perjantai	13	14	15	16	19	21	47	17	32	17
Lauantai	12	13	12	13	14	15	38	14	26	14
Sunnuntai	10	11	11	12	12	13	33	12	22	12
YHTEENSÄ	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 11. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: tapahtuma-aika.

Tapahtuma-aika	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
00.01–03.00	5	5	4	4	12	13	21	8	17	9
03.01–06.00	3	3	2	2	8	9	13	5	11	6
06.01–09.00	10	11	11	12	5	5	26	9	15	8
09.01–12.00	15	16	16	17	23	25	54	19	38	21
12.01–15.00	19	21	21	22	14	15	54	19	33	18
15.01–18.00	16	17	15	16	15	16	46	17	31	17
18.01–21.00	18	20	19	20	7	8	44	16	25	14
21.01–24.00	6	7	6	6	7	8	19	7	13	7
YHTEENSÄ	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 12. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: säätyyppi.

Säätyyppi	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kirkas	37	40	36	38	42	46	115	42	79	43
Pilvipouta	40	43	42	45	38	42	120	43	78	43
Tihku-/vesisade	9	10	8	9	5	5	22	8	14	8
Räntä-/lumisade	4	4	5	5	3	3	12	4	7	4
Sumu	1	1	1	1	2	2	4	1	3	2
Muu	1	1	2	2	1	1	4	1	2	1
YHTEENSÄ	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 13. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kelityyppi.

Kelityyppi	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kuiva keli (kesä/talvi)	58	63	56	60	59	65	173	62	117	64
Vetinen	16	17	16	17	15	16	47	17	31	17
Luminen, jäinen	17	18	20	21	16	18	53	19	33	18
Muu	1	1	2	2	1	1	4	1	2	1
YHTEENSÄ	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 14. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: valoisuus.

Valoisuus	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Päivänvalo	57	62	60	64	54	59	171	62	111	61
Hämärä	11	12	11	12	11	12	33	12	22	12
Pimeä	24	26	23	24	26	29	73	26	50	27
YHTEENSÄ	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

2.3 Moottoriajoneuvot 2018

Tämän kappaleen taulukoissa esitetään ajoneuvoihin liittyviä tietoja kuolemaan johtaneista moottoriajoneuvo-onnettomuuksista vuodelta 2018. Oheen on koottu yhteenvetona joitakin taulukoiden tuloksia.

Ajoneuvon laji (Taulukko 15, s. 23)

- Vuonna 2018 kuolemaan johtaneissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa oli mukana kaikkiaan 282 ajoneuvoa, joista
 - 78 % (n=190) oli henkilö- ja pakettiautoja
 - 19 % (n=53) oli kuorma- ja linja-autoja
 - 9 % (n=26) oli moottoripyöriä ja mopoja.
- Yhteenajo-onnettomuuksien pääaiheuttajista oli henkilö- tai pakettiautoja 83 % (n=77). Yksittäisonnettomuuksista henkilö- tai pakettiautoilla ajettiin 78 % (n=72).
- Yhteenajo-onnettomuuksien vastapuolista oli henkilö- ja pakettiautoja 42 % (n=42) ja kuorma- ja linja-autoja oli 44 % (n=44).

Tekniset viat ja renkaat (Taulukko 17, s. 24 ja Taulukko 21–Taulukko 24, s. 25–26)

- Pääaiheuttajana olleista ajoneuvoista 19 %:ssa (n=26) oli teknisiä vikoja (muuta kuin rengasvikoja). Ajoneuvoista 6 %:ssa (n=8) viat olivat sellaisia, että ne vaikuttivat onnettomuuden syntyyn. *Taulukko 17, s. 24.*
- Kaikista onnettomuuksissa mukana olleista henkilö- ja pakettiautoista 2 %:ssa (n=4) renkaiden urasyvyys oli (huonoimman renkaan mukaan) 1,5 mm tai vähemmän. *Taulukko 22, s. 25. Ks. myös Taulukko 65, s. 52 ja Kuvio 16, s. 51.*
- Renkaiden paineet olivat oikean suuruiset 74 %:ssa (n=115) henkilö- ja pakettiautoista. *Taulukko 23, s. 26. Ks. myös Taulukko 64, s. 50 ja Kuvio 16, s. 51.*

Turvallisuus (Taulukko 18 ja Taulukko 19, s. 24; ks. myös kuvio 20, s. 61)

- Lukkiutumaton jarrujärjestelmä oli 82 %:ssa (n=154) kaikista henkilö- ja pakettiautoista.
- Henkilö- ja pakettiautoista 87 %:ssa (n=164) oli yksi tai useampi turvatyyny.

Anastetut ajoneuvot (Taulukko 16, s. 23)

- Onnettomuuksien aiheuttaja-ajoneuvoista kaksi oli anastettu.

Taulukko 15. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: moottoriajoneuvojen lajit.

Ajoneuvojen lajit	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Henkilöauto (+perävaunu)	73	79	37	37	65	71	175	62	138	75
Pakettiauto (+perävaunu)	4	4	5	5	6	7	15	5	10	5
Kuorma-auto ilman perävaunua	2	2	10	10	1	1	13	5	3	2
Kuorma-auto (+perävaunu)	1	1	34	34	2	2	37	13	3	2
Linja-auto	1	1	.	.	2	2	3	1	3	2
Moottoripyörä	7	7	5	5	12	13	24	8	19	10
Mopo	2	2	.	.	.	.	2	1	2	1
Traktori (+perävaunu)	2	2	3	3	1	1	6	2	3	2
Muu ajoneuvo	.	.	.	.	2	2	2	1	2	1
Juna*	.	.	5	5	.	.	5	2	.	.
YHT	92	100	99	100	91	100	282	100	183	100

* Neljä tasoristeysonnettomuutta, yksi muualla rautatiellä.

Taulukko 16. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: ajoneuvon käytön peruste.

Ajoneuvon käytön peruste	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Oma/ruokakunnan hallinta	75	82	49	51	77	88	201	73	152	85
Oman pienyrityksen kautta	2	2	1	1	1	1	4	1	3	2
Autoetu työsuhteen perusteella	1	1	.	.	.	.	1	0	1	1
Työajo, ammattikuljettaja	4	4	47	48	3	3	54	20	7	4
Työtehtävään liittyvä, tilapäinen	2	2	.	.	1	1	3	1	3	2
Lainattu, omistaja ei mukana	5	5	.	.	3	3	8	3	8	4
Lainattu, omistaja mukana	1	1	.	.	1	1	2	1	2	1
Anastettu	.	.	.	.	2	2	2	1	2	1
Vuokra-auto	1	1	.	.	.	.	1	0	1	1
Ei tiedossa	1	.	2	.	3	.	6	.	4	.
YHT	92	100	99	100	91	100	282	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 17. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: ajoneuvon tekniset viat.

Ajoneuvon tekniset viat*	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei vikoja**	50	78	63	86	58	83	171	83	108	81
Oli vikoja, ei vaikutusta onnett.	9	14	4	5	9	13	22	11	18	13
Oli vikoja, vaikutti onnett.	5	8	1	1	3	4	9	4	8	6
Ei koske osallista	.	.	5	7	.	.	5	2	.	.
Ei tiedossa	28	.	26	.	21	.	75	.	49	.
YHT	92	100	99	100	91	100	282	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

* Muut kuin rengasviat.

** Ajoneuvosta ei löydetty vikoja siltä osin kuin ajoneuvo oli tarkastettavissa.

Taulukko 18. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen jarrujen lukkiutumisen esto.

Jarrujen lukkiutumisen esto	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei lukkiutumisen estoa	10	13	4	10	18	26	32	17	28	19
Lukkiutumaton	65	86	38	90	51	74	154	82	116	80
Vikaantuneet	1	1	.	.	.	.	1	1	1	1
Ei tiedossa	1	.	.	.	2	.	3	.	3	.
YHT	77	100	42	100	71	100	190	100	148	100

Taulukko 19. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen turvatyyny.

Henkilö- ja pakettiautojen turvatyyny	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei tyynyjä	9	12	5	12	12	17	26	14	21	14
Etutyyny	47	61	24	57	41	58	112	59	88	59
Etutyyny ja sivutyyny	6	8	6	14	8	11	20	11	14	9
Etu-, sivu- ja verhotyyny	14	18	7	17	10	14	31	16	24	16
Edellisten lisäksi muita tyynyjä	1	1	.	.	.	.	1	1	1	1
YHTEENSÄ	77	100	42	100	71	100	190	100	148	100

Taulukko 20. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen tyyppi.

Henkilö- ja pakettiautojen tyyppi	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Moottori edessä, takavetoinen	10	13	7	17	13	18	30	16	23	16
Moottori edessä, etuvetoinen	59	77	30	71	54	76	143	75	113	76
Nelipyörävetoinen	8	10	5	12	4	6	17	9	12	8
YHTEENSÄ	77	100	42	100	71	100	190	100	148	100

Taulukko 21. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen renkaiden tyyppi.

Renkaiden tyyppi henkilö- ja pakettiautoissa	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kesärenkaat, vyö	30	41	21	50	33	49	84	46	63	49
Nastoitettavat talvirenkaat, vyö	31	42	18	43	26	38	75	41	57	44
Ei nastoitettavat talvirenkaat, vyö	9	12	1	2	4	6	14	8	13	10
Edellisten yhdistelmä säädösten mukainen	3	4	2	5	5	7	10	5	8	6
Ei tiedossa	4	.	.	.	3	.	7	.	7	.
YHT	69	100	32	100	67	100	168	100	136	100

Taulukko 22. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen renkaiden urasyvyys huonoimman renkaan mukaan.

Henkilö- ja pakettiautojen renkaiden urasyvyys huonoimman renkaan mukaan	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1,5 mm tai alle	1	1	.	.	3	4	4	2	4	3
1,6-3 mm	9	12	5	12	19	27	33	17	28	21
4-6 mm	35	45	21	50	32	45	88	46	67	50
7-10 mm	23	30	11	26	12	17	46	24	35	26
11 mm tai yli	.	.	1	2	.	.	1	1	.	.
Ei tiedossa	9	12	4	10	5	7	18	9	14	10
YHT	77	100	42	100	71	100	190	100	148	100

Taulukko 23. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen renkaiden paine ennen onnettomuutta.

Henkilö- ja pakettiautojen renkaiden paine	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Oikeat (+/- 10 %)	51	81	31	86	33	58	115	74	84	70
Yhdessä tai useassa lievä painevajaus	7	11	2	6	9	16	18	12	16	13
Yhdessä tai useassa selvä painevajaus	3	5	2	6	15	26	20	13	18	15
Ylipaine yhdessä tai useassa	2	3	1	3	.	.	3	2	2	2
Ei tiedossa*	14	.	6	.	14	.	34	.	28	.
YHT	77	100	42	100	71	100	190	100	148	100

* Mikäli kaksi tai sitä useampi rengas puhkeaa onnettomuudessa, menee rengaspainetieto "ei tiedossa" -ryhmään.

Taulukko 24. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: henkilö- ja pakettiautojen renkaiden nastoitus lumisella tai jäisellä kelillä.

Henkilö- ja pakettiautojen renkaiden nastoitus lumisella tai jäisellä kelillä	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei nastoja	4	27	1	10	1	11	6	18	5	21
Nastoitus kaikissa renkaissa	11	73	9	90	8	89	28	82	19	79
Ei tiedossa	1	.	1	.	4	.	6	.	5	.
YHT	16	100	11	100	13	100	40	100	29	100

Huom! Kuivan talvikelin onnettomuudet eivät sisälly taulukkoon.

2.4 Henkilöt moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa 2018

Tämän kappaleen taulukoissa esitetään kuljettajiin ja muihin kuolemaan johtaneissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa mukana olleisiin henkilöihin liittyviä tietoja vuodelta 2018. Oheen on koottu yhteenvetona joitakin taulukoiden tuloksia. Taulukot 25–36 koskevat ajoneuvojen kuljettajia ja taulukot 37–41 kaikkia onnettomuuksissa mukana olleita henkilöitä.

Kuljettajan sukupuoli ja ikä (Taulukko 25 ja Taulukko 26, s. 28–29)

- Onnettomuuksien pääaiheuttajista 86 % (n=157) oli miehiä.
- Iältään 24-vuotiaita tai sitä nuorempia oli yksittäisonnettomuuksien kuljettajista 17 % (n=16) ja yhteenajojen pääaiheuttajista 19 % (n=18).
- Iältään 65-vuotiaita tai sitä vanhempia oli yksittäisonnettomuuksien kuljettajista 31 % (n=28) ja yhteenajojen pääaiheuttajista 24 % (n=22).

Ajokortti ja matkan tarkoitus (Taulukko 27–Taulukko 29, s. 29–30)

- Kaikista osallisista kuljettajista
 - 76 %:lla (n=190) oli ollut ajokortti 11 vuotta tai kauemmin,
 - 2 %:lla (n=5) ajokortti oli ollut alle vuoden ja
 - 5 % (n=13) oli ajokortittomia tai vailla ajo-oikeutta.
- Onnettomuuksien pääaiheuttajista vapaa-ajan matkalla oli 47 % (n=74).
- Ammattiajoon tai ammattiin liittyvässä ajossa oli pääaiheuttajista 8 % (n=12)

Alkoholi, huumeet ja lääkkeet (Taulukko 30–Taulukko 32, s. 30–31; Ks. myös Taulukko 69, s. 63)

- Alkoholin vaikutuksen alaisena (0,5 ‰ tai enemmän) oli
 - kaikista pääaiheuttajista 18 % (n=32),
 - yhteenajojen pääaiheuttajista 12 % (n=10) ja
 - yksittäisonnettomuuksien kuljettajista 25 % (n=22).
- Kaikista onnettomuuksiin osallisista kuljettajista alkoholin vaikutuksen alaisena oli 12 % (n=32).
- Edellisten lisäksi ns. maistelleita (0,20–0,49 ‰) kuljettajia oli kaksi.
- Huumeiden vaikutuksen alaisena ajoneuvoa kuljetti 4 % (n=12) kaikista kuljettajista ja 7 % (n=12) aiheuttajakuljettajista.
- Ajokykyyn vaikuttaneiden lääkkeiden vaikutuksen alaisena ajoneuvoa kuljetti kaikista kuljettajista 4 % (n=11) ja 6 % (n=11) aiheuttajakuljettajista.

Ylinopeus (Taulukko 33, s. 31)

- Onnettomuuden tapahtuessa vähintään 10 km/h ylinopeutta suhteessa tiekohtaiseen nopeusrajoitukseen ajoi
 - kaikista onnettomuuksissa mukana olleista kuljettajista 28 % (n=70),
 - pääaiheuttajista 38 % (n=62),
 - yhteenajojen pääaiheuttajista 34 % (n=30) ja
 - yksittäisonnettomuuksien kuljettajista 41 % (n=32).

Kuljettajien aiemmat liikenneonnettomuudet ja -rikkomukset (Taulukko 34 ja Taulukko 35, s. 31–32)

- Vähintään yksi aikaisempi liikenneonnettomuus oli taustalla
 - 15 %:lla (n=26) kaikista kuljettajista,
 - 19 %:lla (n=20) onnettomuuksien pääaiheuttajista ja
 - 9 %:lla (n=6) yhteenajojen vastapuolista.
- Vähintään yksi aikaisempi liikennesrikkomus oli taustalla
 - 45 %:lla (n=123) kaikista kuljettajista,
 - 46 %:lla (n=83) onnettomuuksien pääaiheuttajista ja
 - 44 %:lla (n=40) yhteenajojen vastapuolista.

Henkilöiden vammautuminen (Taulukko 37–Taulukko 39, s. 32–33)

- Kuolemaan johtaneissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa oli mukana yhteensä 401 henkilöä, joista 205 kuoli, 54 vammautui vaikeasti, 63 vammautui lievästi ja 79 säilyi vammoitta. *Taulukko 37, s. 32.*
- Onnettomuuksissa kuolleista 80 % (n=165) oli ajoneuvojen kuljettajia ja 20 % (n=40) matkustajia. *Taulukko 37, s. 32.*
- Onnettomuuksissa kuolleista 23 % (n=47) oli naisia. *Taulukko 39, s. 33.*

Turvavyön käyttö henkilö- ja pakettiautoissa (Taulukko 41, s. 34)

- Kaikista henkilö- ja pakettiautoissa olleista henkilöistä turvavyötä käytti 64 % (n=171)
- Kuolleista turvavyötä ei käyttänyt 43 % (n=66). Turvavyön käyttö olisi pelastanut heistä eri todennäköisyyksillä 40 % (23 henkilöä).
- Vammautuneista turvavyötä käytti 85 % (n=70). Turvavyön käyttö pelasti heistä eri todennäköisyyksillä kuolemalta 54 % (n=38) ja vammat lieventyivät 42 %:lla (n=30). Turvavyötä käyttämättömillä vyön käyttö olisi estänyt vammautumisen tai lieventänyt vammoja 80 %:lla (n=8).

Lasten turvalaitteet (Taulukko 38, s. 33)

- 0–5-vuotiaita lapsia oli onnettomuuksissa neljä, joista kaksi kuoli, yksi vammautui lievästi ja yksi säilyi vammoitta.
- Kuolleet lapset olivat kasvot menosuuntaan -tyyppisissä turvaistuimissa. Tutkijalautakuntien arvioiden mukaan molemmat lapsista olisivat voineet pelastua, jos he olisivat istuneet turvaistuimessa selkä menosuuntaan.

Taulukko 25. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan sukupuoli.

Kuljettajan sukupuoli	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Mies	74	80	75	80	83	91	232	84	157	86
Nainen	18	20	19	20	8	9	45	16	26	14
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 26. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan ikä.

Kuljettajan ikä	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
15–17 vuotta	4	4	2	2	2	2	8	3	6	3
18–20 vuotta	9	10	4	4	9	10	22	8	18	10
21–24 vuotta	5	5	7	7	5	5	17	6	10	5
25–34 vuotta	17	18	19	20	12	13	48	17	29	16
35–44 vuotta	10	11	14	15	12	13	36	13	22	12
45–54 vuotta	12	13	21	22	6	7	39	14	18	10
55–64 vuotta	13	14	18	19	17	19	48	17	30	16
65–74 vuotta	8	9	5	5	17	19	30	11	25	14
75v. tai yli	14	15	4	4	11	12	29	10	25	14
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 27. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan 1. ajokortin ikä.

Kuljettajan 1. ajokortin ikä	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei ajokorttia	.	.	.	.	4	5	4	2	4	2
Alle 1 vuosi	3	4	1	1	1	1	5	2	4	2
1–5 v.	15	18	7	8	9	11	31	12	24	14
6–10 v.	8	10	7	8	6	7	21	8	14	8
11 v. tai yli	58	69	69	82	63	76	190	76	121	72
Ei tiedossa	8	.	10	.	8	.	26	.	16	.
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 28. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: ajokortin voimassaolo.

Ajokortin voimassaolo	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Voimassa oleva	87	96	94	100	80	90	261	95	167	93
Ajokielto	2	2	.	.	5	6	7	3	7	4
Ajo-oikeus rauennut	2	2	.	.	.	.	2	1	2	1
Ei ole koskaan ollut korttia	.	.	.	.	4	4	4	1	4	2
Ei tiedossa	1	.	.	.	2	.	3	.	3	.
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 29. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: matkan tarkoitus.

Matkan tarkoitus	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ammattiajo/ammattiin liittyvä	8	9	45	51	4	6	57	23	12	8
Työ-/koulu-/opiskelumatka	11	13	11	13	6	8	28	11	17	11
Asiointimatka	15	18	7	8	18	25	40	16	33	21
Vapaa-ajan matka kohteeseen	30	35	22	25	33	46	85	35	63	40
Vapaa-ajan matka, ei kohdetta	7	8	2	2	4	6	13	5	11	7
Muu	14	16	1	1	7	10	22	9	21	13
Ei tiedossa	7	.	6	.	19	.	32	.	26	.
YHTEENSÄ	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 30. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan alkoholin vaikutuksen alaisuus.

Kuljettajan alkoholi	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Selviä tai alle 0,2 ‰	78	86	83	88	56	62	217	79	134	74
0,20–0,49 ‰	1	1	.	.	1	1	2	1	2	1
0,50–1,19 ‰	2	2	.	.	5	6	7	3	7	4
1,20 ‰ tai yli	8	10	.	.	17	19	25	9	25	14
Ei mitattu	2	2	11	12	11	12	24	9	13	7
Ei tiedossa	1	.	.	.	1	.	2	.	2	.
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 31. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan huumausaineiden vaikutuksen alaisuus.

Kuljettajan huumausaineet	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei	87	96	94	100	82	91	263	96	169	93
Kyllä	4	4	.	.	8	9	12	4	12	7
Ei tiedossa	1	.	.	.	1	.	2	.	2	.
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 32. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan ajokykyyn vaikuttaneiden lääkeaineiden vaikutuksen alaisuus.

Kuljettajan ajokykyyn vaikuttaneet lääkeaineet	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei	86	95	94	100	84	93	264	96	170	94
Kyllä	5	5	.	.	6	7	11	4	11	6
Ei tiedossa	1	.	.	.	1	.	2	.	2	.
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 33. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018 kuljettajan käyttämä ylinopeus suhteessa tien nopeusrajoitukseen.

Kuljettajan käyttämä ylinopeus	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei ylinopeutta	57	65	74	80	41	53	172	67	98	59
1–9 km/h	1	1	9	10	1	1	11	4	2	1
10–19 km/h	8	9	5	5	5	6	18	7	13	8
20–29 km/h	7	8	1	1	4	5	12	5	11	7
30 km/h tai yli	15	17	2	2	23	30	40	16	38	23
Muu*	.	.	2	2	3	4	5	2	3	2
Ei tiedossa	4	.	1	.	14	.	19	.	18	.
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

* Kohta "Muu" pitää sisällään pysähtyneet ja pysäköidyt ajoneuvot.

Taulukko 34. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan aikaisemmat liikenneonnettomuudet viiden viime vuoden ajalta.

Aikaisemmat liikenneonnettomuudet	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0	48	86	64	91	40	77	152	85	88	81
1–2	7	13	6	9	12	23	25	14	19	18
3 tai enemmän	1	2	.	.	.	.	1	1	1	1
Ei tiedossa	36	.	24	.	39	.	99	.	75	.
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 35. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan aikaisemmat liikenne rikkomukset viiden viime vuoden ajalta.

Aikaisemmat liikenne rikkomukset	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0	50	56	52	57	46	52	148	55	96	54
1–2	25	28	32	35	20	22	77	28	45	25
3 tai enemmän	15	17	8	9	23	26	46	17	38	21
Ei tiedossa	2	.	2	.	2	.	6	.	4	.
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Taulukko 36. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: kuljettajan alkoholi ongelmat.

Alkoholi ongelmia	Yhteenajon aiheuttaja		Yhteenajon vastapuoli		Yksittäis-onnettomuus		Osalliset yhteensä		Onnettomuudet yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei koskaan	42	61	56	70	35	58	133	64	77	60
Vuosia sitten	5	7	3	4	6	10	14	7	11	9
Viime aikoina	11	16	.	.	9	15	20	10	20	16
Ei kysytty	3	4	3	4	4	7	10	5	7	5
Ei kysytty eikä epäilty	8	12	18	23	6	10	32	15	14	11
Ei tiedossa	23	.	14	.	31	.	68	.	54	.
YHT	92	100	94	100	91	100	277	100	183	100

Sarake 'Yhteenajon vastapuoli' ei sisällä junia (ks. Taulukko 15: Moottoriajoneuvojen lajit).

Huom! Seuraavissa taulukoissa 37–41 tarkastellaan kaikkia onnettomuuksissa mukana olleita henkilöitä, ei vain kuljettajia.

Taulukko 37. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuuksissa mukana olleiden henkilöiden vammautumisen aste ja sukupuoli.

Henkilön sukupuoli	Ei vammautunut		Vammautui lievästi		Vammautui vaikeasti		Kuoli		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Mies	64	81	42	67	29	54	158	77	293	73
Nainen	15	19	21	33	25	46	47	23	108	27
YHT	79	100	63	100	54	100	205	100	401	100

Taulukko 38. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuuksissa mukana olleiden henkilöiden vammautumisen aste ja ikä.

Henkilön ikä	Ei vammautunut		Vammautui lievästi		Vammautui vaikeasti		Kuoli		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
0–5 vuotta	1	1	1	2	.	.	2	1	4	1
6–9 "	4	5	.	.	3	6	1	0	8	2
10–14 "	2	3	3	5	4	7	1	0	10	2
15–17 "	5	6	2	3	4	7	11	5	22	5
18–20 "	4	5	5	8	1	2	19	9	29	7
21–24 "	6	8	4	6	3	6	7	3	20	5
25–34 "	12	15	9	14	12	22	27	13	60	15
35–44 "	13	16	5	8	8	15	20	10	46	11
45–54 "	13	16	6	10	2	4	23	11	44	11
55–64 "	13	16	14	22	5	9	31	15	63	16
65–74 "	3	4	10	16	9	17	29	14	51	13
75 vuotta tai yli	3	4	4	6	3	6	34	17	44	11
YHT	79	100	63	100	54	100	205	100	401	100

Taulukko 39. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuuksissa mukana olleiden henkilöiden vammautumisen aste ja ominaisuus.

Onnettomuuksissa mukana olleet henkilöt	Ei vammautunut		Vammautui lievästi		Vammautui vaikeasti		Kuoli		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Kuljettaja	58	73	33	52	23	43	165	80	279	70
Matkustaja	21	27	30	48	31	57	40	20	122	30
YHT	79	100	63	100	54	100	205	100	401	100

Taulukko 40. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuuksissa mukana olleiden henkilöiden vammautuminen ja vahinkopaikan sijainti.

Vammautuminen	Taajama		Taajaman lähialue tms.		Haja-asutusalue		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ei vammautunut	10	14	6	26	63	20	79	20
Vammautui lievästi (AIS 1–2)	14	20	5	22	44	14	63	16
Vammautui vaikeasti (AIS 3–5)	10	14	2	9	42	14	54	13
Kuoli välittömästi	24	34	6	26	115	37	145	36
Kuoli ennen hoitotoimenpiteitä	5	7	3	13	26	8	34	8
Kuoli 6 tunnin kuluessa	1	1	.	.	7	2	8	2
Kuoli 6–24 tunnin kuluessa	3	4	.	.	2	1	5	1
Kuoli 1–7 vrk:n kuluessa	3	4	1	4	3	1	7	2
Kuoli 7–30 vrk:n kuluessa	.	.	.	.	6	2	6	1
YHT	70	100	23	100	308	100	401	100

Taulukko 41. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018: onnettomuuksissa mukana olleiden turvavyön käyttö henkilö- ja pakettiautoissa.

	Turvavyö käytössä		Turvavyö ei käytössä		Yhteensä N
	N	%	N	%	
Turvavyön käyttö					
Kuolleet					
Ei vaikutusta, vaikka käytti	98	100	.	.	98
Ei olisi pelastunut, vaikka olisi käyttänyt	.	.	29	51	29
Käyttö olisi pelastanut kuolemalta varmuudella	.	.	4	7	4
Käyttö olisi pelastanut kuolemalta todennäköisesti	.	.	8	14	8
Käyttö olisi pelastanut kuolemalta mahdollisesti	.	.	11	19	11
Käytön vaikutusta ei arvioitu	.	.	5	9	5
YHTEENSÄ	74	48	66	43	155
Turvavyön käyttö ei tiedossa*					11
Kuolleet yhteensä					166
Vammautuneet					
Ei vaikutusta, vaikka käytti	2	3	.	.	2
Käyttö pelasti kuolemalta varmuudella	29	41	.	.	29
Käyttö pelasti kuolemalta todennäköisesti	2	3	.	.	2
Käyttö pelasti kuolemalta mahdollisesti	7	10	.	.	7
Käyttö lievensi vammoja varmuudella	26	37	.	.	26
Käyttö lievensi vammoja todennäköisesti	3	4	.	.	3
Käyttö lievensi vammoja mahdollisesti	1	1	.	.	1
Ei vaikutusta, vaikkei käyttänyt (vammautuneet)	.	.	1	10	1
Käyttö olisi lieventänyt vammoja varmuudella	.	.	5	50	5
Käyttö olisi lieventänyt vammoja todennäköisesti	.	.	1	10	1
Käyttö olisi lieventänyt vammoja mahdollisesti	.	.	2	20	2
Käytön vaikutusta ei arvioitu	.	.	1	10	1
Turvavyötä ei asennettu	.	.	2	22	2
YHTEENSÄ	70	85	10	12	82
Turvavyön käyttö ei tiedossa*					1
Vammautuneet yhteensä					83
Vammautumattomat					
Ei vaikutusta, vaikka käytti	8	30	.	.	8
Käyttö esti vammat varmuudella	14	52	.	.	14
Käyttö esti vammat todennäköisesti	2	7	.	.	2
Ei vaikutusta, vaikkei käyttänyt	.	.	2	100	2
Käytön vaikutusta ei arvioitu	3	11	.	.	3
YHTEENSÄ	27	93	2	7	29
Turvavyön käyttö ei tiedossa*					4
Vammautumattomat yhteensä					33
KAIKKI YHTEENSÄ	171	64	78	29	266

* Kyseisiä lukumääriä ei ole laskettu yhteensä -kohtiin.

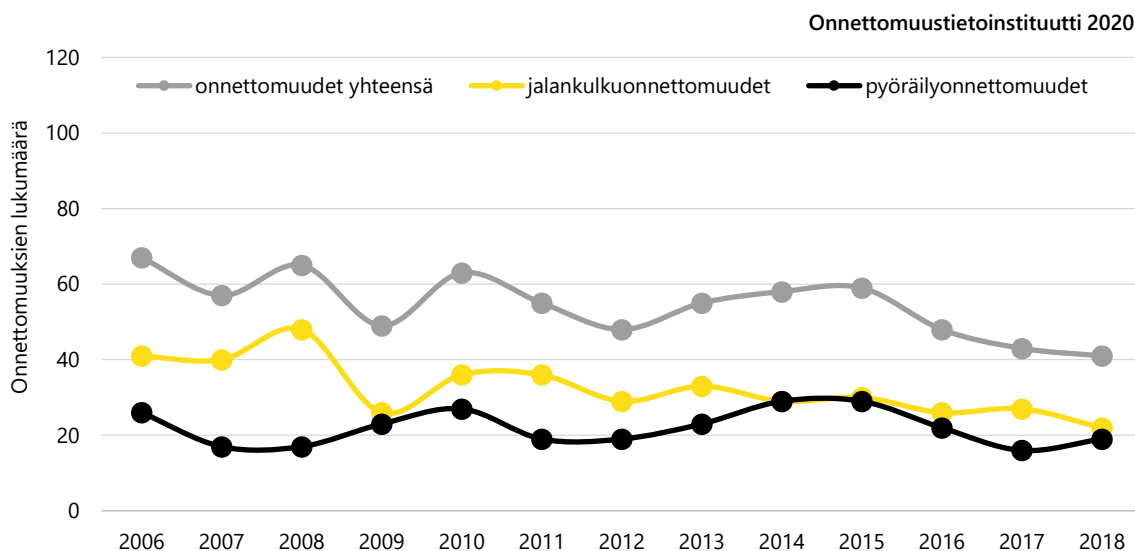
Huomaa lisäksi, että taulukossa on mainittu vain sellaiset arviovaihtoehdot, joihin on ko. vuonna tullut tapauksia.

3 Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet

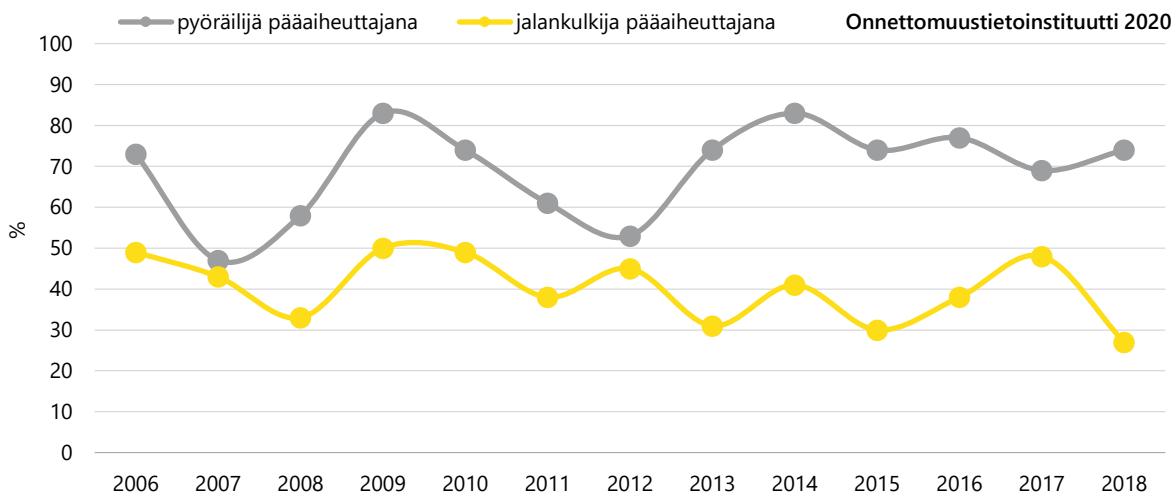
3.1 Trendit 2006–2018

Tämän kappaleen kuvioissa esitetään tilastoja kuolemaan johtaneista kevyen liikenteen onnettomuuksista vuosilta 2006–2018.

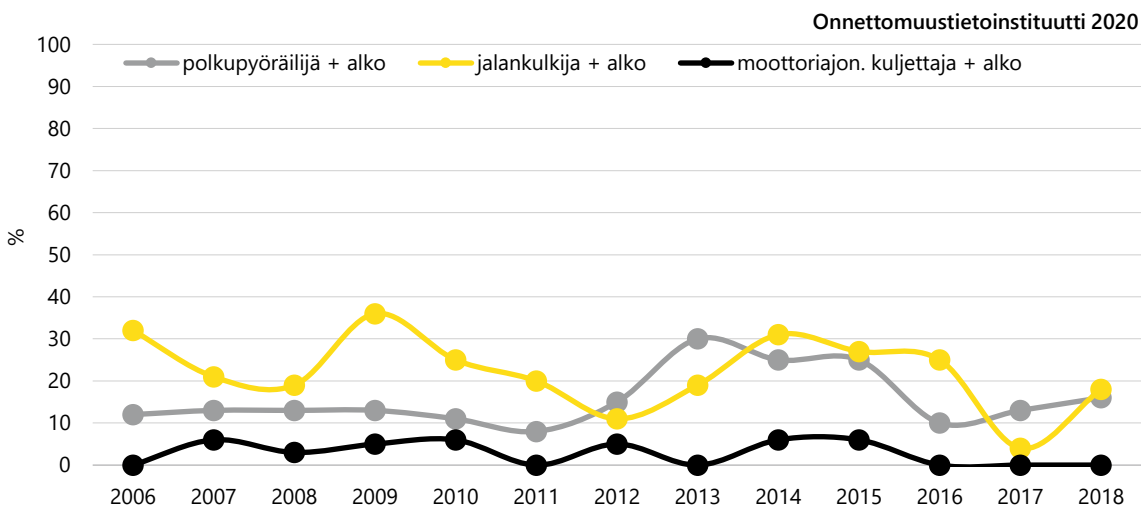
- Tutkittujen kävely- ja pyöräilyonnettomuuksien määrä on vähentynyt hitaasti viime vuosina. *Kuvio 12, s. 35.*
- Vuonna 2018 tutkittiin 41 kevyen liikenteen onnettomuutta. Määrä on niukasti tutkintahistorian pienin, mutta juuri kevyen liikenteen onnettomuuksissa riski tutkinnan ulkopuolelle jäämisestä on suurin, joten lukumäärätietoa ei voida pitää absoluuttisena totuutena sattuneista kuolemaan johtaneista onnettomuuksista. Vuonna 2018 pyöräilijöille sattuneita onnettomuuksia tutkittiin 19, ja vastaavasti jalankulkijoiden onnettomuuksia oli 22. *Kuvio 12, s. 35.*
- Viimeisen kymmenen vuoden aikana pyöräilijä oli onnettomuuden pääaiheuttaja keskimäärin 72 %:ssa pyöräilyonnettomuuksista. 2010-luvun alkupuolella vuosittainen vaihtelu osuudessa oli suurta, mutta viime vuosina osuus on pysytellyt melko tasaisesti 75 %:ssa. Jalankulkuonnettomuuksissa jalankulkija oli vastaavasti onnettomuuden pääaiheuttajana keskimäärin 40 %:ssa tapauksista, ja osuudessa on nähtävissä erittäin loivasti laskeva trendi. Pienessä tapausmäärässä vuosittainen vaihtelu on kuitenkin ollut melko suurta. *Kuvio 13, s. 36.*
- Kevyen liikenteen onnettomuuksissa vuosina 2009–2018 olleista jalankulkijoista keskimäärin 22 % ja pyöräilijöistä keskimäärin 17 % oli onnettomuushetkellä alkoholin vaikutuksen alaisena (raja 0,5 ‰). *Kuvio 14, s. 36.*

Kuvio 12. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2006–2018. Onnettomuuksien lukumäärä. Huomautus: Useimmissa kevyen liikenteen onnettomuuksissa on menehtynyt vain yksi henkilö.

Kuvio 13. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2006–2018. Pääaiheuttajana olleiden polkupyöräilijöiden prosenttiosuus polkupyöräonnettomuuksissa ja pääaiheuttajana olleiden jalankulkijoiden prosenttiosuus jalankulkuonnettomuuksissa.

Kuvio 14. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2006–2018. Kevyen liikenteen onnettomuuksissa osallisena olleiden alkoholin vaikutuksen alaisuus (raja 0,5 ‰) prosenttiosuksina ko. ryhmän onnettomuuksien kokonaismäärästä.

3.2 Kevyen liikenteen onnettomuudet 2018

Tämän kappaleen taulukoissa esitetään perustietoja kevyen liikenteen onnettomuuksista vuodelta 2018. Oheen on koottu yhteenvedona joitakin taulukoiden tuloksia.

Huomioita kevyen liikenteen aineistosta vuonna 2018

Vuonna 2018 tutkittiin yhteensä 41 kevyen liikenteen osallisen kuolemaan johtanutta onnettomuutta. Onnettomuuksissa menehtyi yhteensä 41 henkilöä: 19 polkupyöräilijää ja 22 jalankulkijaa.

Onnettomuuksissa oli mukana kaikkiaan 32* moottoriajoneuvoa. Kukaan moottoriajoneuvossa olleista ei vammautunut.

- Eniten kevyen liikenteen onnettomuuksia tutkittiin vuonna 2018 Uudenmaan tutkijalautakunnan alueella (n=7). *Taulukko 43, s. 38.*
- Pyöräilyonnettomuuksissa mukana olleet moottoriajoneuvot olivat useimmiten henkilöautoja (40 %, n=4) ja samoin oli myös jalankulkuonnettomuuksissa (50 %, n=11). *Taulukko 51, s. 41.*
- Raskas ajoneuvo oli osallisena neljässä pyöräilyonnettomuudessa ja kahdeksassa jalankulkuonnettomuudessa. *Taulukko 51, s. 41.*

Pyöräilyonnettomuudet

- Pyöräilyonnettomuuksista 47 % (n=9) oli pyöräilijän yksittäisonnettomuuksia. *Taulukko 44, s. 39.*
- Pyöräilyonnettomuuksista 53 % (n=10) tapahtui taajamissa. *Taulukko 52, s. 41.*
- Alkuvuodesta ei tapahtunut yhtään pyöräilyonnettomuutta tapahtuneiden onnettomuuksien painottuessa kesäkuukausille. Onnettomuuksista 79 % (n=15) tapahtui valoisaan aikaan. *Taulukko 47, s. 40 ja Taulukko 50, s. 41.*

Jalankulkuonnettomuudet

- Jalankulkuonnettomuuksista 64 % (n=14) tapahtui suojatien ulkopuolella ja 27 % (n=6) suojatiellä. *Taulukko 44, s. 39.*
- Jalankulkuonnettomuuksista 54 % (n=12) sattui katuosuuksilla. Onnettomuuksista 73 % (n=16) tapahtui taajamissa. *Taulukko 45, s. 39 ja Taulukko 52, s. 41.*
- Vuonna 2018 huonoin kuukausi jalankulkuonnettomuuksien kannalta oli syyskuu, jolloin tapahtui viisi onnettomuutta (23 % kaikista jalankulkuonnettomuuksista). Viikonpäivien välillä ei juuri ollut eroja. Jalankulkuonnettomuuksista 50 % (n=11) tapahtui hämärän tai pimeän aikaan. *Taulukko 47 ja Taulukko 48, s. 40 sekä Taulukko 50, s. 41.*

* Tässä raportissa ajoneuvoista on huomioitu ainoastaan aiheuttajat ja ensimmäiset vastapuolet, joten mahdolliset muut ajoneuvovastapuolet eivät näkyisi raportin myöhemmissä luvuissa. Vuonna 2018 kevyen liikenteen onnettomuuksissa ei ollut moottoriajoneuvoja onnettomuuden kolmansina osallisina.

Taulukko 42. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: osallisuus onnettomuudessa.

Osallisuus	Moottoriajoneuvon kuljettaja		Polkupyöräilijä		Jalankulkija		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Yhteenajon aiheuttaja	21	66	5	26	6	27	32	44
Yhteenajon vastapuoli*	11	34	5	26	16	73	32	44
Yksittäisonnettomuus	.	.	9	47	.	.	9	12
OSALLISIA YHTEENSÄ	32	100	19	100	22	100	73	100

* Luvuissa ei ole mukana yksi jalankulkija, joka oli onnettomuuden kolmantena osallisena.

Taulukko 43. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: tutkijalautakunnat.

Tutkijalautakunta	Pyöräily-onnettomuudet	Jalankulku-onnettomuudet	Yhteensä	
	N	N	N	%
ETELÄ-SUOMI				
Uusimaa	5	2	7	17
Kanta-Häme	.	1	1	2
Päijät-Häme	.	1	1	2
Kymenlaakso	1	.	1	2
Etelä-Karjala	.	1	1	2
Helsinki	2	1	3	7
LÄNSI-SUOMI				
Varsinais-Suomi	1	3	4	10
Satakunta	1	1	2	5
Pirkanmaa	1	2	3	7
Keski-Suomi	.	2	2	5
Etelä-Pohjanmaa	.	.	.	.
Pohjanmaa	.	1	1	2
Keski-Pohjanmaa	2	.	2	5
ITÄ-SUOMI				
Etelä-Savo	.	.	.	.
Pohjois-Savo	.	1	1	2
Pohjois-Karjala	.	3	3	7
POHJOIS-SUOMI				
Pohjois-Pohjanmaa	2	3	5	12
Kainuu	1	.	1	2
Jokilaakso	1	.	1	2
Lappi	2	.	2	5
YHTEENSÄ	19	22	41	100

Taulukko 44. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuustyyppi.

Onnettomuustyyppi*	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
Samat ajosuunnat 00-09	2	11	.	.	2	5
Samat ajosuun./joku kääntyi 10-19	2	11	.	.	2	5
Vastakk.ajosuun./joku kääntyi 30-39	1	5	.	.	1	2
Risteävät ajosuunnat 40-49	5	26	.	.	5	12
Jalankulkijaonnettomuus (suojatie) 60-69	.	.	6	27	6	15
Jalankulkijaonnettomuus (ei suojatie)70-79	.	.	14	64	14	34
Tieltä suistuminen 80-89	3	16	.	.	3	7
Muu onnettomuus 90-99	6	32	2	9	8	20
YHTEENSÄ	19	100	22	100	41	100

* Onnettomuustyyppikuvaston mukainen jaottelu, liite 1.

Taulukko 45. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: tien/kadun luokka.

Tien/kadun luokka	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
Valtatie	1	5	3	14	4	10
Kantatie	.	.	2	9	2	5
Seututie	2	11	2	9	4	10
Yhdystie	1	5	.	.	1	2
Pääkatu	3	16	4	18	7	17
Kokoojakatu	.	.	4	18	4	10
Muu katu tai kaavatie	2	11	4	18	6	15
Yksityistie tai -alue (esim. piha, pihakatu)	3	16	2	9	5	12
Kevyen liikenteen väylä	5	26	1	5	6	15
Ulkoilutie tai polku	1	5	.	.	1	2
Muu	1	5	.	.	1	2
YHTEENSÄ	19	100	22	100	41	100

Taulukko 46. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuuspaikan nopeusrajoitus moottoriajoneuvon mukaan*.

Tien nopeusrajoitus (moottoriajoneuvon mukaan)	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
30 km/h	.	.	3	14	3	10
40 km/h	4	40	6	29	10	32
50 km/h	1	10	6	29	7	23
60 km/h	1	10	1	5	2	6
80 km/h	3	30	2	10	5	16
100 km/h	1	10	2	10	3	10
120 km/h	.	.	1	5	1	3
YHTEENSÄ	10	100	21	100	31	100

* Taulukko ei sisällä tietoja yhdeksästä onnettomuudesta, joissa ei ollut moottoriajoneuvoa osallisena, eikä yhtä onnettomuutta, jossa vastapuolena oli juna.

Taulukko 47. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: tapahtumakuukausi.

Tapahtumakuukausi	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
Tammikuu	.	.	3	14	3	7
Helmikuu	.	.	2	9	2	5
Maaliskuu	.	.	1	5	1	2
Huhtikuu	.	.	1	5	1	2
Toukokuu	1	5	.	.	1	2
Kesäkuu	.	.	.	.	.	.
Heinäkuu	4	21	1	5	5	12
Elokuu	4	21	1	5	5	12
Syyskuu	4	21	5	23	9	22
Lokakuu	3	16	2	9	5	12
Marraskuu	1	5	3	14	4	10
Joulukuu	2	11	3	14	5	12
YHTEENSÄ	19	100	22	100	41	100

Taulukko 48. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: viikonpäivä.

Viikonpäivä	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
Maanantai	1	5	4	18	5	12
Tiistai	1	5	3	14	4	10
Keskiviikko	3	16	2	9	5	12
Torstai	4	21	4	18	8	20
Perjantai	4	21	2	9	6	15
Lauantai	4	21	3	14	7	17
Sunnuntai	2	11	4	18	6	15
YHTEENSÄ	19	100	22	100	41	100

Taulukko 49. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: tapahtuma-aika.

Tapahtuma-aika	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
00.01-03.00	1	5	.	.	1	2
03.01-06.00	1	5	3	14	4	10
06.01-09.00	3	16	2	9	5	12
09.01-12.00	2	11	3	14	5	12
12.01-15.00	4	21	3	14	7	17
15.01-18.00	4	21	4	18	8	20
18.01-21.00	1	5	3	14	4	10
21.01-24.00	1	5	4	18	5	12
Ei tiedossa	2	11	.	.	2	5
YHTEENSÄ	19	100	22	100	41	100

Taulukko 50. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: valoisuus.

Valoisuus	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
Päivänvalo	15	79	11	50	26	63
Hämärä	1	5	1	5	2	5
Pimeä	3	16	10	45	13	32
YHTEENSÄ	19	100	22	100	41	100

Taulukko 51. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuuksissa mukana olleiden moottoriajoneuvojen laji*.

Mukana olleiden moottoriajoneuvojen laji	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
Henkilöauto (+perävaunu)	4	40	11	50	15	47
Pakettiauto (+perävaunu)	1	10	1	5	2	6
Kuorma-auto (+perävaunu)	3	30	7	32	10	31
Linja-auto (+perävaunu)	1	10	1	5	2	6
Traktori (+perävaunu)	1	10	.	.	1	3
Muu moottorityökone	.	.	1	5	1	3
Juna	.	.	1	5	1	3
YHTEENSÄ	10	100	22	100	32	100

* Yhdeksässä onnettomuudessa ei ollut osallisena moottoriajoneuvoa.

Taulukko 52. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuuspaikan sijainti (taajama).

Onnettomuuspaikan sijainti	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
Taajama	10	53	16	73	26	63
Taajaman lähialue tms.	.	.	3	14	3	7
Haja-asutusalue	9	47	3	14	12	29
YHTEENSÄ	19	100	22	100	41	100

3.3 Henkilöt keveyen liikenteen onnettomuuksissa 2018

Tämän kappaleen taulukoissa esitetään keveyen liikenteen osallisiin liittyviä tietoja vuodelta 2018. Oheen on koottu yhteenvetona joitakin taulukoiden tuloksia.

Henkilön ikä (Taulukko 53, s. 43)

- Onnettomuuksissa kuolleista 19 polkupyöräilijästä kymmenen oli iältään vähintään 65-vuotiaita. Jalankulkijoita kuoli 22 ja myös heistä kymmenen oli vähintään 65-vuotiaita.
- Keveyen liikenteen onnettomuuksissa ei kuollut yhtään alle 15-vuotiasta.

Alkoholi (Taulukko 55, s. 43)

- Alkoholin vaikutuksen alaisena onnettomuushetkellä (raja 0,5 ‰) oli 18 % (n=4) jalankulkijoista ja 16 % (n=3) pyöräilijöistä. Moottoriajoneuvon kuljettajista yksikään ei ollut vuonna 2018 rattijuoppo.

Ylinopeus ja liikennesäännöt

- Keveyen liikenteen onnettomuuksissa mukana olleista moottoriajoneuvon kuljettajista 13 % (n=4) ajoi vähintään 10 km/h ylinopeutta. *Taulukko 56, s. 44.*
- Jalankulkijoista 48 % (n=10) ja pyöräilijöistä 33 % (n=6) ei noudattanut liikennesääntöjä. *Taulukko 57, s. 44.*

Heijastin ja kypärä

- Hämärällä tai pimeällä tapahtuneissa jalankuonnettomuuksissa menehtyi 11 jalankulkijaa. Heistä yhdeksän ei käyttänyt heijastinta ja yhdessä tapauksessa heijastimen käyttö ei ole tiedossa. Lautakunnat arvioivat heijastimen käytön vaikutusta kaikkiaan kolmessa tapauksessa: arvion mukaan heijastimen käyttö ei olisi pelastanut jalankulkijaa näissä onnettomuuksissa. *Taulukko 58 ja Taulukko 59, s. 44.*
- Onnettomuuksissa kuolleista 19 pyöräilijästä 17 ei käyttänyt kypärää. Lautakuntien arvioiden mukaan kypärän käyttö olisi eri todennäköisyyksillä voinut pelastaa heistä kuusi. Kolmessa onnettomuudessa kypärän käytön vaikutusta ei arvioitu. *Taulukko 60 ja Taulukko 61, s. 45.*

Taulukko 53. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuudessa kuolleen ikä ja sukupuoli.

Onnettomuudessa kuolleen ikä ja sukupuoli	Mies	Nainen	Yhteensä	
	N	N	N	%
Polkupyöräilijä				
0–14 vuotta	.	.	.	.
15–64 vuotta	5	4	9	22
65 vuotta tai yli	6	4	10	24
YHTEENSÄ	11	8	19	46
Jalankulkija				
0–14 vuotta	.	.	.	.
15–64 vuotta	7	5	12	29
65 vuotta tai yli	4	6	10	24
YHTEENSÄ	11	11	22	53
YHTEENSÄ	22	19	41	100

Taulukko 54. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuudessa mukana olleen moottoriajoneuvon kuljettajan ikä ja sukupuoli.

Moottoriajoneuvon kuljettajan ikä	Mies	Nainen	Yhteensä	
	N	N	N	%
Polkupyöräonnettomuudet				
0–24 vuotta	1	.	1	3
25–44 vuotta	2	1	3	10
45–64 vuotta	3	.	3	10
65 v. tai yli	2	.	2	6
Ei tiedossa	.	1	1	
YHTEENSÄ	8	2	10	29
Jalankulkuonnettomuudet				
0–24 vuotta	2	1	3	10
25–44 vuotta	8	1	9	29
45–64 vuotta	6	.	6	19
65 vuotta tai yli	4	.	4	13
YHTEENSÄ	20	2	22	71
YHTEENSÄ	28	4	32	100

Taulukko 55. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: osallisen alkoholin vaikutuksen alaisuus.

Osallisen alkoholi	Moottoriajoneuvon kuljettaja		Polkupyöräilijä		Jalankulkija		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Selviä tai alle 0,2 ‰	29	100	15	79	18	82	62	89
0,2 - 0,5 ‰	.	.	1	5	.	.	1	1
0,50 ‰ tai yli	.	.	3	16	4	18	7	10
Ei tiedossa	3	.	.	.	.	.	3	.
YHTEENSÄ	32	100	19	100	22	100	73	100

Taulukko 56. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: moottoriajoneuvon kuljettajan käyttämä ylinopeus.

Moottoriajoneuvon kuljettajan käyttämä ylinopeus	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
Ei ylinopeutta	7	78	13	62	20	67
1-9 km/h	2	22	1	5	3	10
10-19 km/h	.	.	3	14	3	10
20-29 km/h	.	.	1	5	1	3
Muu	.	.	3	14	3	10
Ei tiedossa	1	.	1	.	2	.
YHTEENSÄ	10	100	22	100	32	100

Taulukko 57. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: pyöräilijän/jalankulkijan liikennesääntöjen noudattaminen.

Pyöräilijän/jalankulkijan liikennesääntöjen noudattaminen	Pyöräilyonnettomuudet		Jalankulkuonnettomuudet		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%
Ei noudattanut	6	33	10	48	16	41
Noudatti	12	67	11	52	23	59
Ei tiedossa	1	.	1	.	2	.
YHTEENSÄ	19	100	22	100	41	100

Taulukko 58. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: jalankulkijan heijastimen käyttö hämärässä/pimeässä.

Jalankulkijan heijastimen käyttö hämärässä/pimeässä	Hämärä	Pimeä	Yhteensä	
	N	N	N	%
Ei heijastinta	1	8	9	100
Heijastin vaatteissa kiinteästi	.	1	1	.
Heijastin ja valaisin yhdessä	.	.	.	.
Ei tiedossa	.	1	1	.
YHTEENSÄ	1	5	11	100

Taulukko 59. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: jalankulkijan pelastuminen, jos heijastinta olisi käytetty.

Jalankulkijan pelastuminen, jos heijastinta olisi käytetty	Jalankulkija	
	N	%
Ei vaikutusta	3	33
Ei arvioitu	6	67
YHTEENSÄ	9	100

Taulukko 60. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuudessa kuolleen polkupyöräilijän kypärän käyttö.

Polkupyöräilijän kypärän käyttö	Polkupyöräilijä	
	N	%
Ei käytössä tai ei ollut	17	89
Kypärä käytössä, kiinnityshihna kiinni	2	11
Kypärä käytössä, kiinnityshihna löysällä	.	.
Kypärä käytössä, kiinnityshihna katkesi	.	.
YHTEENSÄ	19	100

Taulukko 61. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018: onnettomuudessa kuolleen polkupyöräilijän pelastuminen, jos kypärää olisi käytetty.

Polkupyöräilijän pelastuminen, jos kypärää olisi käytetty	Polkupyöräilijä	
	N	%
Kuolemalta pelastuminen todennäköisesti	1	6
Kuolemalta pelastuminen mahdollisesti	5	29
Ei vaikutusta	8	47
Ei arvioitu	3	18
YHTEENSÄ	17	100

4 Riskitekijät ja turvallisuuden parannusehdotukset

4.1 Moottoriajoneuvo-onnettomuudet

Tämän kappaleen taulukoissa ja kuvioissa esitetään moottoriajoneuvo-onnettomuuksiin liittyviä välittömiä ja taustalla vaikuttaneita riskitekijöitä sekä turvallisuuden parannusehdotuksia vuodelta 2018. Oheen on koottu yhteenvetona joitakin taulukoiden ja kuvioiden tuloksia.

Välitön riski (Taulukko 62, s. 48)

- Vuonna 2018 tyypillisin välitön riskitekijä löytyy taulukon 62 ryhmästä ”osallisen toimintakyvyn muutos”. Tämä riskitekijä on sairaskohtaus (17 %, n=32).

Taustariskit

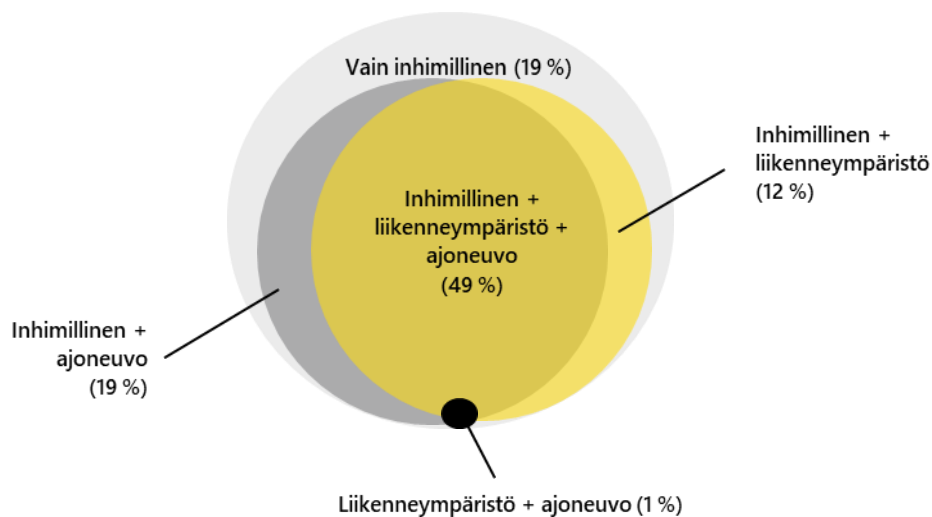
- Onnettomuuksista 94 %:ssa vaikutti taustalla jokin inhimillinen riskitekijä, kun vastaava osuus liikkumisvälineeseen liittyvissä riskeissä oli 75 %, liikenneympäristöön liittyvissä 70 % ja lainsäädäntöön ja liikennejärjestelmään liittyvissä 14 %. *Taulukko 63, s. 49.*
- Kuljettajan tilaan liittyvä taustariski, kuten alkoholi, sairaus, väsymys tai mielentilaan liittyvä tekijä oli mukana 73 %:ssa onnettomuuksista. *Taulukko 63, s. 49.*
- Ajonopeuteen liittyviä taustariskejä (esim. ylinopeus, liian suuri nopeus olosuhteisiin, taitoon tai ajoneuvoon nähden) oli tunnistettu 37 %:ssa onnettomuuksista. *Taulukko 63, s. 49.*
- Turvalaitteiden käyttämättömyyteen tai virheelliseen käyttöön liittyneitä riskitekijöitä mainittiin 23 %:ssa onnettomuuksista. *Taulukko 63, s. 49.*
- Kaiteet tai kaiteiden puute (esim. ei keskikaidetta) mainittiin onnettomuuden seurausten pahentajana 33 %:ssa onnettomuuksista. *Taulukko 63, s. 49.*
- Vuosina 2009–2018 mainittiin 288 aiheuttajana olleiden henkilö- tai pakettiautojen renkasiin liittyvää taustariskiä. Henkilö- ja pakettiautojen aiheuttamia onnettomuuksia, joissa oli vähintään yksi renkasiin liittynyt riskitekijä, oli 222 (14 % onnettomuuksista). *Taulukko 64, s. 50.*
- Yleisimmät renkasiin liittyvät riskit olivat kuluneet renkaat (31 %), heikkokuntoiset nastarenkaat (15 %) ja keliin sopimattomat renkaat (19 %). *Kuvio 16, s. 51.*

Pidemmällä ajanjaksolla, vuosina 2014–2018, tarkasteltuna inhimillinen riskitekijä (välitön riski tai taustariski) oli mukana kaikkiaan 99 %:ssa onnettomuuksista, kun taas ajoneuvoon liittyvä riski 69 %:ssa ja liikenneympäristöön liittyvä riski 62 %:ssa onnettomuuksista. *Kuvio 15, s. 47.*

Turvallisuuden parannusehdotukset (Taulukko 65, s. 52)

- Tutkijalautakunnat mainitsivat vuonna 2018 jonkin inhimilliseen tekijään liittyvän turvallisuuden parannusehdotuksen 76 %:ssa onnettomuuksista, 79 %:ssa liikkumisvälineeseen, 64 %:ssa liikenneympäristöön ja 52 %:ssa lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyvän parannusehdotuksen.

Onnettomuustietoinstituutti 2020

Kuvio 15. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2014–2018. Inhimillisten, ajoneuvoon ja liikenneympäristöön liittyvien välittömien- ja taustariskien jakautuma.

Välittömät riskitekijät moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa 2018

Taulukko 62. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Onnettomuuksien välittömät riskitekijät. (Vain pääaiheuttajina olleet kuljettajat.)

Taulukon lukuohje: Välittömät riskitekijät on jaoteltu pääryhmiin, jotka näkyvät taulukossa tummennettuna (esim. "Osallinen ei voinut välttää onnettomuutta"). Pääryhmistä muodostuu välittömien riskien yhteismäärä.

Kunkin pääryhmän alla on lueteltu siihen sisältyvät välittömät riskit (esim. "Vaaraa ei ollut havaittavissa").

Välittömät riskitekijät	Riskien lkm	% 1)	% 2)
AJONEUVON KÄSITTELYVIRHEET TAI AJOTOIMINNOT	56	100	31
-virheellinen ajolinja	20	36	11
-virheellinen ohjausliike	25	45	14
-jarrutusvirhe	5	9	3
-edellisten yhdistelmävirheet	5	9	3
-muu ajamiseen liittynyt teko	1	2	1
OSALLISEN TOIMINTAKYVYN MUUTOS	45	100	25
-nukahtaminen, vireystilan lasku	13	29	7
-sairauskohtaus	32	71	17
OSALLISEN ENNAKOINTI- JA ARVIOINTIVIRHEET	20	100	11
-ajoi tilanteeseen ennakkoimatta tai varmistamatta	1	5	1
-ei tunnistanut liikennetilanteen vaaraa	1	5	1
-virheellinen arviointi omista kulkumahdollisuuksista	18	90	10
OSALLISEN HAVAINTOVIRHEET	21	100	11
-ei havainnoinnut muuta liikennettä	4	19	2
-puutteellinen havainto omasta paikasta ajoradalla	4	19	2
-ei havainnut toista osapuolta tai tilannetta	11	52	6
-virheellinen havainto toisesta osapuolesta tai tilanteesta	1	5	1
-virheellinen havainto ympäristöstä	1	5	1
LIIKENNEYMPÄRISTÖSSÄ SYNTYNEET TAPAHTUMAT	3	100	2
-eläin	3	100	2
MUUT TAPAHTUMAT	38	100	21
-ajoi mahdollisesta vaarasta välittämättä	1	3	1
-ajoi tietoisesti tilanteeseen	24	63	13
-osallinen ei voinut välttää onnettomuutta	2	5	1
-välitön riski epäselvä	11	29	6
KAIKKI VÄLITTÖMÄT RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	183	.	100

1) Kyseisen riskin prosenttiosuus riskiryhmän sisällä.

2) Niiden onnettomuuksien prosenttiosuus koko aineistosta, joissa kyseinen riski esiintyy.

Taustalla vaikuttaneet riskitekijät moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa 2018

Taulukko 63. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Tutkijalautakuntien arvioimat taustalla vaikuttaneet riskitekijät. (Kaikki osalliset.)

Taulukon lukuohje: Taustalla vaikuttaneet riskitekijät on jaoteltu neljään pääryhmään (esim. ”inhimilliset riskitekijät yhteensä”). Pääryhmistä muodostuu kaikkien taustariskien yhteismäärä.

Pääryhmät jakaantuvat alaryhmiin, jotka näkyvät taulukossa lihavoituina (esim. ”kuljettajan tilaan ja toimintaan vaikuttaneet riskit”). Nämä alaryhmät muodostavat yhteensä kunkin pääryhmän riskit.

Alaryhmien alla on luetelmaviivoin nostettu esiin joitakin kyseiseen alaryhmään kuuluvia riskiryhmiä (esim. ”ajoasenteet”). Näin ollen niiden summa ei välttämättä ole sama kuin alaryhmän summa. Myös nämä ryhmät jakaantuvat tarkemmiksi riskeiksi, joista on mainittu esimerkkejä suluissa.

Taustalla vaikuttaneet riskitekijät	Riskien		
	lkm	% ¹⁾	% ²⁾
INHIMILLISET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	543	49	94
Kuljettajan tilaan ja toimintaan vaikuttaneet riskit	330	30	85
-puutteelliset toimintavalmiudet (es. huomiointikyky, näkö)	17	2	9
-kuljettajan tila (es. alkoholi, sairaus, väsymys, mielentila, kiireisyys)	227	20	73
-ajoasenteet (mm. piittaamattomuus, ei ajo-oikeutta)	49	4	19
-taito (es. vähäinen ajokokemus, tottumattomuus ajoneuvoon)	34	3	16
Matkaan liittyneet riskit (es. tuttu ympäristö, suorituskyvyn kokeilu)	67	6	33
-osallisen ja ympäristön suhteeseen liittyvät riskit	47	4	23
-matkan tarkoitukseen liittyvät riskit (mm. työmatka, vapaa-aika)	8	1	4
-sosiaalinen tilanne (es. juopunut seura, ajotaidon osoittaminen)	12	1	7
Ennakointiin ja liikennetilanteeseen liittyneet riskit	146	13	51
-liikennetilanteiden ennakointi (es. olosuhteet, keli)	16	1	8
-liiallinen keskittyminen yksittäiseen osa-alueeseen ajossa	15	1	8
-ajonopeus (es. ylinopeus, olosuhteisiin nähden liian suuri)	90	8	37
-matkapuhelimen käyttöön liittyvä riski	4	0	2
LIKKUMISVÄLINEESEEN LIITTYNEET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	283	26	75
Ajo-ominaisuuksiin liittyneet riskit	122	11	43
-ajoneuvon kiihtyvyys (es. viritetty ajoneuvo)	14	1	7
-renkaat (es. yli- tai alipaine, keliin sopimattomat)	25	2	12
-ajoneuvojärjestelmien puutteet (es. ei ajonvakuutusta)	71	6	31
Ajoneuvon erottuvuus ja näkyvyys ajoneuvosta -riskit	18	2	7
Osallisen havaittavuuteen liittyneet sekä muut liikkumisvälineriskit	21	2	10
Kolariturvallisuuteen liittyneet riskit	122	11	49
-turvalaitteiden käyttämättömyys tai virheellinen käyttö	42	4	23
-ajoneuvon huono törmäyssoveltuvuus sisällä oleville	27	2	14
-ajoneuvon huono törmäyssoveltuvuus vastapuolelle (es. suuri massa)	28	3	14

(Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla.)

LIIKENNEYMPÄRISTÖÖN LIITTYNEET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	252	23	70
Liikenteen ohjaukseen liittyneet riskit (es. liikennemerkkien puutteet)	15	1	7
Tieympäristöön liittyneet riskit	183	17	63
-tien geometria ja poikkileikkaus (es. kapeus, kaarteisuus)	20	2	7
-tien kunto (esim. pintavauriot, soratie)	7	1	4
-risteys- ja liittymäjärjestelyt (es. muotoilu, paljon onnettomuuksia)	12	1	4
-tieympäristön törmäyskohteet seurausten pahentajina (es. luiskat)	30	3	15
-kaiteet tai kaiteiden puute seurausten pahentajina (es. ei keskikaidetta)	78	7	33
-liikenteen koostumus (es. ruuhkaliikenne, sekaliikenne)	11	1	5
Keliin ja olosuhteisiin liittyneet riskitekijät	54	5	23
-keli (es. jäinen, luminen, märkä)	25	2	12
-sää (mm. vesisade, lumisade, räntäsade)	6	1	3
-valoisuus (es. pimeys, häikäisy, varjot)	13	1	7
LAINSÄÄDÄNTÖÖN JA LIIKENNEJÄRJESTELMÄÄN LIITTYNEET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	31	3	14
KAIKKI TAUSTALLA VAIKUTTANEET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	1109	100	.

1) Kyseisen riskin prosenttiosuus kaikista taustariskeistä.

2) Niiden onnettomuuksien prosenttiosuus koko aineistosta, joissa kyseinen riski esiintyy.

Taulukko 64. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2009–2018. Pääaiheuttajina olleiden henkilö- ja pakettiautojen renkaisiin liittyvät taustariskit eri keleillä.

Kelityyppi (oleellisin)	Paljas, kuiva		Vetinen		Luminen tai jäinen		Muu		Yhteensä	
	N	% ³⁾	N	% ³⁾	N	% ³⁾	N	% ³⁾	N	% ⁴⁾
Renkaiden riskitekijät 2009-2018 ¹⁾										
Liian alhaiset rengaspaineet	16	1,7	5	1,8	5	1,6	.	.	26	1,7
Erilaiset rengaspaineet	5	0,5	1	0,4	2	0,7	.	.	8	0,5
Kuluneita renkaita	26	2,7	32	11,5	31	10,2	.	.	90	5,8
Ominaisuuksiltaan erilaiset renkaat	10	1,0	11	4,0	13	4,3	.	.	34	2,2
Ajoneuvon sopimattomat renkaat	1	0,1	1	0,4	.	.	.	.	2	0,1
Keliin sopimattomat renkaat (es. kitkarenk.)	25	2,6	7	2,5	22	7,2	1	7,1	55	3,5
Heikkokuntoiset nastarenkaat	5	0,5	4	1,4	32	10,5	1	7,1	42	2,7
Tyhjä rengas	1	0,1	.	.	.	.	.	.	1	0,1
Muu renkaisiin liittyvä riski	10	1,0	8	2,9	11	3,6	1	7,1	30	1,9
Renkaisiin liittyvät riskit yhteensä	99	.	69	.	116	.	3	.	288	.
Rengasviallisten onnettomuudet yhteensä²⁾	83	8,6	47	16,9	88	28,9	3	21,4	222	14,2
TUTKITTUJA HENKILÖ- JA PAKETTIAUTO-ONNETTOMUUKSIA YHTEENSÄ	964	100	278	100	304	100	14	100	1560	100

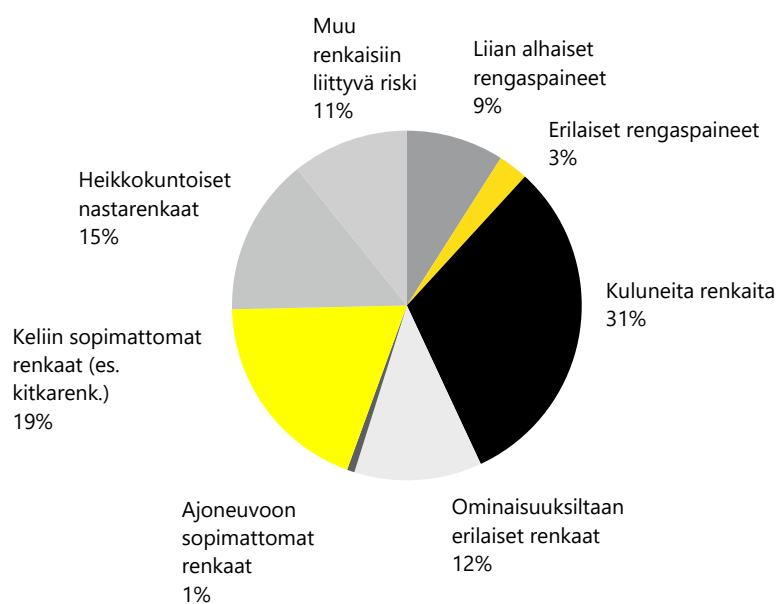
1) Onnettomuudet, jotka sisälsivät kyseisen taustariskin

2) Onnettomuudet, jotka sisälsivät vähintään yhden rengasriskin. (Samalla ajoneuvolla voi olla useita renkaisiin liittyviä riskitekijöitä.)

3) Prosenttia ko. kelityypin onnettomuuksien kokonaismäärästä

4) Prosenttia onnettomuuksien kokonaismäärästä

Onnettomuustietoinstituutti 2020

Kuvio 16. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2009–2018. Pääaiheuttajina olleiden henkilö- ja pakettiautojen renkasiin liittyvien taustariskien (n=288) jakauma.

Renkasiin liittyvien taustariskien arvioitiin vaikuttaneen 222 onnettomuuteen (14 % vuosien 2008–2017 onnettomuuksista). Samalla ajoneuvolla voi olla useita renkasiin liittyviä riskitekijöitä. Katso myös *Taulukko 64, s. 50*.

Turvallisuuden parannusehdotukset moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa 2018

Taulukko 65. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Tutkijalautakuntien ehdottamat turvallisuuden parannusehdotukset. (Kaikki osalliset.)

Taulukon lukuohje: Turvallisuuden parannusehdotukset on jaoteltu neljään pääryhmään, jotka näkyvät taulukossa tummennettuna (esim. ”inhimilliseen tekijään liittyneet ehdotukset yhteensä”). Pääryhmistä muodostuu kaikkien parannusehdotusten yhteismäärä.

Pääryhmät jakaantuvat alaryhmiin, jotka näkyvät taulukossa lihavoituina (esim. ”liikenneopetus- ja kasvatus”). Nämä alaryhmät muodostavat yhteensä kunkin pääryhmän parannusehdotukset.

Alaryhmien alla on luetelmaviivoin nostettu esiin joitakin kyseiseen alaryhmään kuuluvia, eniten mainittuja, parannusehdotusryhmiä (esim. ”nuorten liikenneopetus- ja kasvatus”). Näin ollen niiden summa ei välttämättä ole sama kuin alaryhmän summa. Myös nämä ryhmät jakaantuvat tarkemmiksi parannusehdotuksiksi, joita tässä ei ole yksilöity.

Turvallisuuden parannusehdotukset	Ehdotusten		
	lkm	% 1)	% 2)
INHIMILLISEEN TEKIJÄÄN LIITTYNEET EHDOTUKSET YHTEENSÄ	410	33	76
Liikenneopetus ja -kasvatus	48	4	15
-jatko-opetus	18	1	9
-perusopetus	24	2	7
-nuorten liikenneopetus- ja kasvatus	6	0	3
Valistus ja tiedotus	228	18	56
-riskitekijöistä tiedottaminen (es. ajo- ja liikkumiskunto, ajoneuvon kunto)	123	10	40
-liikennesäännöt ja määräykset (es. varovaisuuden ja vastuun korostaminen)	55	4	21
-opastus oikeista ajotavoista (es. ajonopeudet, risteysajo)	36	3	14
-turvalaitteiden käytöstä ja vaikutuksista tiedottaminen	9	1	5
Valvonta	134	11	42
-ajotaidon ja -kyvyn hankinnan ja säilymisen valvonta	38	3	16
-riskikuljettajien ohjausjärjestelmä	29	2	11
-liikennepäihtymyksen valvonta (esim. tehostaminen)	25	2	11
-ajonopeuden valvonta (es. lisääminen, kehittäminen)	16	1	8
-ajoneuvon kunnan valvonta	6	0	3
LIIKKUMISVÄLINEESEEN LIITTYNEET EHDOTUKSET YHTEENSÄ	365	29	79
Turvavarusteet	54	4	26
-turvavyön käytön varmistus (es. käyttö kytketty nopeuteen)	29	2	15
Ajoneuvon varusteet ja laitteet	266	21	72
-kuljettajan tekniset apuvälineet (es. ajosuorituksen ohjaus, alkolukko)	259	21	71
Ajoneuvon rakenne ja laitteet	16	1	8
-jarrut	10	1	5
Kolariturvallisuus	28	2	10
-elintilan säilyminen törmäyksessä (es. korirakenteen vaatimukset)	8	1	4

(Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla.)

LIIKENNEYMPÄRISTÖÖN LIITTYNEET EHDOTUKSET YHTEENSÄ	235	19	64
Liikenteen ohjaus (merkin asettaminen tai kehittäminen)	39	3	14
-nopeusrajoitukset	6	0	3
Tien parannus	161	13	56
-törmäysten estäminen tai niiden seurausten lieventäminen (es. kaiteet)	109	9	46
-liikennejärjestelyjen muuttaminen (es. liittymien vähentäminen)	16	1	7
-tien parannus (es. heräteviivat, näkemät)	28	2	13
Teiden kunnossapito	25	2	9
kunnossapidon toteutustapa (es. kelipäivystyksen tehostaminen)	14	1	5
LAINSÄÄDÄNTÖÖN JA MÄÄRÄYKSIIN LIITTYNEET EHDOTUKSET YHTEENSÄ	239	19	52
Tienkäyttjävaatimukset	74	6	23
-ajokyvyn toteaminen (esim. liikennelääkärijärjestelmä)	69	6	22
Ajoneuvo- ja varustevaatimukset	53	4	22
-ajoneuvokannan uusiminen ja ajoneuvoverotus	37	3	15
Liikennejärjestelmän toiminta	112	9	32
-ajoneuvoon liittyvien normien, säädösten ja vaatimusten kehittäminen	27	2	5
-resurssien riittävyys, takaaminen, kohdistaminen	18	1	9
-ammattiliikenne	14	1	5
KAIKKI TURVALLISUUDEN PARANNUSEHDOTUKSET YHTEENSÄ	1249	100	.

1) Kyseisen ehdotuksen prosenttiosuus kaikista turvallisuuden parannusehdotuksista.

2) Niiden onnettomuuksien prosenttiosuus koko aineistosta, joissa kyseinen parannusehdotus esiintyy. Sama parannusehdotus on voitu mainittu yhdessä onnettomuudessa useammin kuin kerran. Taulukossa on huomioitu sama ehdotus kerran onnettomuutta kohden.

4.2 Kevyen liikenteen onnettomuudet

Tämän kappaleen taulukoissa ja kuvioissa esitetään kevyen liikenteen onnettomuuksiin liittyviä välittömiä ja taustalla vaikuttaneita riskitekijöitä sekä turvallisuuden parannusehdotuksia vuodelta 2018. Oheen on koottu yhteenvetona joitakin taulukoiden tuloksia.

Välitön riski (Taulukko 66, s. 55)

- Tyypillisimmät välittömät riskitekijät kevyen liikenteen onnettomuuksissa aiheuttajina olleilla moottoriajoneuvon kuljettajilla liittyivät puutteellisiin havaintoihin sekä havainto- ja tulkintavirheisiin. Kyseisiä riskejä todettiin 80 %:lla (n=16) kuljettajista.
- Polkupyöräilijöillä yleinen välitön riskitekijä oli sairaskohtaus. Riski esiintyi 36 %:lla (n=5) pyöräilijöistä. Onnettomuuden aiheuttaneista jalankulkijoista 67 % (n=4) aiheutti onnettomuuden tahallaan.

Taustariskit (Taulukko 67, s. 56)

- Moottoriajoneuvon kuljettajilla yleisimmät taustariskit liittyivät liikennetilanteiden ennakkointiin (esim. omiin oikeuksiin luottamiseen) (38 % onnettomuuksista), osallisen ja ympäristön suhteeseen (esim. tuttuun liikenneympäristöön) (25 %) sekä osallisen ajonopeuteen (22 %) ja valoisuuteen (22 %).
- Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden riskit liittyivät useimmiten (49 %) osallisen tilaan (esim. alkoholi, sairaus, väsymys, mielentila) sekä turvalaitteiden käyttämättömyyteen (27 %).
- Jalankulkijan tai pyöräilijän havaittavuuteen liittyvä taustariski esiintyi 22 % onnettomuudessa.
- Tieympäristöön liittyviä taustariskejä mainittiin moottoriajoneuvon kuljettajan kannalta 47 %:ssa onnettomuuksista ja kevyen liikenteen osallisen kannalta 32 %:ssa onnettomuuksista.

Turvallisuuden parannusehdotukset (Taulukko 68, s. 57)

Tutkijalautakunnat mainitsivat jonkin inhimilliseen tekijään liittyvän turvallisuuden parannusehdotuksen 66 %:ssa onnettomuuksista, 63 %:ssa liikkumisvälineeseen, 63 %:ssa liikenneympäristöön ja 46 %:ssa lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyvän parannusehdotuksen.

Välittömät riskitekijät kevyen liikenteen onnettomuuksissa 2018

Taulukko 66. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018. Onnettomuuksien välittömät riskitekijät. (Vain aiheuttajaosalliset.)

Välitön riskitekijä	Moottoriajo- neuvon kuljettaja		Polkupyöräilijä		Jalankulkija		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Sairauskohtaus	.	.	5	36	.	.	5	13
Ei havainnut toista osapuolta/tilannetta	13	65	4	29	.	.	17	43
Virheellinen havainto toisesta osapuolesta/tilanteesta	2	10	.	.	.	.	2	5
Puutteellinen tai virheellinen havainto ympäristöstä	.	.	.	.	1	17	1	3
Lähti (ajoi) tilanteeseen ennakoimatta/varmistamatta	.	.	1	7	.	.	1	3
Virheellinen tulkinta muiden aikomuksista/tilanteesta	1	5	.	.	.	.	1	3
Muu ennakointiin liittyvä tapahtuma	1	5	.	.	.	.	1	3
Virheellinen ohjausliike (äkillinen, hidas jne.)	1	5	2	14	.	.	3	8
Kaatuminen, horjahtaminen	.	.	1	7	.	.	1	3
Ajoi/kulki tietoisesti tilanteeseen	2	10	.	.	4	67	6	15
Välitön riski epäselvä	.	.	.	.	1	17	1	3
Muu liikennevälineeseen liittynyt äkillinen tapahtuma	.	.	1	7	.	.	1	3
Ei tiedossa	1	.	.	.	.	.	1	.
KAIKKI VÄLITTÖMÄT RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	21	100	14	100	6	100	41	100

Taustalla vaikuttaneet riskitekijät kevyen liikenteen onnettomuuksissa 2018

Taulukko 67. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018. Tutkijalautakuntien arvioimat taustalla vaikuttaneet riskitekijät. (Kaikki osalliset.)

Taulukon lukuohje: Taustalla vaikuttaneet riskitekijät on jaoteltu neljään pääryhmään, jotka näkyvät taulukossa vihreällä taustalla (esim. ”inhimilliset riskitekijät yhteensä”). Pääryhmistä muodostuu kaikkien taustariskien yhteismäärä.

Pääryhmät jakaantuvat alaryhmiin, jotka näkyvät taulukossa lihavoituina.

Alaryhmien alla on luetelmaviivoin nostettu esiin joitakin kyseiseen alaryhmään kuuluvia riskiryhmiä (esim. ”ajoasenteet”). Näin ollen niiden summa ei välttämättä ole sama kuin alaryhmän summa. Myös nämä ryhmät jakaantuvat tarkemmiksi riskeiksi, joista on mainittu esimerkkejä suluissa.

Taustalla vaikuttaneet riskitekijät	Moottoriajoneuvot			Jalankulkijat ja pyöräilijät		
	Riskien lkm	% ¹⁾	% ²⁾	Riskien lkm	% ¹⁾	% ²⁾
INHIMILLISET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	56	47	56	73	53	83
Kuljettajan tilaan ja toimintaan vaikuttaneet riskit	16	14	25	47	34	59
–osallisen tila (es. alkoholi, sairaus, väsymys, mielentila)	9	8	19	36	26	49
–osallisen puutteelliset toimintavalmiudet	1	1	3	10	7	15
–ajoasenteet (es. piittaamattomuus)	4	3	13	.	.	.
Matkaan liittyneet riskit	12	10	28	9	6	22
–osallisen ja ympäristön suhde (es. tuttu ympäristö)	10	8	25	8	6	20
Ennakointiin ja liikennetilanteeseen liittyneet riskit	28	24	50	17	12	34
–liiallinen keskittyminen yksittäiseen osa-alueeseen ajossa	4	3	13	1	1	2
–liikennetilanteiden ennakointi (es. omiin oikeuksiin luottaminen)	12	10	38	12	9	24
–osallisen ajonopeus	8	7	22	.	.	.
LIKKUMISVÄLINEESEEN LIITTYNEET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	27	23	66	32	23	41
Ajo-ominaisuuksiin liittyneet riskit	7	6	22	1	1	2
Ajoneuvon erottuvuus ja näkyvyys ajoneuvosta -riskit	10	8	25	.	.	.
Osallisen havaittavuuteen liittyneet ja muut liikkumisvälineriskit	.	.	.	18	13	27
–osallisen havaittavuuteen liittyvät riskit (es. ei heijastinta)	.	.	.	14	10	22
–polkupyörään liittyneet riskit (es. valoihin ja jarruihin liittyvät)	.	.	.	4	3	5
Kolariturvallisuuden liittyneet riskit	10	8	28	13	9	29
–turvalaitteiden käyttämättömyys	.	.	.	11	8	27
–ajoneuvon törmäyssoveltuvuus vastapuolelle	10	8	28	.	.	.
LIIKENNEYMPÄRISTÖÖN LIITTYNEET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	34	29	63	33	24	46
Liikenteen ohjaukseen liittyneet riskit (es. liikennevalojen toiminta)	3	3	9	2	1	5
Tieympäristöön liittyneet riskit	23	19	47	19	14	32
–kevyen liikenteen järjestelyriski (es. ei turvallista ylityspaikkaa)	6	5	16	4	3	10
–risteys- ja liittymäjärjestelyt	3	3	3	2	1	5
–liikenteen koostumusriskit	3	3	9	.	.	.
–tievalaistus	3	3	9	1	1	2
Keliin ja olosuhteisiin liittyneet riskitekijät	8	7	22	12	9	24
–valoisuus (es. pimeä, hämärä, häikäisy)	7	6	22	5	4	12
–keli (es. jäinen, luminen, märkä)	.	.	.	3	2	5
–sääolosuhteet (es. vesi-, räntä- ja lumisade)	.	.	.	1	1	2
LAINSÄÄDÄNTÖÖN JA LIIKENNEJÄRJESTELMÄÄN LIITTYNEET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	1	1	3	1	1	2
TAUSTALLA VAIKUTTANEET RISKITEKIJÄT YHTEENSÄ	118	100	.	139	100	.

1) Kyseisen riskin prosenttiosuus kaikista taustariskeistä.

2) Niiden onnettomuuksien prosenttiosuus koko aineistosta, joissa kyseinen riski esiintyy.

Huom! Moottoriajoneuvot-sarakkeessa tarkastellaan ainoastaan niitä onnettomuuksia, joissa on ollut mukana moottoriajoneuvo.

Turvallisuuden parannusehdotukset kevyen liikenteen onnettomuuksissa 2018

Taulukko 68. Kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet 2018. Tutkijalautakuntien ehdottamat turvallisuuden parannusehdotukset. (Kaikki osalliset.)

Taulukon lukuohje: Turvallisuuden parannusehdotukset on jaoteltu neljään pääryhmään, jotka näkyvät taulukossa vihreällä taustalla (esim. ”inhimilliseen tekijään liittyneet ehdotukset yhteensä”). Pääryhmistä muodostuu kaikkien parannusehdotusten yhteismäärä.

Pääryhmät jakaantuvat alaryhmiin, jotka näkyvät taulukossa lihavoituina (esim. ”liikenneopetus- ja kasvatusta”). Nämä alaryhmät muodostavat yhteensä kunkin pääryhmän parannusehdotukset.

Alaryhmien alla on luetelmaviivoin nostettu esiin joitakin kyseiseen alaryhmään kuuluvia, eniten mainittuja, parannusehdotuksia (esim. ”perusopetus”). Näin ollen niiden summa ei välttämättä ole sama kuin alaryhmän summa. Myös nämä ryhmät jakaantuvat tarkemmiksi parannusehdotuksiksi, joita tässä ei ole yksilöity.

Turvallisuuden parannusehdotukset	Ehdotusten		
	lkm	% ¹⁾	% ²⁾
INHIMILLISEEN TEKIJÄÄN LIITTYNEET EHDOTUKSET YHTEENSÄ	86	31	66
Liikenneopetus ja -kasvatusta	4	1	10
-jatko-opetus	2	1	5
Valistus ja tiedotus	70	25	56
-riskitekijöistä tiedottaminen (es. ajo- ja liikkumiskunto)	29	10	37
-liikennesäännöt ja määräykset	19	7	29
-opastus oikeista ajotavoista (es. risteysajo)	12	4	15
-turvalaitteiden käytöstä ja vaikutuksesta tiedottaminen (es. kypärän käyttö)	9	3	20
Valvonta	12	4	24
-riskikuljettajien ohjausjärjestelmä	4	1	7
-ajotaidon ja -kyvyn säilymisen valvonta	2	1	5
-Ajo- ja kulkutavan valvonta	2	1	5
LIIKKUMISVÄLINEESEEN LIITTYNEET EHDOTUKSET YHTEENSÄ	77	28	63
Ajoneuvon varusteet ja laitteet	48	17	49
-kuljettajan tekniset apuvälineet (es. navigointi, peruutuslaitteet)	34	12	41
-osallisen varusteet ja laitteet	13	5	22
Kolariturvallisuus	14	5	24
-muu ulkoinen turvallisuus	12	4	22
LIIKENNEYMPÄRISTÖÖN LIITTYNEET EHDOTUKSET YHTEENSÄ	78	28	63
Liikenteen ohjaus (merkin asettaminen tai kehittäminen)	28	10	20
-ajonopeuden säätely rakenteellisesti	14	5	10
-Liittymän/vaaranpaikan merkitseminen	10	4	10
Tien parannus	44	16	46
-jalankulku- ja pyörätie (es. rakentaminen, siirtäminen)	21	8	27
-liikennejärjestelyiden muuttaminen	6	2	10
-tievalaistus	11	4	12
LAINSÄÄDÄNTÖÖN JA MÄÄRÄYKSIIN LIITTYNEET EHDOTUKSET YHTEENSÄ	36	13	46
Tienkäyttävävaatimukset	6	2	10
-ajokyvyn toteaminen (es. liikennelääkärijärjestelmä)	6	2	10
Ajoneuvo- ja varustevaatimukset (es. kypärän käyttö)	11	4	24
Liikennejärjestelmän toiminta (es. normit, toiminnan periaatteet)	19	7	22
TURVALLISUUDEN PARANNUSEHDOTUKSET YHTEENSÄ	277	100	.

1) Kyseisen ehdotuksen prosenttiosuus kaikista turvallisuuden parannusehdotuksista.

2) Niiden onnettomuuksien prosenttiosuus koko aineistosta, joissa kyseinen parannusehdotus esiintyy. Sama parannusehdotus on voitu mainittu yhdessä onnettomuudessa useammin kuin kerran. Taulukossa on huomioitu sama ehdotus kerran onnettomuutta kohden.

5 Erityistarkasteluja

Tähän osioon on koottu aineistosta tehtyjä erityistarkasteluja.

Eläinonnettomuudet 1999–2018

- Vuosina 1999–2018 tutkijalautakunnat tutkivat yhteensä 90 moottoriajoneuvon ja eläimen välistä onnettomuutta, joissa kuoli 98 henkilöä. Onnettomuuksista 70 % (n=63) tapahtui hämärässä tai pimeässä. Tien nopeusrajoitus oli 64 %:ssa (n=58) 100 km/h tai enemmän. Vuonna 2018 tutkittiin kaksi eläinonnettomuutta. Toinen onnettomuuksista oli törmäys hirveen ja toinen hevoseen. Moottoriajoneuvo-osallisina molemmissa onnettomuuksissa oli henkilöauto.

Moottoriajoneuvojen yhteenajot ja osallisen laji 2014–2018

- Vuonna 2018 tapahtui 46 henkilöauton ja raskaan ajoneuvon välistä törmäystä. Määrä on sama kuin vuosien 2014–2018 keskiarvo. Henkilöautojen välisten törmäysten määrä (n=20) on hieman alle viiden vuoden keskiarvon (n=22). *Kuvio 17, s. 59.*

Ylinopeudella ja alkoholin vaikutuksen alaisena ajaminen moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa ikäryhmittäin 2018

- Ylinopeudella ajaminen oli tyypillisintä nuorille kuljettajille: esimerkiksi 21–24-vuotiaista aiheuttajakuljettajista 75 % (n=6) ajoi onnettomuushetkellä vähintään 10 km/h ylinopeutta. Ylinopeudella ajaneiden osuus pieneni portaittain aina vanhempaan ikäryhmään siirryttäessä. Ylinopeudella ajaneiden osuus kaikista aiheuttajakuljettajista oli 38 % (n=62). *Kuvio 18, s. 60.*
- Alkoholin vaikutuksen alaisena ajaminen (0,5 ‰ tai enemmän) noudatti kuljettajien ikäjakauman osalta melko tarkasti ylinopeudella ajamista. Kaikista aiheuttajakuljettajista rattijuoppojen osuus oli 17 % (n=32). *Kuvio 18, s. 60.*

Moottoriajoneuvo-onnettomuuksien onnettomuustyyppi kuljettajaikäryhmittäin 2018

- Suistumisonnettomuudet olivat yleisin onnettomuustyyppi kaikissa ikäryhmissä, mutta 25–44-vuotiaiden ikäryhmässä kohtaamisonnettomuudet olivat yhtä yleisiä. *Kuvio 19, s. 60.*

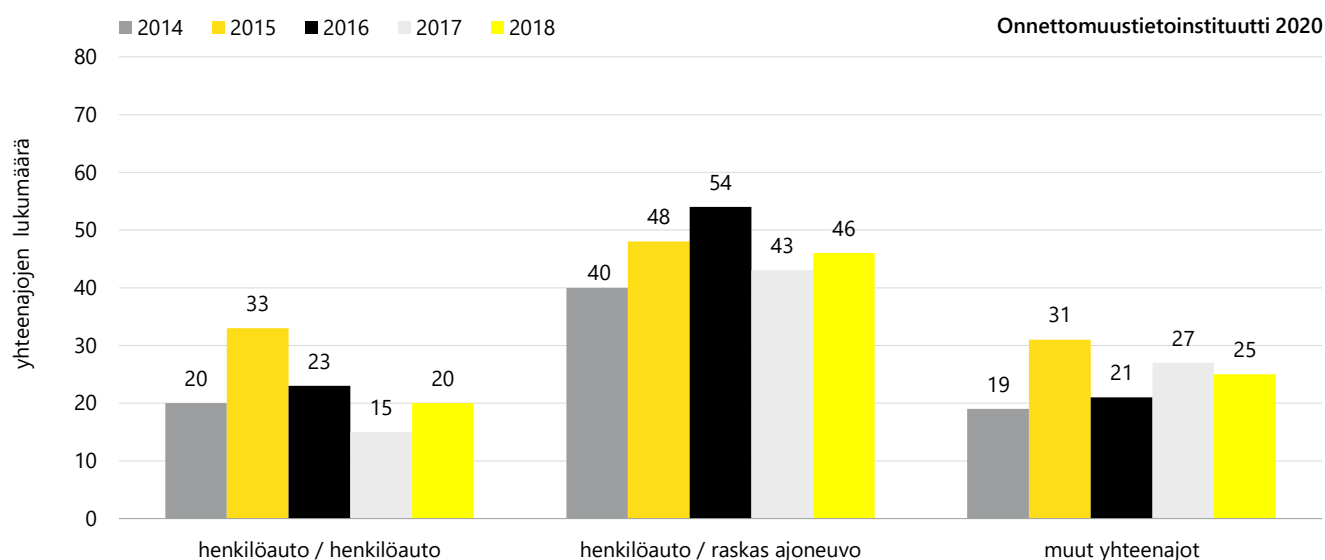
Henkilö- ja pakettiautojen käyttöönottovuosi vuonna 2018

- Vuonna 2018 tapahtuneissa kuolemaan johtaneissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa osallisena olleiden henkilö- ja pakettiautojen käyttöönottovuosien mediaani on 2003. *Kuvio 20, s. 61.*

Alkoholi moottoriajoneuvo- ja kevyen liikenteen onnettomuuksissa 2014–2018

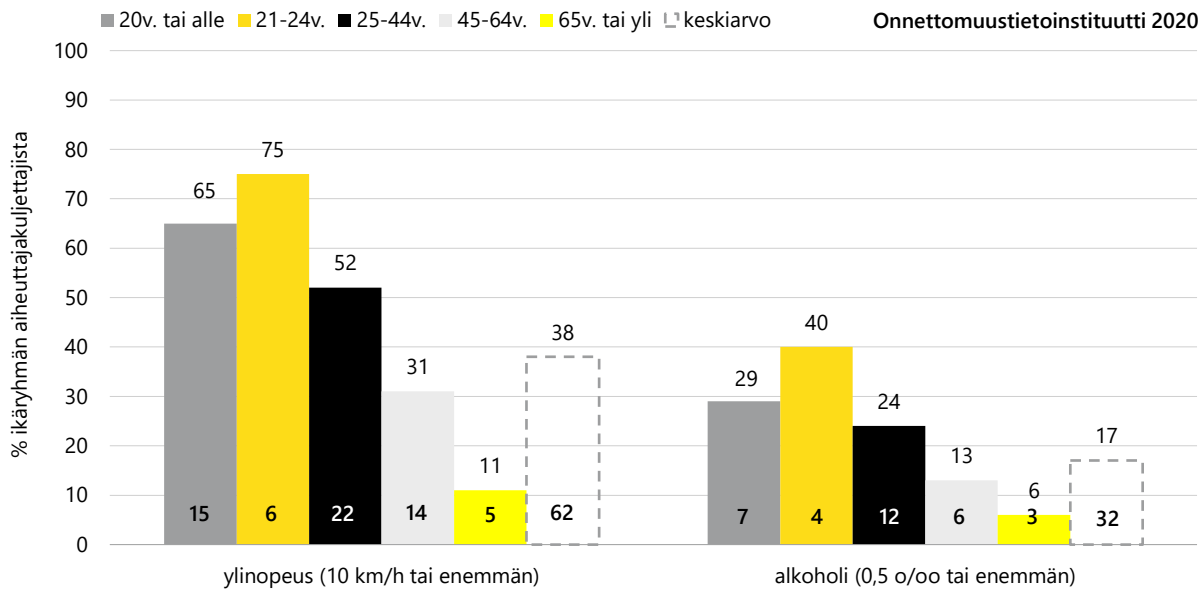
- Tutkijalautakuntien vuonna 2018 tutkimissa kuolemaan johtaneissa moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa aiheuttajakuljettajista rattijuoppoja oli 18 % (n=32), mikä on pitkän aikavälin keskiarvoa huomattavasti pienempi osuus. Vuonna 2018 kevyen liikenteen onnettomuuksista seitsemän oli alkoholionnettomuuksia (jollakin osallisella oli alkoholia veressään 0,5 ‰ tai enemmän). *Kuvio 21, s. 61.*
- Rattijuoppoja oli kuolemaan johtaneissa moottoriajoneuvojen välisissä yhteenajoissa kymmenen vuonna 2018. Määrä on aikaisempiin vuosiin nähden tavanomainen. Yksittäisonnettomuuksissa rattijuoppoja oli 22, mikä on viiden viime vuoden keskiarvoa pienempi. Tyypillisesti yksittäisonnettomuuksissa rattijuoppojen osuus on korkea. *Kuvio 22, s. 62.*
- Jalankulkuonnettomuuksia, joissa jollakin onnettomuuden osallisella oli veressään alkoholia 0,5 ‰ tai enemmän, oli neljä vuonna 2018. Pyöräilyonnettomuuksissa alkoholitapauksia oli kolme. *Kuvio 23, s. 62.*

- Vuonna 2018 moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa oli osallisina kaikkiaan 32 kuljettajaa, joiden veren alkoholipitoisuus ylitti sallitun rajan. Kyseisistä kuljettajista 78 % (n=25) ylitti törkeän rattijuopumuksen rajan. Törkeiden rattijuopumusten osuus on viimeisen kymmenen vuoden aikana vaihdellut välillä 68–89 %. *Taulukko 69, s. 63.*
- Ns. maistelleita kuljettajia (veren alkoholipitoisuus oli 0,2–0,49 ‰) oli kaksi vuonna 2018. *Taulukko 69, s. 63.*

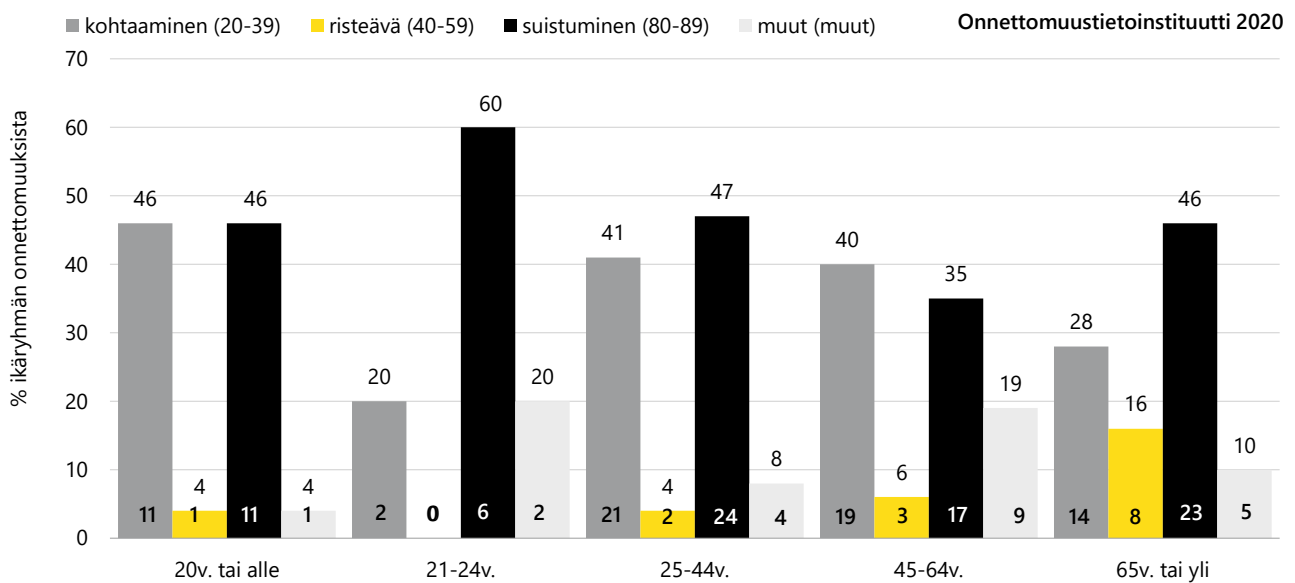

Kuvio 17. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2014–2018. Moottoriajoneuvojen yhteenajot osallisen lajin mukaan.

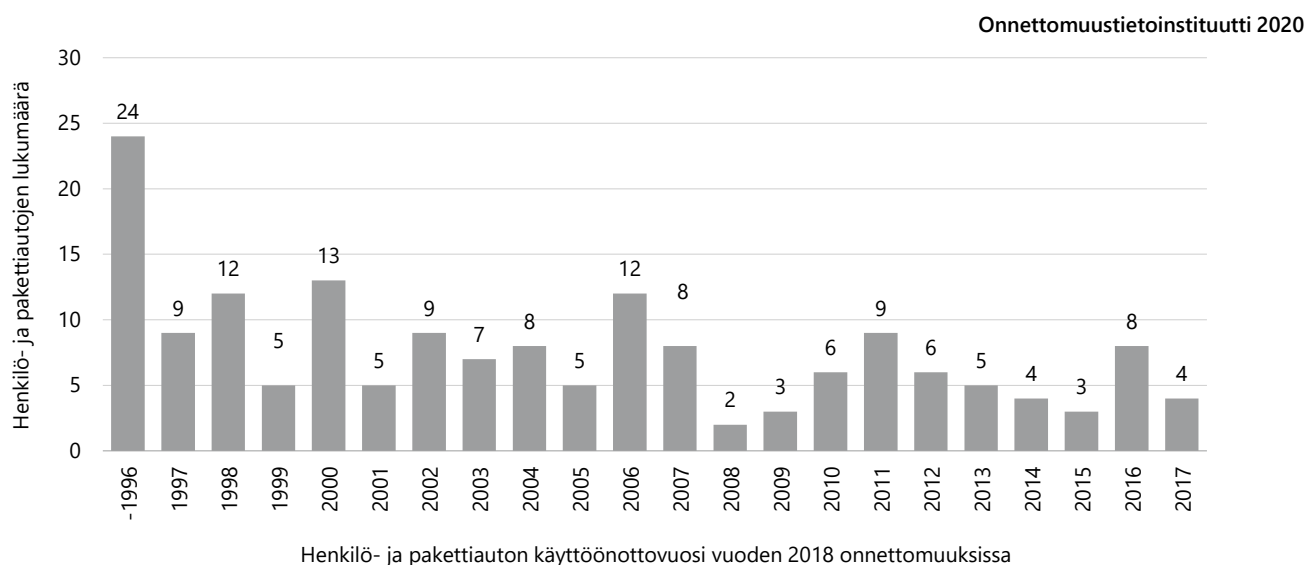
Huomautus: Raskaisiin ajoneuvoihin sisältyvät tässä kaaviossa: kuorma-auto (myös perävaunuyhdistelmät), linja-auto, traktori, erikoisauto. Kohdassa "muut yhteenajot" ovat esim. pakettiautojen ja raskaiden ajoneuvojen sekä henkilöautojen ja pakettiautojen väliset törmäykset.

Kuvio 18. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Aiheuttajana olleiden kuljettajien ylinopeudella ajaminen ja alkoholin vaikutuksen alaisena ajaminen. Prosenttiosuudet ikäryhmän sisällä tarkasteltuna. Palkkien sisällä havaintojen lukumäärät.

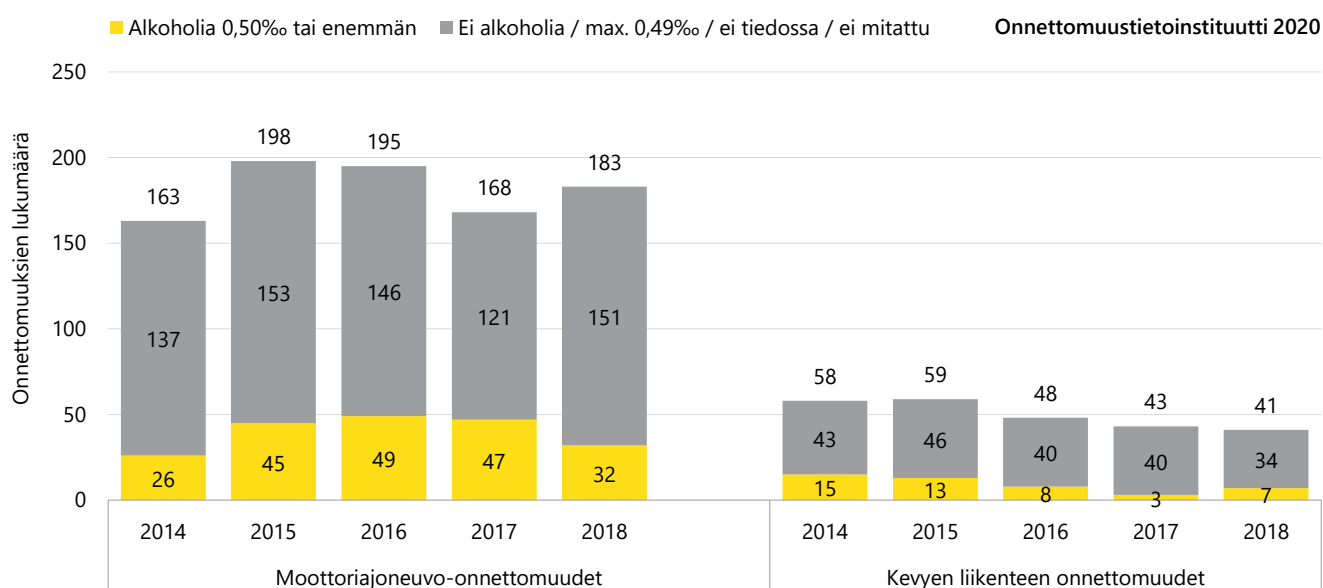

Kuvio 19. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Onnettomuustyyppi ikäryhmittäin. Prosenttiosuudet ikäryhmän sisällä tarkasteltuna. Palkkien sisällä havaintojen lukumäärät.

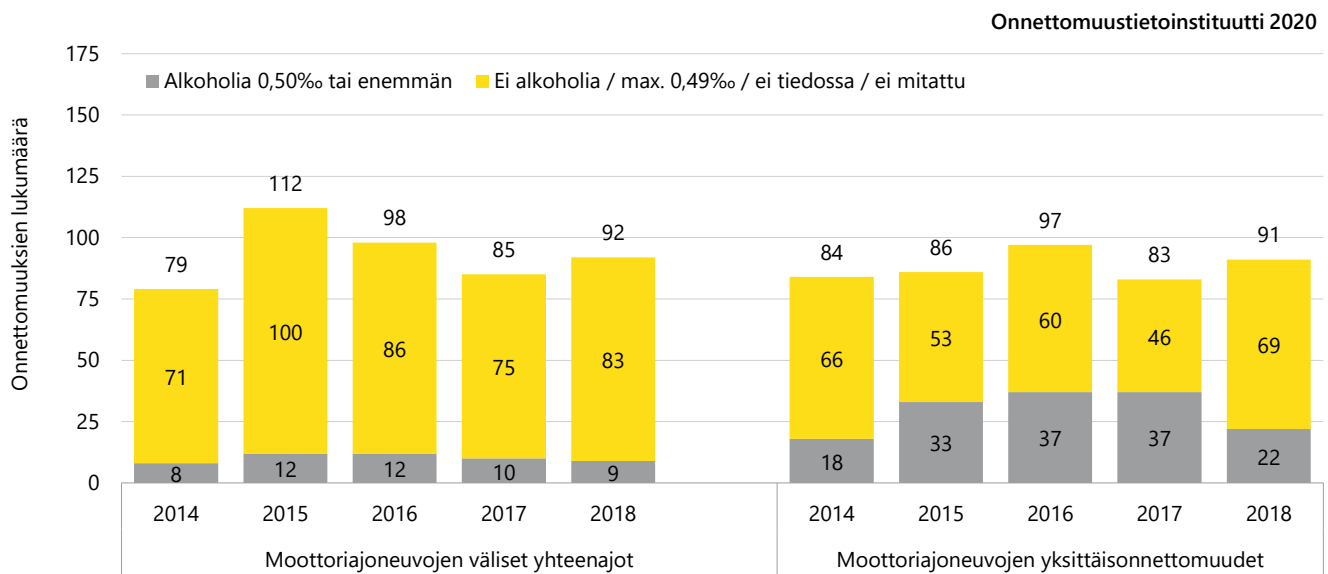

Kuvio 20. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2018. Henkilö- ja pakettiautojen käyttöönottovuosi vuoden 2018 onnettomuuksissa (lukumäärä palkin päällä).

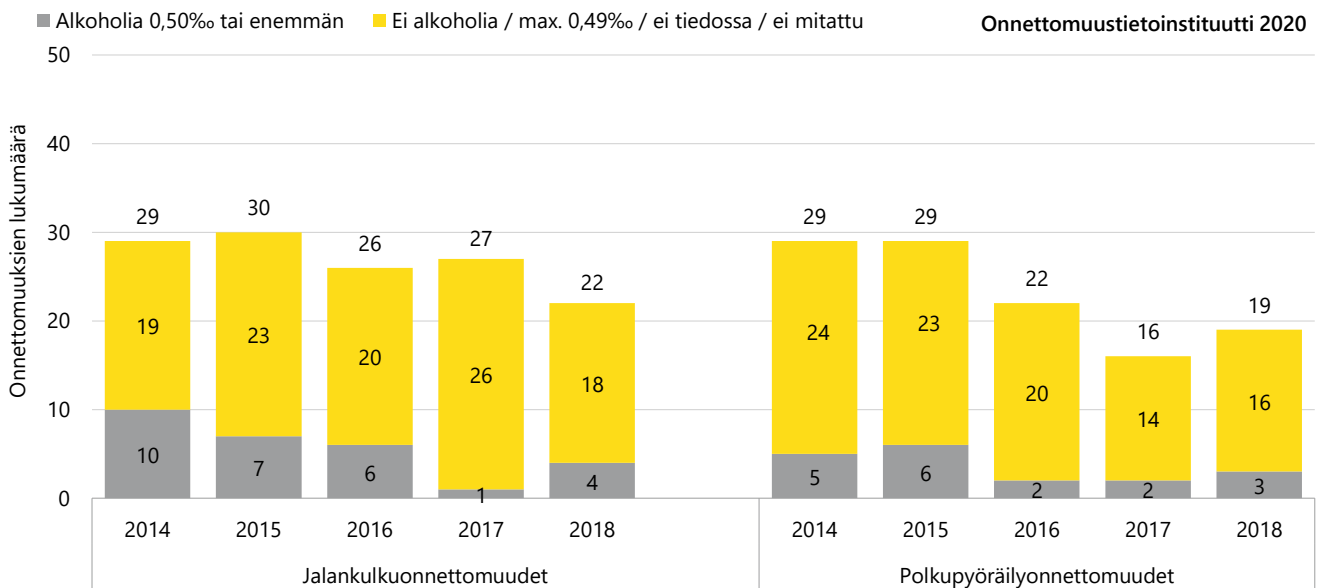
Huomautus: Kuvio ei vastaa kokonaisajoneuvokantaa.

Kuvio 21. Tutkijalautakuntien tutkimat kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo- ja kevyen liikenteen onnettomuudet sekä alkoholitapausten määrä 2014–2018.

Kuvio 22. Tutkijalautakuntien tutkimat kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet jaoteltuna yhteenajoihin ja yksittäisonnettomuuksiin sekä alkoholitapausten määrä 2014–2018.

Kuvio 23. Tutkijalautakuntien tutkimat kevyen liikenteen onnettomuudet jaoteltuna jalankulku- ja polkupyöräilijäonnettomuuksiin sekä alkoholitapausten määrä 2014–2018.

Taulukko 69. Kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet 2005–2018. Kuljettajan veren alkoholipitoisuus. (Huom! Taulukko sisältää kaikki osalliset kuljettajat, myös yhteenajojen vastapuolet.)

Kuljettajan veren alkoholipitoisuus	0-0.19 ‰ ¹⁾		0.2-0.49 ‰		0.5-0.99 ‰		1.0-1.19 ‰		1.2-1.49 ‰		1.5-1.99 ‰		2.0-2.49 ‰		2.5 ‰ tai yli	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Vuosi																
2005	355	82	10	2	10	2	5	1	8	2	18	4	17	4	12	3
2006	315	80	3	1	5	1	5	1	12	3	23	6	16	4	15	4
2007	404	83	7	1	3	1	6	1	5	1	25	5	23	5	13	3
2008	345	82	7	2	5	1	9	2	8	2	20	5	19	5	6	1
2009	293	83	5	1	3	1	3	1	7	2	22	6	12	3	10	3
2010	274	82	7	2	5	1	6	2	4	1	15	4	12	4	11	3
2011	317	84	.	.	4	1	6	2	6	2	19	5	13	3	11	3
2012	297	88	3	1	8	2	4	1	5	1	7	2	5	1	9	3
2013	250	81	3	1	6	2	4	1	7	2	14	5	16	5	8	3
2014	218	88	3	1	3	1	1	0	2	1	11	4	6	2	3	1
2015	277	85	2	1	7	2	1	0	2	1	18	6	13	4	4	1
2016	254	82	6	2	9	3	3	1	4	1	13	4	14	5	6	2
2017	219	82	1	0	4	1	5	2	4	1	15	6	12	4	7	3
2018	248	88	2	1	3	1	4	1	4	1	10	4	6	2	5	1
Kuljettajia yhteensä	4067	83	59	1	75	2	62	1	78	2	230	5	184	4	119	2
Onnettomuuksia yhteensä²⁾	2261	74	54	2	75	2	62	2	77	3	229	7	181	6	119	4

1) Ryhmä pitää sisällään myös kuljettajat, joiden veren alkoholipitoisuus ei ollut tiedossa. Vuosina 2005–2018 onnettomuuksissa oli 17 kuljettajaa (yksi kuljettaja v. 2018), joilla veren alkoholipitoisuus oli enemmän kuin 0 ‰, mutta alle 0,19 ‰.

2) Onnettomuudet luokiteltu onnettomuuden aiheuttajakuljettajan promillemäärän mukaan.

6 Linkkiluettelo

Yhteistyöryhmä:

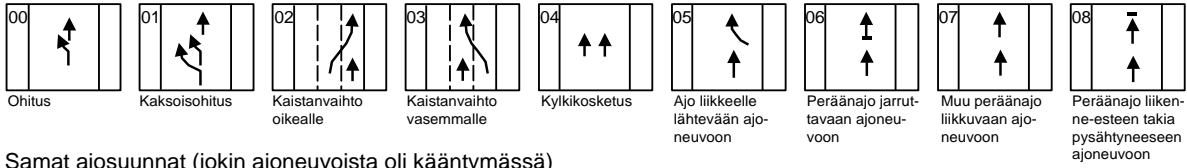
Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry	www.akt.fi
Kuntaliitto	www.kuntaliitto.fi
Liikenne- ja viestintäministeriö	www.lvm.fi
Liikenneturva	www.liikenneturva.fi
Liikennevakuutuskeskus	www.lvk.fi
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom	www.traficom.fi
Oikeusministeriö	www.om.fi
Onnettomuustutkintakeskus	www.turvallisuustutkinta.fi
Poliisihallitus	www.poliisi.fi
Sisäasiainministeriö	www.intermin.fi
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö	www.stm.fi
Teknologian tutkimuskeskus VTT	www.vtt.fi
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL	www.thl.fi
Väylävirasto	www.vayla.fi

Muita:

Tilastokeskus	www.tilastokeskus.fi
European Transport Safety Council ETSC	www.etsc.eu

Liikenneonnettomuustyyppikuvasto

0 Samat ajosuunnat (mikään ajoneuvoista ei ollut kääntymässä)

1 Samat ajosuunnat (jokin ajoneuvoista oli kääntymässä)

2 Vastakkaiset ajosuunnat (kohtaamisonnettomuus)

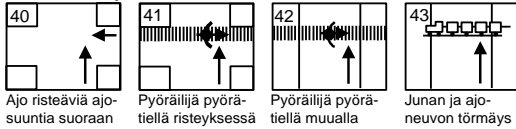
HUOM:

Kuvastossa olevia koodeja 09, 19, 29 jne. voidaan käyttää, jos tyyppikuvastosta ei löydy suoraan onnettomuutta kuvaavaa tyyppiä, mutta se kuuluu selvästi johonkin ryhmään. Yrittäkää välttää tyyppiä 99.

3 Vastakkaiset ajosuunnat (jokin ajoneuvoista oli kääntymässä)

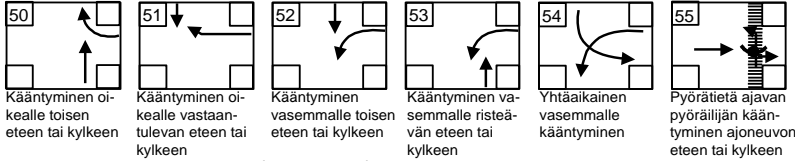

4 Risteävät ajosuunnat

Ajoneuvo: Kuvastossa tarkoitetaan ajoneuvolla TLA 2 §:ssä määriteltujen kulkuneuvojen lisäksi myös raitiovaunua.

5 Risteävät ajosuunnat (jokin ajoneuvoista oli kääntymässä)

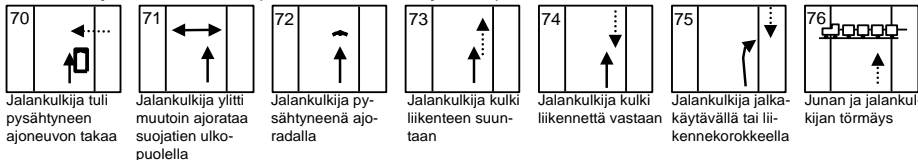
Polkupyörä (mopo): Kuvastossa on kuviin 15, 16, 34, 35, 41, 42 ja 55 merkitty pyörätietä ajava pyöräilijä. Muissa kuvissa voi pyöräilijä olla mikä tahansa ajoneuvo.

6 Jalankulkijaonnettomuus (suojatiellä)

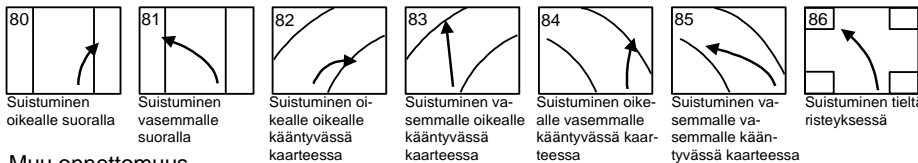

Jalankulkija

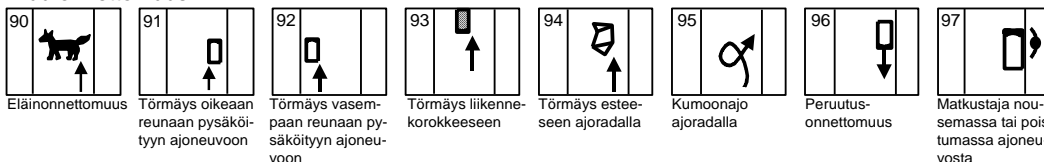
7 Jalankulkijaonnettomuus (muualla kuin suojatiellä)

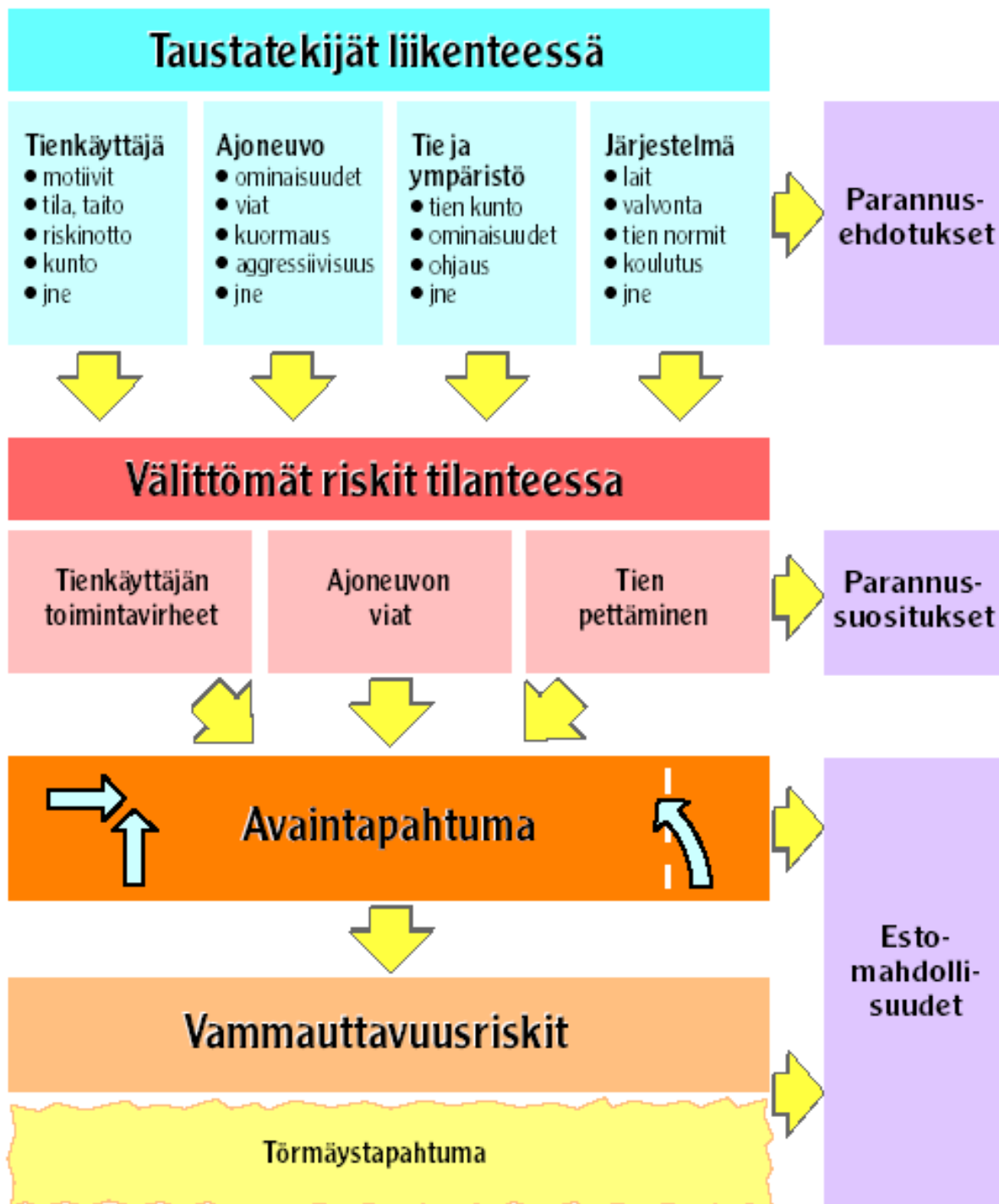
8 Tieltä suistuminen

9 Muu onnettomuus

RISIKIASAUTUMAMALLI TUTKIJALAUTAKUNTIEN TUTKIMUKSISSA

Tutkijalautakunnan tutkimusten eteneminen

Kohde paikalla

Onnettomuus

Mitä tapahtui

Toiminta paikalla

Hälytys
Jäsenet paikalle

Poliisin ym. tiedot
Haastattelut, jäljet, alustava
rekonstruktio ja keskustelu

Kohde väliajalla

Tiedonvälitys ja -vaihto

Toiminta väliajalla

Lisätutkimukset ja asiakirjat,
muut asiantuntijat, välitetään tietoja
ja valmistellaan

Kohde kokouksessa

Mitä tapahtui
Kuvaus ja avaintapahtuma

Miksi tapahtui
Välittömät riskit

Mitkä tekijät loivat vahinkovaaran
Taustatekijät

Miksi tällaiset seuraukset
Vauriot, vammat ja aiheuttajat
Seuraukset mahdollistaneet tekijät

Mitä pitäisi tehdä,
estomahdollisuudet, ehdotukset ja
suositukset

Tutkintaselostus

Toiminta kokouksessa, analyysi

Tutkimusaineiston käsittely
Rekonstruktio, keskustelu
Yhteinen hyväksyminen

Määritellään mitkä tekijät johtivat
avaintapahtumaan

Määritellään tienkäyttäjän,
ajoneuvon, tien, ympäristön ja
järjestelmän riskit

Määritellään vauriot, aiheuttajat ja
rakenneriskit
Määritellään vammat henkilökohtaisesti
ja turvavarusteiden vaikutus

Ideointia parannuksiksi,
estomahdollisuuslaskelmat
Harkitaan toteuttamis mahdollisuuksia
ja vaikutusta

Viimeistellään ja allekirjoitetaan
Täytetään yhteisarviolomake

Yhteenvetotaulukot: Onnettomuuksien lukumäärät ja niissä menehtyneet

Liikenneonnettomuuksien tutkijalautakuntien tutkimat kuolemaan johtaneet moottoriajoneuvo-onnettomuudet vuosilta 1999–2018 ja kuolemaan johtaneet kevyen liikenteen onnettomuudet vuosilta 2002–2018.

Tutkijalautakuntien tutkimat moottoriajoneuvo-onnettomuudet 1999-2018

Vuosi	Osalliset ja onnettomuudet					Henkilöt				
	Yhteenajon pääaiheut- tajat	Yhteenajon vasta- puolet	Yksittäis- onnetto- muudet	Osalliset yhteensä	Onnetto- muudet yhteensä	Ei vammoja	Lievät vammat	Vaikeat vammat	Kuoli	Yht.
1999	157	171	104	432	261	177	173	74	302	726
2000	141	155	99	395	240	165	134	43	282	624
2001	161	185	109	455	270	161	193	52	316	722
2002	155	175	117	447	272	156	198	52	320	726
2003	157	180	103	440	260	156	174	60	295	685
2004	139	159	123	421	262	140	180	81	315	716
2005	139	162	133	434	272	149	175	49	310	683
2006	128	138	128	394	256	133	119	63	269	584
2007	171	195	120	486	291	164	179	68	322	733
2008	141	160	118	419	259	163	103	46	282	594
2009	113	126	116	355	229	128	118	55	253	554
2010	111	130	93	334	204	124	98	29	234	485
2011	123	134	113	370	236	147	98	45	255	545
2012	122	128	84	334	206	127	98	30	226	481
2013	101	110	96	307	197	109	70	26	212	417
2014	79	83	84	246	163	88	68	25	183	364
2015	112	121	86	319	198	97	87	51	222	457
2016	98	114	97	309	195	93	105	40	214	452
2017	84	93	84	261	168	95	54	28	185	362
2018	92	94	91	277	183	79	63	54	205	401
Yht.	2 524	2 813	2 098	7 158	4 439	2 651	2 487	971	5 202	11 311

Tutkijalautakuntien tutkimat kevyen liikenteen onnettomuudet 2002-2018*

Onnettomuudet	Henkilöt													
				Pyöräilijät				Jalankulkijat				Moottoriajoneuvon kuljettajat		
	Pp-onnett.	Jk-onnett.	Yhteensä	Ei vammoja	Vammautui	Kuoli	Yhteensä	Ei vammoja	Vammautui	Kuoli	Yhteensä	Ei vammoja	Vammautui	Yhteensä
Vuosi														
2002	42	37	79	0	3	42	45	1	2	37	40	74	2	76
2003	30	56	86	1	0	30	31	1	3	56	60	86	3	89
2004	26	44	70	2	1	26	29	0	1	45	46	64	1	65
2005	42	44	87	1	0	42	43	0	0	46	46	80	2	82
2006	26	41	67	0	1	26	27	0	3	41	44	56	4	60
2007	17	40	57	1	1	17	19	0	1	40	41	50	6	56
2008	17	48	65	1	0	17	18	2	4	49	55	62	0	62
2009	23	26	49	0	1	22	23	0	0	26	26	43	0	43
2010	27	37	64	2	0	27	29	1	2	37	40	52	1	53
2011	18	37	55	2	1	18	21	0	1	37	38	47	3	50
2012	19	29	48	0	1	19	20	0	0	29	29	44	0	44
2013	23	33	56	1	0	23	24	1	1	33	35	47	2	49
2014	29	29	58	1	0	29	30	0	4	30	34	39	2	49
2015	29	30	59	1	0	29	30	0	1	30	31	49	2	51
2016	22	26	48	0	1	22	23	0	4	26	30	39	2	41
2017	16	27	43	0	0	16	16	1	6	27	34	35	0	35
2018	19	22	41	0	0	19	19	1	0	22	23	32	0	32
Yht.	425	606	1032	13	10	424	447	8	33	611	652	899	30	937

* Koko maan kattava vertailukelpoinen kuolemaan johtaneiden kevyen liikenteen onnettomuuksien aineisto 1997 lähtien.